

yeni ipek yolu

KONYA TİCARET ODASI DERGİSİ

YIL: 37 · SAYI: 412 · KASIM-ARALIK 2024

**KTO'DA 2025'TE
HİZMETE DEVAM**

**KÜRESEL SOSYAL MEDYA
KULLANIM İSTATİSTİKLERİ
VE TÜRKİYE**

**TÜRKİYE'DE ENERJİ,
PLASTİK VE KAĞIT İSRAFI**

**KONYA'DAN 25 FİRMA
ANADOLU'NUN EN
BÜYÜKLERİ ARASINDA**

**KONYA İHRACATTA
YENİ BİR REKOR
KIRDI**

**FASILLAR
HİTİT KAYA ANITI**

**HZ. MEVLÂNA'NIN
751. VUSLAT YILDÖNÜMÜ**

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ**

HAYALLERİN GERÇEKLE BULUŞTUĞU ÜNİVERSİTE

aday.karatay.edu.tr

4441251

KONYA TİCARET ODASI ÜNİVERSİTESİDİR

MESLEKİ EĞİTİMLER

SERTİFİKA PROGRAMLARI

BİLİŞİM EĞİTİMLERİ

SAĞLIK EĞİTİMLERİ

KİŞİSEL GELİŞİM EĞİTİMLERİ

KURSLAR

PROJE VE DANIŞMANLIK

**KARSEM'DE
DAİMA SİZE UYGUN
BİR EĞİTİM VARDIR!**

332 221 72 54 www.karsem.com.tr

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARSEM**
Sürekli Eğitim Merkezi

BAŞLARKEN

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

KONYA TİCARET ODASI
EĞİTİM VE SAĞLIK YAKETİ

KONYA TİCARET ODASI
TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ

KONYA TİCARET ODASI
ULUSLARARASI FUAR MERKEZİ

KONYA TİCARET ODASI
TAHKİM VE ARABULUCULUK
MERKEZİ

KONYA TİCARET ODASI
MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ

MODEL FABRİKA
KONYA

KONYA TİCARET ODASI
MESLEKİ EĞİTİM VE ÖLÇÜLÜ HİZMETLERİ A.Ş.

KONYA TİCARET ODASI
EĞİTİM VE SAĞLIK YAKETİ
İKTİSADİ İŞLETMESİ

KONYA TİCARET ODASI
STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

KONYA TİCARET ODASI
DİJİTAL TİCARET MERKEZİ

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARSEM

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
KARYAY

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

KOSAM

KONYA TİCARET ODASI
ENERJİ VERİMLİLİĞİ MERKEZİ

KONYA TİCARET ODASI
SİBER GÜVENLİK MERKEZİ

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK YAKETİM MERKEZİ

ipek yolu
Yeni

/konyato

/konyato

/konyato

Konya Ticaret Odası

Konya Ticaret Odası

1882
KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

2024 yılında Türkiye ekonomisinin en temel gündem maddesi enflasyon olmuştur. Yüksek enflasyon ile mücadele kapsamında TCMB'nin sıkı parasal duruşu ve mali politikalar tarafındaki tasarruflar, Türkiye ekonomisinde yaşılamaya neden oldu.

Son olarak açıklanan 2024 yılı üçüncü çeyrek büyüme rakamları da, %2,6 olan beklentinin altında kalarak %2,1 oranında bir büyüme kaydetti. Son çeyrekte ise çok muhtemeldir ki; sıkı para politikasının gecikmeli etkisi daha çok hissedilecek; yüksek faizler talebi baskılamaya devam edecek ve büyümeyi baskılayıcı etkisi çok daha belirgin hissedilecektir. Enflasyonla mücadele çerçevesinde geçici bir süre ekonomik büyümeden ve yatırım harcamalarından ödün vermek gerektiğini biliyoruz.

Piyasalardaki durgunluğun kalıcı hale gelmemesi ülkemizin üretim, yatırım, istihdam ve ihracat kapasitesinin korunması ile mümkün olabilir.

Artan üretim maliyetleri sanayi üretimimize ve ihracat hacmimize olumsuz yansımaktadır. Bu noktada, tüm sektörlerde mevcut istihdam destekleri korunmalı, maliyetlerde artışa ve dolayısıyla enflasyonla mücadeleye olumsuz yansiyacak adımlarda dikkatli olunmalı, reel sektörün finansmana erişimi kolaylaştırılmalı, emek yoğun sektörler ek destekler verilerek üretimin yurtdışına kaymasının önüne geçilmelidir.

Merkez Bankası (TCMB) bugün gerçekleştirdiği toplantıda yüzde 50 olan politika faizini 250 baz puan indirerek yüzde 47,5 seviyesine çekti. Talebi canlandırabilecek bir faiz indirimi görebilmemiz için ise, öncelikle TL'ye olan güvenin kalıcı bir şekilde oluşmasına ve enflasyonun Türkiye ekonomisinin en azından düşük çift haneli seviyelere ulaşılmasına ihtiyaç duyacağız.

Reel sektörün temel beklentisinin, fiyat istikrarının sağlanması, enflasyonun hedeflenen rakamlara ve nihayetinde tek haneye düşürülmesi, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir büyüme, istihdamın artırılması, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi ve yapısal reformlara ön-

celik verilmesi olduğunu bir kez daha vurgulamak isteriz.

2024'ün sonuna doğru ülkemizde ve tüm dünyada en önemli gündem maddesi Suriye'nin özgürlüğüne kavuşması oldu. Suriye'de rejim karşıtı Heyet Tahrir Şam'ın (HTŞ) başını çektiği gruplar, 27 Kasım sabahı Halep'in batı kırsalında rejim güçleriyle çatışmaya başladı. Önce Halep'te hâkimiyet sağlayan gruplar, kısa süre içinde İdlib, Hama ve Humus, son olarak da başkent Şam'a girdi.

Böylelikle 15 Mart 2011'de halk hareketi olarak başlayan, 13 yıldır devam eden iç savaşın sonucunda muhaliflerin Şam'ın kontrolünü ele almasıyla Baas Partisinin 61 yıllık kanlı iktidarı sona erdi.

Türkiye Suriye'nin toprak bütünlüğünün korunarak, hem rejimin kanlı siyasetini durdurmasına, hem de iç savaş bahanesiyle Suriye içerisinde hareket alanı bulan terörün Türkiye'ye karşı tehdidinin bitmesine yönelik bölgede etkin bir rol aldı. Suriye en uzun kara sınırlarına sahip olduğumuz komşu ülke. Ülkemizin güney sınırlarının güvenliği bu ülkedeki istikrarla bağlantılıdır. Yeni dönemde Suriye'de istikrarın sağlanması adına Türkiye'nin aktif rol alacağı açıktır.

Suriye'de istikrarlı bir yönetimin iş başına gelmesi durumunda ticaretimiz çok daha güçlenecek. Huzur ortamının sağlandığı bir Suriye'nin hemen her sektörümüzün ihracatına olumlu katkıları olacak. Türk kültürünü ve ekonomik iş modellerini öğrenen Türkçeye hakim Suriyeli vatandaşların ülkelerine dönmeleriyle karşılıklı ticari ilişkiler de şüphesiz çok güçlü bir şekilde artacaktır.

İç savaş döneminde neredeyse tamamen çöken alt yapı yeniden inşa edilecek. Bu süreçte dünyada büyük bir deneyime sahip müteahhitlik sektörümüzün önemli roller üstlenecektir.

Diğer taraftan ülkemizdeki Suriyeli kardeşlerimiz gerek Konya'mızda, gerekse ülke genelinde sanayide, tarımda, inşaat ve hizmet sektöründe üretime önemli katkılarda bulunmaktadır. Oluşan yeni tabloda, Türkiye'de geçici ko-

ruma altındaki Suriyelilerin ülkelerine dönmeleri haklarına saygı duymaktayız. Elbette dönüşleri, işverenlerimizi, üreticilerimizi iş gücü anlamında zorlayacaktır.

Ancak Konya'mız güçlü sanayi altyapısı ve girişimci ruhu ile oluşabilecek zorlukları aşabilecek potansiyele sahiptir. Daha önce de kamuoyu ile pek çok kez paylaştığımız gibi Konya iş dünyası olarak; sanayide her geçen gün artan insan kaynağı sorununun kalıcı çözümünün mesleki eğitimden geçtiğini düşünüyoruz.

Ülke olarak yapmamız gereken, mesleki eğitimi daha çok özendirerek, gençlerimizi üretimin ihtiyaç duyduğu alanlarda yetiştirmek ve üretime kazandırmaktır. Ayrıca eğitim programlarının gelişen teknolojik gelişmelere uygun olarak modernize edilmesi iş gücü kalitemizin artırılmasına ve sektörel ihtiyaçlara daha iyi yanıt verilmesine katkıda bulunacaktır.

...

2024 yılı ihracat rakamımız 3 milyar 553 milyon dolar olarak gerçekleşti. Ülkemizin 2024 yılı mal ihracatı 2023 yılına göre yüzde 2,5 oranında artarak 262 milyar dolara çıktı. Konya ise 2024 yılında ihracatını 2023 yılına göre yüzde 6,7 artırarak 3 milyar 553 milyon dolarla yeni bir rekora imza attı. Açıklanan rakamlar doğrultusunda şehrimizin 2024 yılı Türkiye geneli ihracatındaki payı yüzde 1,57 olmuş, bu oranla Konya en fazla ihracat yapan iller sıralamasında 10. sırada yer almıştır.

Şehrimizin potansiyelini; tarihi, ekonomik ve kültürel müktesebatını göz önüne bulduğumuzda, şehrimiz çok daha fazla ihracat yapabilecek birikime sahiptir. Sektörel çeşitlilik avantajımızı daha iyi değerlendirerek, Ar-Ge ve inovasyona daha fazla yatırım yaparak, teknolojik argümanları daha fazla harekete geçirerek, ihracatımızı farklı bir seviyelere getirebiliriz.

Selçuk ÖZTÜRK

Konya Ticaret Odası Başkanı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi

YIL: 37 - SAYI: 412
KASIM-ARALIK 2024

İMTİYAZ SAHİBİ

Konya Ticaret Odası Adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Selçuk ÖZTÜRK

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Özhan SAY

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Mustafa AKGÖL

GÖRSEL SANAT YÖNETMENİ

M. Fatih ÖZSOY

GRAFİK-TASARIM

ÇİZGİ MEDYA - Mehmet ÇAKIR
cizgimedya@konya@gmail.com
Tel: 0507 443 81 07

BASKI-ÇILT

Anadolu Ofset - İbrahim GÜVENÇ
Matbaacılar Sitesi Muhabir Caddesi
6. Blok No: 13 - Karatay/KONYA
Telefon: 0332 342 01 60 (pbx) - 0332 342 03 76
www.anadolumatbaa42.com
anadolumatbaa42@hotmail.com
Sertifika No: 51489

DAĞITIM

KONYA PTT BAŞMÜDÜRLÜĞÜ
Vatan Cad. No: 3 - Selçuklu/KONYA
Tel: 0332 238 49 60 - Faks: 0332 236 17 75
E-mail: konya-pazarlama@ptt.gov.tr

YAYIN TÜRÜ

Yerel, Süreli

İki ayda bir yayınlanır.

Bu dergideki yazı ve resimler kaynak belirtilmek sureti ile kullanılabilir.
Dergimizde yayınlanan yazılardaki görüşler yazarlarına aittir.
Dergimizde yayınlanmak üzere gönderilen yazılar, yayınlansın veya
yayınlanmasın iade edilmez.

Basım Tarihi: Ocak/2025

YAYIN KURULU

Mustafa KARAMERCAN
Teoman YILMAZ
Arif AYYILDIZ
Samî DOYRAN
Murat ÇETİN

İLETİŞİM ADRESİ

KONYA TİCARET ODASI
Vatan Caddesi No:1 Selçuklu/KONYA
www.kto.org.tr
Tel: 0332 221 52 52 - Faks: 0332 353 05 46

**BASIN VE HALKLA
İLİŞKİLER MÜDÜRLÜĞÜ**

Tel: 0332 221 52 94-221 52 67

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Fevzi Rifat ORTAÇ
Prof. Dr. Mehmet ÇELİK
Prof. Dr. Kerim ÇINAR
Prof. Dr. Haşim KARPUZ
Prof. Dr. Önder KUTLU
Prof. Dr. Abdülkadir BULUŞ
Prof. Dr. Caner ARABACI
Prof. Dr. Bayram ÜREKLİ
Prof. Dr. İsmail KIVRIM
Prof. Dr. Ahmet ÇAYCI
Doç. Dr. Mustafa AKKUŞ
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin ERGUN
Dr. Öğr. Üyesi Şerife Özkan NESİMİOĞLU

İ Ç İ N D E K İ L E R

06 |

KTO'DA 2025'TE HİZMETE DEVAM

08 |

**KTO YÖNETİMİ
BASINLA BİR ARAYA
GELDİ**

10 |

**FİNANSAL
OKURYAZARLIK
TÜRKİYE SEFERBERLİĞİ
KONYA 2024**

12 |

**KONYA TİCARET ODASI 2025-2028
STRATEJİK PLAN ÇALIŞTAYI**

14 |

**KONYA TİCARET ODASI MESLEK
KOMİTELERİ İSTİŞARE TOPLANTILARI
DEVAM EDİYOR**

16 |

**KONYA İHRACATTA
YENİ BİR REKOR KIRDI**

17 |

**KONYA'DAN 25 FİRMA ANADOLU'NUN
EN BÜYÜKLERİ ARASINDA**

İ Ç İ N D E K İ L E R

18 |

"GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU (GSYF)" BİLGİLENDİRME SEMİNERİ KTO'DA YAPILDI

30 |

KTO KARATAYLI ÖĞRENCİ TOPLULUKLARININ PROJELERİ, ÜNİDES'TEN DESTEK ALMAYA HAK KAZANDI

40 |

AİLE ŞİRKETİNİZDE KURUMSALLAŞMAYI ERTELEYEBİLİRSİNİZ AMA MİRAS PLANLAMASINI ASLA!

42 |

TÜRKİYE'DE ENERJİ, PLASTİK VE KAĞIT İSRAFI

46 |

KÜRESEL SOSYAL MEDYA KULLANIM İSTATİSTİKLERİ VE TÜRKİYE

50 |

HZ. MEVLÂNA'NIN 751. VUSLAT YILDÖNÜMÜ

56 |

SELÇUKLU YEMEKLERİ VE KONYA YEMEK KÜLTÜRÜ

67 |

KONYA EKONOMİK GÖSTERGELER EYLÜL 2024

KTO'DA 2025'TE HİZMETE DEVAM

Konya Ticaret Odası'nda 2024 yılı'nın son meclis toplantısı KTO eğitim ve Sağlık Vakfı Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

Aralık ayı Meclis toplantısında Konya Ticaret Odası'nın 2025 yılı Oda Faaliyet Programı ve Bütçesi görüşülerek oy birliğiyle kabul edildi. Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "Oda Yönetimi ve Meclisi olarak; Odamızın köklü tarihine ve büyüklüğüne yakışır şekilde birlik ve beraberlik içerisinde şehrimize ve ülkemize hizmet etme azim ve kararlılığımız devam etmektedir" dedi.

Konya Ticaret Odası Aralık Ayı Meclis Toplantısı, KTO Eğitim ve Sağlık Vakfı Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. Meclis Başkanı Ahmet Arıcı'nın yönettiği toplantıda 2025 yılı Oda Bütçesi ve Faaliyet Programı görüşüldü. Oda bütçesi ve faaliyet programı ile ilgili sunum yapan Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Türkiye ve dünya ekonomisindeki gelişmeleri değerlendirerek sözlerine başladı.

Sunumuna 2024 yılında gerçekleştirilen Oda faaliyetleri ile devam eden

Öztürk, "Konya Ticaret Odası olarak, 2024 yılında üyelerimize, şehrimize ve ülkemize hizmet etmenin mutluluğunu yaşarken, 2025 yılı için yeni hedefler belirleyerek, bu hedeflere ulaşmak için çalışmalarımıza başlamış olmanın heyecanı içindeyiz. Konya Ticaret Odası, üyelerine verdiği hizmetin kalitesini artırmaya 2024 yılında da devam etti. Türkiye'de ve dünyada sayılı odalar arasına girme yolunda bu yıl da başarılı çalışmalar gerçekleştirdik. Meclisimizin desteğiyle, şehrimizin ve ülkemizin

zincir hedefleri doğrultusunda Odamızın gerçekleştirdiği faaliyetlerde ve projelerde ilerleme kaydettik. İştiraklerimiz ile Konya ekonomisine katma değer sağlamaya devam ettik. Konya Ticaret Odası'nı, şehrimiz ve ülkemiz sınırlarını aşan bir yapıya sahip, dünya çapında "Marka Oda" haline getirmenin gururunu yaşıyoruz. Konya Ticaret Odası olarak, şehrimiz ve ülkemizin kalkınmasına katkı sağlama vizyonu ile şehrimize kazandırdığımız kurumlarla; Konya'nın dış ticaretinden istihdamına, sanayimizin üretim yapısının dönüşümünden, beşeri sermayemizin güçlenmesine kadar pek çok alanda faaliyet göstermeye gayret ediyoruz. 2025 yılında da Odamız, üyelerine verdiği hizmetin kalitesini artırma hedefinde ilerlemeye devam edecektir" dedi.

KTO Başkanı Selçuk Öztürk'ün sunumunun ardından oylanan 2024 yılı Oda Bütçesi ve Faaliyet Programı Meclis üyelerince oybirliğiyle kabul edildi. Meclise teşekkür için kürsüye gelen Başkan Öztürk: "2025 Bütçemizin kabulünde gösterdiğiniz teveccüh için değerli Meclis Üyelerimize teşekkür ederim"

kür ediyor, Odamıza, şehrimize ve ülkemize hayırlar getirmesini diliyorum. Bütçemizin hazırlanmasında emeği geçen Yönetim Kurulumuza, Hesapları İnceleme Komisyonumuza, Genel Sekreterliğimize, Muhasebe Müdürlüğümüze ve katkıda bulunan tüm Oda personelimize teşekkür ediyorum. Bu vesile ile bütçemizde emeği, alın teri olan tüm üyelerimize de ayrıca en kalbi duygularıyla şükranlarımı sunuyorum. Oda bütçemizden harcanan her kuruşta üyelerimizin hakkını gözeterek herkesten Allah razı olsun. Meclisimizin değerli destekleriyle kabul edilen 2025 Yılı Bütçemiz ve Faaliyet Programımız ışığında; yeni hedeflerimizde inançla ve kararlılıkla çalışmaya devam edeceğimizi vurgulamak istiyorum. Oda Yönetimi ve Meclisi olarak; Odamızın köklü tarihine ve büyüklüğüne yakışır şekilde birlik ve beraberlik içerisinde şehrimize ve ülkemize hizmet etme azim ve kararlılığımız devam etmektedir. Bu vesile ile Odamızın ve bağlı kurumlarımızın yönetim kademlerinde görev yapan tüm çalışma arkadaşla-

rıma çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum. Bugüne kadar Oda faaliyetlerimizde ve gerçekleştirdiğimiz projelerimizde Meclisimizin desteğini almış olmak, Yönetim Kurulu olarak bizlere büyük mutluluk vermektedir, 2025 yılında da yapacağımız çalışmalarda en büyük yardımcımız Meclisimizin vereceği destek olacaktır" dedi.

Toplantıda son olarak gündemdeki ekonomik ve sosyal konulara değinen Başkan Öztürk, özel sektörün üretim, yatırım, istihdam ve ihracat kapasitesinin korunması gerekliliğine vurgu yaparak, "Artan üretim maliyetleri sanayi üretimimize ve ihracat hacmimize olumsuz yansımaktadır. Bu noktada, tüm sektörlerde mevcut istihdam destekleri korunmalı, maliyetlerde artışa ve dolayısıyla enflasyonla mücadeleye olumsuz yansımaları dikkatli olunmalı, reel sektörün finansmana erişimi kolaylaştırılmalı, emek yoğun sektörlerle ek destekler verilerek üretimin yurtdışına kaymasının önüne geçilmelidir" dedi.

KTO YÖNETİMİ BASINLA BİR ARAYA GELDİ

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk ve Yönetim Kurulu Üyeleri, Konya basın temsilcileri ile bir araya geldi. Konya Ticaret Odası'nda düzenlenen toplantıda Türkiye ve Konya ekonomisini değerlendiren Başkan Öztürk, Konya Ticaret Odası'na bağlı iştiraklerde geline durumu ve faaliyetlerini Basın mensuplarıyla paylaştı.

Konya Ticaret Odası'nda düzenlenen Basın Toplantısı, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Yönetim Kurulu Üyeleri ve Konya basının temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirildi. Türkiye ve Konya ekonomisinin 2024 yılı verilerini değerlendiren Başkan Öztürk, iş dünyasının beklentilerini paylaştı. Öztürk, Konya Ticaret Odası çatısı altında kurulan iştiraklerde geline durumu ve yürütülen faaliyetler ile ilgili basın mensuplarına bilgi verdi.

Toplantının açılışında konuşan Başkan Öztürk, "Konyamızın, ülkemiz ekonomisinin ilerlemesine sağladığı katkıyı bir kez daha gözler önüne sermek, Türkiye ekonomisinin ulaştığı büyüklükte Konya'nın yerini vurgulamak için bir araya gelmiş bulunmaktayız. Ayrıca, Konya Ticaret Odası olarak, Konya ve dolayısıyla Anadolu ekonomisinin güçlenmesi, yerel ve sektörel gelişimin sağlanması için çalışmalarımıza devam ederken, sizlerin görüş ve önerilerine büyük önem verdiğimiz ifade etmek isterim. Sağlayacağınız katkılar, gelecekte yapacağımız çalışmalarla ilgili izleyeceğimiz yola ışık tutacaktır. Bu gün düzenlediğimiz toplantımızın bu amaca vesile olacağına inanıyoruz. Dünyada ve Türkiye'de 2024 yılındaki sosyal ve ekonomik gelişmeleri ve 2025 yılı beklentilerimizi, Konya Ekonomisi değerlendirmemizi ve Konya Ticaret Odası çatısı altında yer alan kurumlarımızda geldiğimiz noktayı sizlerle paylaşacağız. Konya Ticaret Odası olarak,

tüm iştiraklerimizle birlikte şehrimiz ve ülkemiz ekonomisine katkı sağlama kararlılığımız ve tüm kurumlarımızla bu hedef doğrultusunda çalışma azmimiz devam edecektir. Toplantımız vesilesi ile; Odamızın ismi adı altında şehrimize kazandırdığımız tüm eserlerimizin yapımında ve faaliyetlerinin devamında büyük emeği olan Yönetim Kurulumuzdan çalışma arkadaşlarıma, Oda Meclisimize huzurlarınızda teşekkür ediyorum. Tüm eserlerimizin gerçek sahibi Konya Ticaret Odası üyelerine sizlerin aracılığıyla en kalbi duygularıyla şükranlarımı sunuyorum. Bugüne kadar vermiş olduğunuz destekten dolayı şehrimiz basın camiasının temsilcisi olan siz değerli misafirlerimize de bir kez daha teşekkür ediyorum" dedi.

ÖZTÜRK'ÜN SUNUMUNDAN SATIR BAŞLARI

2024 yılında Türkiye ekonomisinin en temel gündem maddesi enflasyon olmuştur. Yüksek enflasyon ile mücadele kapsamında TCMB'nin sıkı parasal du-

ruşu ve mali politikalar tarafındaki tasarruflar, Türkiye ekonomisinde yavaşlamaya neden oldu.

Son olarak geçen hafta açıklanan 2024 yılı üçüncü çeyrek büyüme rakamları da, %2,6 olan beklentinin altında kalarak %2,1 oranında bir büyüme kaydetti. Son çeyrekte ise çok muhtemeldir ki; sıkı para politikasının gecikmeli etkisi daha çok hissedilecek; yüksek faizler talebi baskılamaya devam edecek ve büyümeyi baskılayıcı etkisi çok daha belirgin hissedilecektir.

Enflasyonla mücadele çerçevesinde geçici bir süre ekonomik büyümeden ve yatırım harcamalarından ödün vermek gerektiğini biliyoruz.

Faiz indiriminin Aralık ayında başlaması bekleniyor. Çünkü beklenen enflasyon karşısında ciddi bir pozitif reel faiz alanı var. Yüzde 17'lerde 12 ay sonrası enflasyon beklentisi. Mevduat 50'lerde. Orada ciddi bir makas var. Yılsununa doğru bu alan iyice genişleyecek ve Merkez Bankası'na indirim için alan tanımlıyor.

Talebi canlandırabilecek bir faiz indirimi görebilmemiz için ise, öncelikle TL'ye olan güvenin kalıcı bir şekilde oluşmasına ve enflasyonun Türkiye ekonomisinin en azından düşük çift haneli seviyelere ulaşılmasına ihtiyaç duyacağız. Türkiye'nin makroekonomik verilerinde görülen bu kısmi bozulma çerçevesinde Türkiye ekonomisinin 3 yıllık yol haritasını belirleyen Orta Vadeli Program (OVP) 2025-2027 açıklandı.

2025-2027 dönemini kapsayan Orta vadeli programın amacı, enflasyonun tek haneye düşürülmesi, yatırım, istihdam, üretim ve ihracatın artırılması ve gelirin toplumun tüm kesimlerine adil dağıtılması olarak belirlendi.

OVP'de 2024 yılı büyüme beklentisi yüzde 4'ten yüzde 3,5'a çekilirken, enflasyon beklentisi bu yıl için yüzde 33'ten yüzde 41,5'e çıkarıldı. Cari açık bu yıl için yüzde 3,1'den yüzde 1,7'e, işsizlik ise 10,3'ten 9,4'e düşürüldü.

OVP dönem sonunda yani 2027 yılı sonunda 83 trilyon TL'lik ekonomik büyüklük, 1 trilyon 774 milyar dolarlık ekonomik hacim ve 20 bin dolar seviyelerine çıkmış kişi başına gelir hedefleniyor. Program dönemi sonunda enflasyonun yüzde 7'ye, bütçe açığının milli gelire oranının ise yüzde 2,5 oranına gerilemesi bekleniyor.

Reel sektörün temel beklentisinin, fiyat istikrarının sağlanması, enflasyonun hedeflenen rakamlara ve nihayetinde tek haneye düşürülmesi, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir büyüme, istihdamın artırılması, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi ve yapısal reformlara öncelik verilmesi olduğunu bir kez daha vurgulamak isteriz.

Başta finansmana erişim olmak üzere iş dünyasının üretime, yatırıma ve istihdama yönelik ihtiyaçlarının gözetilerek uygulanması da programın başarısını artıracaktır. Yeni programda, reel sektör ve kamu arasındaki diyalogun ve istişarenin daha fazla artırılması için gerekli adımların atılacağına yönelik sinyaller de büyük önem arz etmektedir.

Konya; uzun yıllardır olduğu gibi 2024 yılında da ihracat, istihdam, gayri safi yurt içi hasıla, girişimcilik vb. birçok parametrede Türkiye ortalamasının üstünde veriler ile ülke ekonomisine pozitif katkı sağlayan bir şehir olmuştur.

İl Düzeyindeki Gayri Safi Yurtiçi Hasılamız (GSYH) 2012 yılındaki 33 milyar TL' iken en son açıklanan 2022 verilerine göre yaklaşık on kat artarak 320 milyar TL'ye yükselmiştir. Bu veriler ile Konya, Türkiye'nin toplam GSYH'den

%2,1 pay alarak il bazında 7'nci sırada yer almıştır.

Konya, yüzde 6,1 işsizlik oranı, yüzde 51 istihdam oranı ve yüzde 54 işgücüne katılım oranı ile işgücü istatistiklerinin en iyi olduğu iller arasında yer almaya devam etmiş olup, Türkiye ortalamasının üzerinde performans göstermiştir.

Konya iş dünyası, ihracat konusunda da Türkiye ekonomisine katma değer sağlamaya devam etmektedir. 2023 yılında 3.3 milyar dolar ihracat yapan ilimiz, Türkiye'nin toplam ihracatının yaklaşık yüzde 1,5'ini gerçekleştirmiştir.

2024 yılı Ocak-Ekim döneminde 10 aylık ihracatımız ise 2.9 milyar dolardır. Konya, geçen yıl olduğu gibi bu yıl da Türkiye'de en çok ihracat yapan 10. ildir. Aynı dönemde Türkiye ihracatı 186.5 milyar dolardır.

Konya, Türkiye'de 2024 yılında (Ocak-Ekim) en çok ihracat yapan 10 il içerisinde, bir önceki yıla göre ihracatını en çok artıran 3. il olmuştur.

Türkiye'de ilk kez yerel düzeyde başlattığımız çalışma ile 2012'den bugüne Konya İli Ekonomik Göstergelerini yayınlıyoruz. Her ay, ilgili sektörlerle sahada toplam 800 adet anket yapılmakta, analiz edilmekte ve yayınlanmaktadır. Ekonomik göstergeler; Konya Perakende Güven Endeksi, Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Konya İstihdam İzleme Bülteni, Konya Dış Ticaret Bülteni'ni kapsamaktadır.

2013'den bugüne her yıl, Konya ile alakalı bütün verilerin bir araya getirildiği Konya Ekonomi Raporu'nu hazırlıyoruz. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından uygulanan, Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti eş finansmanı ile gerçekleştirilen 5 milyon Avroluk Akıllı Teknolojiler Merkezimiz Konya ve bölgede akıllı ürün odaklı, prototipleme ve Ar-Ge projeleri geliştirmektedir. AKİ-TEK, KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü içerisinde faaliyetlerini yürütmektedir. KOSAM, Yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası alanlarda araştırma ve çalış-

malar yapan, Kurum ve kuruluşların ihtiyaç duydukları bilgileri üreterek sorunlarına çözüm üreten, Büyük veri analizi ile mevcut durumu değerlendiren ve geleceğe dair yol haritası çizen Konya'nın ilk ve tek Stratejik Araştırma Merkezi ve Düşünce Kuruluşu'dur. KOSAM, KTO Karatay Üniversitesi merkez kampüsü içerisinde, kendi ofisinde hizmet vermektedir.

2019 yılında faaliyetlerine başlayan KTO Tahkim ve Arbuluculuk Merkezi (KTO-TAM) amacı; oda üyelerinin kendi aralarındaki veya bir tarafı oldukları tahkim ve arbuluculuğa elverişli tüm hukuki uyuşmazlıkların, hakem kurulu veya arbulucu tarafından çözüme bağlanmasıdır. KTO-TAM bünyesinde 19 arbulucu avukat bulunmakta olup şimdye kadar 584 görüşme gerçekleştirilmiştir.

KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü, 7 Farklı Birim, KTO Fuar Şubesi, KTO Karatay Üniversitesi Ticaret ve Sanayi MYO, KTO Vakfı Oteli bulunmaktadır.

KTO Mesleki Eğitim Merkezi Faaliyete başladığı günden bugüne kadar toplam; 501 adet meslek kursu, 8.307 kişiye mesleki eğitim, 400'den fazla kişinin istihdamını gerçekleştirmiştir.

Konya Model Fabrika, gerçek bir üretim ortamında katılımcılara bir fabrikanın daha verimli olması için gereken her şeyi öğreten ve akabinde danışmanlık desteği ile firmalarımızın üretim sahalarında yalın üretim dönüşümü yapan bir merkezdir.

KTO Dış Ticaret Merkezimiz, ihracatçı firmalara 10 farklı kalemde hizmet sunmanın yanı sıra, ihracata hiç başlamamış, ihracat yapmak isteyen ya da yeni başlayan firmalara yönelik İhracat Koçluğu başlığı altında eğitim ve danışmanlık hizmeti de sunmaktadır.

KTO-TÜYAP Uluslararası Fuar Merkezi; 66.000 m² kapalı, 20.000 m² açık alanı ve toplamda 86.000 m² ile Türkiye'nin 4. büyük, Anadolu'nun en büyük fuar merkezidir.

FINANSAL OKURYAZARLIK TÜRKİYE SEFERBERLİĞİ KONYA 2024

SPK Başkanı Gönül: "Finansal okuryazarlığın gelişmesi, piyasaların sağlıklı işlemesinin ve daha güvenilir, daha bilinçli yatırım yapılmasının önünü açacaktır."

Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Başkanı İbrahim Ömer Gönül, Konya Ticaret Odası (KTO) Konferans Salonunda düzenlenen "Finansal Okuryazarlık Türkiye Seferberliği Konya 2024" programında konuştu.

Binlerce yıllık tarihi, verimli toprakları, turistik yerleri, coğrafi konumu, gelişmiş ticaret ve sanayisi ile lokomotif konumundaki Konya'da olmaktan büyük memnuniyet duyduğunu ifade eden Gönül, büyük mütefekkir ve mutasavvıf Mevlana Celaleddin-i Rumi'nin 751. Vuslat Yıldönümünde Konya'da bulunmanın büyük bir mutluluk olduğunu söyledi.

SPK'nın sermaye piyasalarının düzenlenmesi, denetlenmesi ve yatırımcının korunmasıyla görevli Türkiye'nin ilk üst kurulu olduğuna dikkati çeken Gönül, "Piyasaların; sağlıklı işlemesi, büyümesi ve gelişmesi, yatırımcının bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesini de misyon edinmiş bir kurumuz. Hz. Mevlana'nın 'Akıllılar önceden feryad ederler, bilgisizlerse işin sonunda başlarına vururlar.' sözünü hatırlatmak isterim. Bilginin ne kadar değerli olduğunu bu sözden anlıyoruz. Kurul olarak finansal okuryazarlık ve finansal okuryazarlığın

tüm Ülke çapında yaygınlaştırılmasına çok önem veriyoruz." dedi.

Gönül, Konya'nın gelişmenin bir sembolü olarak Türkiye'de öne çıktığını söyledi.

Konya'da 9 şirketin halka arz edildiğini ifade eden Gönül, şöyle konuştu:

"Umarım bu sayı yakın zamanda daha da artar. Finansal okuryazarlığın gelişmesi, piyasaların sağlıklı işlemesinin ve daha güvenilir, daha bilinçli yatırım yapılmasının önünü açacaktır. Erken den yatırıma ve tasarrufa başlamak,

gelecek için oldukça kıymetlidir. Bu vizyonla 7'de 70'e herkese ulaşmaya çalışıyoruz."

Finansal okuryazarlığın önemine değinen Gönül, "Dünyada 2008'deki küresel krizde gördük ki insanların finansal okuryazarlığının düşük olması, onları belli şekillerde etkilemekte ve hayatlarında dönülmeyecek hatalar yapmalarına neden olmaktadır. Finansal okuryazarlık ile ilgili bir kamu spotu yaptık. Bu kamu spotuyla aynı zamanda borsa yatırımcısının sosyal medyadan yanlış yönlendirilmemesi hedeflendi. Şu anda 6,5-7 milyon civarında borsa yatırımcımız var. Bunların daha çok gençler olmasından dolayı, biraz daha onlara hitap ederek onların anlayacağı mesajları verdik." ifadelerini kullandı.

SPK Başkanı İbrahim Ömer Gönül, hedef kitlelerinin özellikle gençler olduğunu, onları bu sektöre kazandırmaya çalıştıklarını aktardı.

Bu sektörde çalışacak, akademik eğitimi iyi olan gençlere ihtiyaçları olduğunu anlatan Gönül, "Finansal Okuryazarlık Platformu'nun diğerlerinden bir farkı var. Size geçerli bir sertifika veriyor. Bu sertifikayı 3 aşamada alabiliyorsunuz. Bu sertifika sadece size yetmekle kalmıyor. İş bulabilmek için de çok önemli bir anahtar haline geliyor. İşverenlerin finansal okuryazarlık eğitimini çalışanlarına verdiği zaman, daha mutlu daha huzurlu, yatırım ve harcama yapmayı

bilen çalışanlarla daha verimli olduğunu görüyoruz." ifadelerini kullandı.

Gönül, finansal okuryazarlık konusundaki konuşmasının ardından Konyalı iş insanlarına "Finansmana Erişimde Sermaye Piyasaları İmkânları" başlıklı sunum yaptı.

KTO Başkanı Selçuk Öztürk, "Günümüz dünyasında, ekonomik dengeler hızla değişmektedir. Teknolojinin hayatımızdaki etkisi arttıkça, bireylerin finansal okuryazarlığı daha da kritik hale gelmektedir. Hazine ve Maliye Bakanımız Mehmet Şimşek'in de vurguladığı gibi, Türkiye'nin finansal okuryazarlık oranı, gelişmiş ülkelere kıyasla daha düşük seviyelerde bulunmaktadır. Ancak bu tabloyu değiştirmek elimizde. Bu sefer-

berlik, bireylerin ve işletmelerin finansal bilgiye erişimini artıracak ve bilinçli ekonomik kararlar alabilmelerini sağlayacaktır. Finansal okuryazarlığın sağlayacağı tasarruf bilinci, aile ekonomilerinden ülke ekonomisine kadar tüm yapıları güçlendirecektir. Ayrıca, doğru finansal kararlar, kriz ve zorluk yaşadığımız süreçlerde dayanıklılığı artıracaktır. Bu açıdan finansal okuryazarlık konusunda atacağımız her adım, ülkemizin daha sağlam bir ekonomik yapıya kavuşmasını sağlayacaktır" dedi. Programda, AK Parti Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız da bir konuşma yaptı. Program konuşmaların ardından soru cevap bölümüyle son buldu.

KONYA TİCARET ODASI 2025-2028 STRATEJİK PLAN ÇALIŞTAYI

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk Stratejik Plan Çalıştayı'nda konuştu: "Türkiye ve dünya çapında oluşturduğumuz marka değerimizi artırma amacı taşımaktayız."

Konya Ticaret Odası'nın 2025 – 2028 Stratejik Plan Çalıştayı gerçekleştirildi. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu, Meclis ve Meslek Komiteleri üyelerinin katıldığı çalıştay'da 10 masa 3 ana başlık kapsamında görüşülen maddelerle Konya Ticaret Odası'nın üye hizmetlerinin kalitesinin artırılmaya yönelik yol haritası oluşturuldu.

Çalıştayın açılışında konuşan, Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, "TOBB Oda ve Borsa Akreditasyon Sistemi çerçevesinde hazırlanmış olan Stratejik Planımızı, Odamızın 2025 – 2028 dönemine ilişkin faaliyetlerini ve hedeflerini kapsayacak şekilde güncellemek istiyoruz. Odamızın güçlü ve gelişmeye açık yanlarını belirleyerek üyelerimize hizmet noktasında Türkiye ve dünya çapında oluşturduğumuz marka değerimizi artırma amacı taşımaktayız. Konya Ticaret Odası ailesi olarak doğru zamanda, doğru adımlarla hedeflerimize yürüme gayretimiz sürmektedir. Düzenlemiş olduğumuz Çalıştay ile çok

önemli veriler, öngörüler ve değerlendirmeler elde edeceğiz. Katılımcı yönetim anlayışıyla; kurumsal yapımızın güçlendirilmesi, üyelere yönelik hizmetlerin geliştirilmesi adına Odamıza yapılan her katkının aynı zamanda Konya ekonomisinin ilerlemesine de yapılan bir hizmet olarak görmekteyiz. Üstlenmiş olduğumuz misyonla şehrimiz ve ülkemiz ekonomisinin kalkınmasına öncülük etme görevimizi kararlılıkla yürütmekteyiz. Başarıyla uygulamış olduğumuz 2021-2024 yılı KTO Stratejik Planı bizler için önemli bir kılavuz ve yol haritası oldu. Belirlenmiş olduğumuz stratejik hedeflerin çok büyük oranda gerçekleşmiş olması yeni hedefler için inanç ve kararlılığımızı artırmıştır. Bu yolda bugüne kadar elde

ettiğimiz tüm başarılar Odamızın marka değerini artırmıştır. Aynı zamanda çatı kuruluşumuz Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğimizin akredite siteminde A sınıfı Oda olarak, en yüksek puan alan odalar sıralamasında ilk sıralarda yer aldık. Çıtayı daha da yükseğe çıkartmak adına Çalıştayımız önemli bir adım olacaktır" dedi.

Moderatörlüğünü KTO Karatay Üniversitesinden Prof. Dr. Bilge Afşar, Doç. Dr. Nihan Tomris Küçün ve Dr. Öğr. Üyesi Selcan Ünal'ın yaptığı çalıştayda Temel Yeterlilikler, Temel Hizmetler ve Yeni Nesil Hizmetler olmak üzere 3 ana başlıkta 10 madde görüşüldü. Çalıştay raporu ile şekillenecek Stratejik Plan TOBB Oda ve Borsa Akreditasyon Sistemi'nin temelini oluşturacak.

KONYA TİCARET ODASI'NIN GİRİŞİMİ TAŞIMACILIK SEKTÖRÜNÜ RAHATLATTI

Ticari amaçlı yük taşımacılığı için gerekli olan mesleki yeterlilik belgesi yaş sınırlandırması 31 Aralık 2024 tarihine kadar 65 yaşından 69 yaşına çıkartılmıştı. Sektörün ihtiyacı olan yeni sürücü arzının yetersiz kalması nedeniyle Konya Ticaret Odası 60. Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı Komitesi'nin girişimleri, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin desteğiyle süre 31 Aralık 2025 tarihine kadar uzatıldı

Dünyada yaşanan ve Türkiye'yi de etkileyen Covid-19 salgını ve merkez üssü Kahramanmaraş olan, 11 ilimizi etkileyen deprem felaketi nedeniyle, ticari amaçlı yük taşımacılığı sektörünün olumsuz etkilenmemesi adına mesleki yeterlilik belgesi sahibi sürücüler için, yaş sınırlaması 31 Aralık 2024 tarihine kadar 65 yaşından 69 yaşına çıkartılmıştı. Ancak süreç içerisinde sektörün ihtiyacı olan yeni sürücü arzının yetersiz kalması nedeniyle sorun Konya Ticaret Odası (KTO) 60. Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı Komitesi tarafından Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne (TOBB) taşındı. TOBB'un girişimleriyle 69 yaş sınırı 31 Aralık 2025 tarihine kadar uzatıldı. Karar, Türkiye ve Konya ekonomisi adına olumlu karşılandı.

TİCARİ YÜK TAŞIMACILIĞI KONYA İÇİN ÖNEMLİ

Kararla ilgili KTO 60. Kara Yolu İle Şehirler Arası Yük Taşımacılığı Komitesi'nden yapılan açıklamada, taleplerinin değerlendirilmesiyle olumlu alınan kararın sektör adına hayati olduğu vurgulandı. Ülke ve Konya'nın ticari hayatında

herhangi bir aksaklık yaşanmaması için ticari yük taşımacılığının oldukça önemli olduğunun belirtildiği açıklamada şunlar kaydedildi; "Sektörün ihtiyacı olan yeni sürücü arzının yetersiz kalması nedeni ile ticari amaçlı yük ve yolcu taşımacılığında sürücü ihtiyacı halen devam etmektedir. Bu kapsamda; komitemiz tarafından değerlendirilen bu sorun, TOBB'a iletilmiş, sürenin uzatılması sağlanmıştır. Alınan karar, ticari amaçlı yük taşımacılığında gerek

üye sayısı ile gerek ekonomiye katkısıyla önemli bir yere sahip olan Konya'mız adına sevinçle karşılanmıştır. Bu kararın alınması adına büyük katkılarda bulunan TOBB Başkanımız Sayın Rifat Hisarcıklıoğlu'na ve KTO Başkanımız Sayın Selçuk Öztürk'e sektörümüz ve şehrimiz adına teşekkür ediyoruz. Komitemiz, üyelerimizin sıkıntılarının çözümü amacıyla sorunları Odamız Yönetim Kurulu nezdinde ilgili kurumlara iletmeye devam edecektir."

KONYA TİCARET ODASI MESLEK KOMİTELERİ İSTİŞARE TOPLANTILARI DEVAM EDİYOR

KASIM VE ARALIK AYLARINDA 3 VE 4. 12 VE 13. İLE 68. MESLEK KOMİTELERİ İSTİŞARE TOPLANTILARI YAPILDI

Konya Ticaret Odası Meslek Komitesi toplantıları devam ediyor. Kasım ayında Konya Ticaret Odası 3 ve 4. meslek komitesi ile 12 ve 13. ve 68. meslek komiteleri toplantısı yapıldı.

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk 70 meslek komitesinde bu toplantıları yapmayı hedeflediklerini belirterek bugüne kadar 14 meslek komitesinin toplantılarını yaptıklarını söyledi. Öztürk, bu toplantılarda meslek komitelerindeki üyelerle bir araya geldiklerini, sektöre ilişkin sorunları bu toplantılarda ele alarak çözümüne ilişkin çalışmalar yaptıklarını, aynı zamanda ekonomi gündemindeki gelişmeleri değerlendirerek geleceğe ilişkin öngörülerini paylaştıklarını ifade etti.

Öztürk, toplantılara ilişkin şunları söyledi; "Konya Ticaret Odası olarak tüm meslek komitelerindeki üyelerimizle bir araya geldiğimiz toplantılar yapıyoruz. Amacımız üyelerimizle bir araya gelerek istişarelerimize devam etmek, sektörlerine ilişkin sorunları burada ele alarak, çözümüne ilişkin çalışmalar yapmaktır. Aynı zamanda hem ülkemizin, hem şehrimizin ekonomi gündemindeki gelişmeleri değerlendirerek, geleceğe ilişkin öngörülerimizi paylaşmaktır. Toplantımızın bir diğer amacı da Odamızın ve iştiraklerinin üyelerimize verdiği hizmetleri, sağladığı imkanları anlatmaktır. Karşılıklı görüş alışverişinde bulunduğumuz toplantılarımız çok verimli geçmektedir."

3. MESLEK KOMİTESİ (UNLU MAMULLER İMALATI, TOPTAN-PERAKENDE TİCARETİ) ve 4. MESLEK KOMİTESİ (UN VE YEM İMALATI İLE DEPOLAMA FAALİYETLERİ) İSTİŞARE TOPLANTISI

Konya Ticaret Odası 3 ve 4. Meslek Komitesi İstişare Toplantısı yapıldı. Unlu Mamuller İmalatı, Toptan-Perakende Ticareti ile Un ve Yem İmalatı İle Depolama Faaliyetlerini içine alan meslek komitesinin toplantısına ilgili meslek komitesi üyeleri katıldı.

Toplantının açılış konuşmasını Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk yaptı. Öztürk Konya Ticaret Odası ve iştirakleri ile ilgili çalışmalarını faaliyetleri anlattı. Konya Ticaret Odası'nın yaptığı çalışmalara ilişkin bilgiler veren Öztürk, KTO Karatay Üniversitesi, Hava Parkı, Konya Ticaret Odası Teknoloji Ve Eğitim Kampüsü (KTOTEK) içerisinde yer alan model fabrika, dış ticaret merkezi, mesleki eğitim merkezi, Siber Güvenlik Merkezi gibi iştirakler ile yine KOSAM ve KTO Tahkim ve Arbuluculuk Merkezi KTO-TAM ile ilgili kısa bilgiler verdi. Sektörün sorunlarına ilişkin görüş alışverişinde bulundu. Sektörde yaşanan

sıkıntılar ve problemlere ilişkin toplantıya katılan üyeleri dinleyen Öztürk, yaşanan problemlerin çözümüne ilişkin çalışmalar yapacaklarını ifade etti.

3. ve 4. Meslek komiteleri adına Mehmet Mazlum Mutluer konuştu. Mutluer, meslek komitesinin sorunlarına ilişkin görüş alışverişinde bulundu, yaşanan sorunlar ve çalışmalar ile ilgili paylaşımlarda bulundu. Toplantıyı düzenleyen Konya Ticaret Odası'na ve katılan meslek komitesi üyelerine teşekkür etti.

Toplantının sonunda ilgili meslek komitesi üyeleri sorunlarını aktararak karşılıklı görüş alışverişinde bulundular.

12. MESLEK KOMİTESİ (DERİ ÜRÜNLERİ VE MALZEMELERİNİN İMALATI İLE TOPTAN-PERAKENDE TİCARETİ) 13. MESLEK KOMİTESİ (EV TEKSTİLİ ÜRÜNLERİ İLE HALI VE KİLİM TOPTAN - PERAKENDE TİCARETİ VE KURU TEMİZLEME HİZMETLERİ) İSTİŞARE TOPLANTISI

Konya Ticaret Odası 12. ve 13. Meslek Komitesi İstişare Toplantısı yapıldı. Deri Ürünleri ve Malzemelerinin İmalatı İle Toptan-Perakende Ticareti ile Ev Tekstili Ürünleri İle Halı ve Kilim Toptan -

Perakende Ticareti ve Kuru Temizleme Hizmetlerini içine alan meslek komitesi toplantısına ilgili meslek komitesi üyeleri katıldı.

Toplantının açılış konuşmasını Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk yaptı. Öztürk Konya Ticaret Odası ve iştirakleri ile ilgili çalışmalarını faaliyetleri anlattı. Konya Ticaret Odası'nın yaptığı çalışmalara ilişkin bilgiler veren Öztürk, Sektörün sorunlarına ilişkin görüş alışverişinde bulundu. Sektörde yaşanan sıkıntılar ve problemlere ilişkin toplantıya katılan üyeleri dinleyen Öztürk, yaşanan problemlerin çözümüne ilişkin çalışmalar yapacaklarını ifade etti.

Öztürk sektöre ilişkin şu bilgileri verdi: "Konya, Türkiye'nin deri ayakkabı ihracatında önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye'nin ayakkabı üretim merkezlerinden Konya'dan 70 ülkeye ayakkabı ihracatı gerçekleştirilmektedir. 2024 yılı itibarıyla Konya'nın deri ayakkabı ihracatının büyüklüğü, yıllık yaklaşık 300-400 milyon dolar arasındadır. Konya'nın deri ayakkabıları, başta Avrupa Birliği ülkeleri, Rusya, Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Kuzey Amerika olmak üzere birden fazla pazara ihraç edilmektedir. Özellikle Almanya, İtalya, Fransa, Hollanda ve İngiltere gibi ülkelere yapılan ihracat oldukça yüksektir. Ayrıca Orta Doğu ve Körfez ülkeleri, Türk deri

ayakkabılarının tercih edildiği önemli pazarların başında gelmektedir. 2023'e göre 2024 yılında Konya'nın deri ayakkabı ihracatında %5-10 arasında bir artış beklenmektedir. Konya'daki üreticiler, ihracatta daha fazla pazar payı elde etmek için modern üretim tekniklerine yatırım yapmayı sürdürmektedir. Konya'nın deri ayakkabı sektörü, çevre dostu ve sürdürülebilir üretim yöntemlerine yönelmiştir. Konya ayakkabı sektörü, Türkiye'nin ayakkabı ihracatının tek başına %40'ını karşılamaktadır. Konya'da üretilen ayakkabıların bir kısmı da İstanbul firmalarının patentleriyle üretilerek İstanbul üzerinden dünyaya ihraç edilmektedir. Konya'da Aykent Ayakkabıcılar Sanayi Sitesi'nde 600-650 civarında üretim atölyesi ve fabrika bulunmaktadır.

12. ve 13. Meslek komiteleri adına 12. Meslek Komitesi Başkanı Emrah Baran konuştu. Baran, toplantıyı düzenleyen Konya Ticaret Odası'na ve katılan meslek komitesi üyelerine teşekkür etti. Toplantının sonunda ilgili meslek komitesi üyeleri sorunlarını aktararak karşılıklı görüş alışverişinde bulundular.

68. MESLEK KOMİTESİ (EĞİTİM, KÜLTÜREL VE SPOR TİF FAALİYETLER) İSTİŞARE TOPLANTISI

Konya Ticaret 68. Meslek Komitesi İstişare Toplantısı yapıldı. Eğitim, kültürel ve sportif Faaliyetlerini içine alan meslek komitesinin toplantısına ilgili meslek komitesi üyeleri katıldı. Toplantıya ayrıca Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü Fethullah Güner, İl Millî Eğitim Müdürü Murat Yiğit ve beraberindeki heyette katıldı.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Fahrettin Doğru toplantıda Konya Ticaret Odası ve iştirakleri ne ilişkin bilgiler verdi. Meslek Komitesi üyelerinin Oda ve iştiraklerinin verdiği hizmetleri anlatan Doğru, büyük ve ge-

niş bir aile olan Konya Ticaret Odası'nın KTO Karatay Üniversitesi, Hava Parkı, Konya Ticaret Odası Teknoloji Ve Eğitim Kampüsü (KTOTEK) içerisinde yer alan model fabrika, dış ticaret merkezi, mesleki eğitim merkezi, Siber Güvenlik Merkezi gibi iştiraklerinin bulunduğunu söyledi. KOSAM ve KTO Tahkim ve Arabuluculuk Merkezi KTO-TAM gibi iştiraklerin bulunduğunu hatırlatarak buralardan alınabilecek hizmetlere ilişkin bilgiler veren Fahrettin Doğru sektörün sorunlarına ilişkin ve Konya Ticaret Odası'nın yaptığı çalışmalara ilişkin bilgiler verdi.

68. Meslek Komitesi adına Muharrem Turşucu konuştu. Turşucu toplantıyı düzenleyen Konya Ticaret Odası'na ve katılan meslek komitesi üyelerine teşekkür etti.

Konya'da bir dizi temaslarda bulunmak ve Konya Ticaret Odası'nda düzenlenen Sürücü ve SBC Kursları Federasyonu 1. Sürücü Eğitim Çalıştayı'na katılmak üzere Konya'ya gelen Güner gelen istek talep ve şikayetleri dinleyerek sorunlara ilişkin çalışma yapacaklarını ifade etti. Konya Ticaret Odası'na teşekkür eden Güner Çalıştay'a ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Konya'nın İhracatı 3,5 Milyar Doları Aştı

KONYA İHRACATTA YENİ BİR REKOR KIRDI

Konya'nın ihracatı 2023 yılına göre yüzde 6,7 artışla 3 milyar 553 milyon dolara çıkararak yeni bir rekora imza atıldı. KTO Başkanı Selçuk Öztürk, "Şehrimizin ihracat, yatırım, üretim ve istihdama olan kararlılığının önümüzdeki süreçte de devam edeceğine yürekten inanıyorum" dedi

Türkiye'nin enflasyonla mücadelesi ve buna bağlı olarak Orta Vadeli Ekonomi Programı kararlılıkla devam ederken, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)'in programında açıklanan 2024 yılı ihracat rakamları da sevinçle karşılandı. Buna göre; Ülkemizin 2024 yılı mal ihracatı 2023 yılına göre yüzde 2,5 oranında artarak 262 milyar dolara çıktı. Konya ise 2024 yılında ihracatını 2023 yılına göre yüzde 6,7 artırarak 3 milyar 553 milyon dolarla yeni bir rekora imza attı.

KONYA'NIN İHRACAT BAŞARISI ARTARAK DEVAM EDİYOR

Konya ihracat rakamlarıyla ilgili değerlendirmelerde bulunan Konya Ticaret Odası (KTO) Başkanı Selçuk Öztürk, 2024 yılı ihracat rakamlarının beklenen

seviyelerde gerçekleştiğini bildirdi. İhracatın artarak devam etmesinin Konya iş dünyasının çalışkanlığını gösterdiğini vurgulayan Başkan Öztürk; "2024 yılı ihracat rakamımız 3 milyar 553 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bu ihracat rakamı ile Konya ihracatı her yıl bir önceki yılın rekorunu kırmaya devam ediyor. 2024 yılı ihracatımız, 2023 yılı ihracat rakamına göre yüzde 6,7 oranında artış göstermiştir. Açıklanan rakamlar doğrultusunda şehrimizin 2024 yılı Türkiye geneli ihracatındaki payı yüzde 1,57 olmuş, bu oranla Konya en fazla ihracat yapan iller sıralamasında 10. sırada yer almıştır" dedi.

'İŞ DÜNYASIYLA ORTAK ADIMLAR ATMAYI SÜRDÜRECEĞİZ'

Konya'nın ihracattaki ivmesini daha yukarı taşıma adına gayretli çalışma-

ların süreceğinin altını çizen Başkan Öztürk, şunları kaydetti; "Yaşanan tüm zorluklara rağmen yatırım, üretim, istihdam odaklı çalışmalarını sürdüren şehrimizin her biri birbirinden kıymetli işadamlarına, şehrimizin ve ülkemizin ekonomisine yaptıkları katkılardan dolayı teşekkür ediyorum. Konya Ticaret Odası olarak, bizler de iş alemimizle birlikte ortak akıl ve istişare odaklı çalışmalarla, şehrimiz ekonomisine katkı sağlamayı sürdüreceğiz. Şehrimizin kalkınmasına dönük azim ve kararlılığımız bundan sonraki süreçte de devam edecektir. İhracatta şehrimize yeni bir gurur yaşatan Konya iş dünyasına Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu adına yeniden teşekkür ediyor, bu başarının devam edeceğine olan inancımı kamuoyuyla paylaşmak istiyorum."

KONYA'DAN 25 FİRMA ANADOLU'NUN EN BÜYÜKLERİ ARASINDA

Konya Ticaret Odası Başkanı Selçuk Öztürk, Ekonomist Dergisi tarafından 2023 yılı verilerine göre açıklanan "Anadolu'nun En Büyük 500 Şirketi" listesine giren Konyalı firmaları tebrik etti. Anadolu'nun En Büyük 500 şirketi listesine Konya'dan 25 firmanın girdiğini belirten Başkan Öztürk, "2023 yılı sonuçlarına göre Ekonomist Dergisi'nin açıkladığı listeye girerek Konya'nın gururu olan firmalarımızı kutluyor, çalışarak, üreterek sağladıkları başarılarının devamını diliyorum" ifadelerini kullandı.

Listeye giren firmalar: Konya Şeker Sanayi, Erser Grup Tarım Ürünleri, Bera Holding, AYD Otomotiv, TUMOSAN, SSP Otomotiv, Panagro Tarım, Enka Süt, Daxler Enerji, RTM Tarım, Loras Holding, Ova Un, Gitaş Gıda, Safa Tarım, Yıldız Pul, Meysüt, Hekimoğlu Un, Konya Kağıt, Büyük Hekimoğulları Gıda, Akova Süt, İzi Süt, Besa Yemcilik, Sezersan Matbaacılık, Balcılar Yem ve Memak Plastik.

ANADOLU 500 - KONYA

S.NO	2023	2022	FİRMA ADI
1	17	20	KONYA ŞEKER SANAYİ
2	25	15	ERSER GRUP TARIM ÜRÜNLERİ
3	41	43	BERA HOLDİNG
4	89	85	AYD OTOMOTİV ENDÜSTRİ
5	118	143	TUMOSAN MOTOR VE TRAKTÖR SANAYİ
6	123		SSP OTOMOTİV
7	141	139	PANAGRO TARIM HAYVANCILIK
8	233	176	ENKA SÜT VE GIDA MAMÜLLERİ
9	247	327	DAXLER ENERJİ AŞ
10	252	255	RTM TARIM KİMYA SANAYİ
11	256	418	LORAS HOLDİNG
12	263	234	OVA UN FABRİKASI
13	268	370	GİTAŞ GIDA VE İHTİYAÇ MADDELERİ
14	296	284	SAFA TARIM AŞ
15	298	384	YILDIZ PUL OTOMOTİV MOTOR PARÇALARI
16	301	364	MEYSÜT MEYVE SÜT VE GIDA MAMÜLLERİ
17	339	344	HEKİMOĞLU UN FABRİKASI
18	379	311	KONYA KAĞIT AŞ
19	389	415	BÜYÜK HEKİMOĞULLARI GIDA SANAYİ
20	406	425	AKOVA SÜT
21	455	399	İZİ SÜT VE GIDA MAMÜLLERİ SANAYİ
22	473	476	BESA YEMCİLİK HAYVANCILIK GIDA
23	481		SEZERSAN MATBAACILIK VE AMBALAJ
24	483	495	BALCILAR YEM
25	499		MEMAK PLASTİK GIDA MAKİNA AŞ

"GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU (GSYF)" BİLGİLENDİRME SEMİNERİ KTO'DA YAPILDI

Konya Ticaret Odası ev sahipliğinde, Sermaye Piyasası Kurulu, Albaraka Portföy Yönetimi A.Ş. ve Büyütech Teknoloji A.Ş. işbirliği ile "Girişim Sermayesi Yatırım Fonu (GSYF)" Bilgilendirme Semineri yapıldı.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Fahreddin Özkul seminerin açılışında yaptığı konuşmada; "Ekonomik büyümenin, inovasyonun ve istihdamın temel taşlarından biri hiç kuşkusuz girişimciliktir. Girişimcilerin hayallerini gerçeğe dönüştür-

mesi ve bu süreçte ihtiyaç duydukları desteği bulabilmeleri, ekonomik kalkınmanın sürdürülebilirliği açısından hayati bir rol oynamaktadır. İşte tam da bu noktada, Girişim Sermayesi Yatırım Fonları, hem girişimciler hem de yatırımcılar için yeni fırsat kapılarını aralamaktadır." dedi

Bu fonların, yalnızca finansman sağlamakla kalmayıp, yatırım yaptıkları şirketlere danışmanlık, pazarlama ve satış desteği, iş ağı oluşturma gibi kritik katkılar sunduğunu, aynı za-

manda yatırımcılar için sunduğu vergi avantajlarının da bu sistemin cazibesini artırdığını ifade eden Özkul, şöyle devam etti; "Bugünkü seminerimizde, tüm bu faydaların detaylı bir şekilde ele alınacağına ve siz değerli katılımcılarımızın bu fırsatlardan daha etkin bir şekilde yararlanma yollarını keşfedeceğine inanıyorum. Konya Ticaret Odası olarak, bölgemizin ekonomik potansiyelini artırmak ve iş dünyamızı yeni yatırımlarla güçlendirmek adına her zaman oldu-

ğu gibi öncü bir rol üstlenmeye devam ediyoruz."

Seminerden daha sonra Sermaye Piyasası Kurulu Baş Uzmanı Fatih Sağlık Sermaye Piyasasına ilişkin bilgiler verdi.

Albaraka Portföy Yönetimi A.Ş. Fon Müdürü Mustafa Keçeli ise girişim sermayesi fonlarını anlattı Keçeli şunları söyledi; "Girişim sermayesi

yatırım fonları, özel yatırım şirketleri tarafından yönetilen ve yatırımcılardan toplanan sermaye ile yeni işletmelere ve girişimlere yatırım yapmak amacıyla kullanılan fonlardır. Girişim sermayesi yatırım fonları, yatırım yaptıkları şirketlere işletme danışmanlığı, pazarlama ve satış desteği, işletme ağı ve tecrübesi, vergi muafiyeti ve indirim gibi destekler sağ-

larlar. Bu destekler, şirketlerin büyümesine ve başarılı olmalarına katkıda bulunur."

Büyütech Teknoloji A.Ş. Kurucu Ortağı Ömer Orkun Düztaş'ta firmanın kuruluş hikayesinden elde ettiği başarıları anlatarak, girişim sermayesi yatırım fonlarının yatırımcıya ve girişimciye sağladığı avantajlar, vergi muafiyeti ile ilgili bilgiler verdi.

VALİ AKIN'DAN ZİYARET

Konya Valisi İbrahim Akın, Konya Ticaret Odası'na iade-i ziyarette bulundu. KTO Başkanı Selçuk Öztürk ve Yönetim Kurulu ile bir araya gelen Vali Akın, Konya ekonomisi ile Oda ve işbirlikleri ile ilgili bilgi aldı.

MÜŞTEREK YÖNETİM KURULU TOPLANTISI YAPILDI

Konya Ticaret Odası, Konya Ticaret Borsası ve Konya Sanayi Odası'nın Müşterek Yönetim Kurulu Toplantısı, Sanayi Odası'nın ev sahipliğinde gerçekleştirildi. Konya'nın ekonomik gelişmeleri, üyelerin talep ve beklentileri değerlendirildi.

SANTEK TOPLANTISI KOS'TA YAPILDI

Sanayi ve Teknoloji İşbirliği Kurulu (SANTEK) Toplantısı, Konya Organize Sanayi Bölgesi (KOS) ev sahipliğinde Konya Vali Yardımcısı Mustafa Gündoğan'ın başkanlığında gerçekleştirildi. Konya sanayisi, enerji ve siber güvenlik konularının görüşüldüğü toplantıya Konya Ticaret Odası'nı temsilen Başkan Yardımcısı Lütfi Can Başaran katıldı.

THY KARGO HEYETİ'NDEN ZİYARET

Türk Hava Yolları (THY) Kargo Satıştan Sorumlu Başkan Yardımcısı Ahmet Kaya, beraberinde THY Kargo Müdürü Abdullah Akat ve THY Konya Satış Müdürü Ali Ensar Kılıçoğlu ile Odamızı ziyaret etti. Türk Hava Yolları'nın kargo çalışmaları görüşüldü.

İŞLETMELERİN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ MASAYA YATIRILDI

Konya ekonomisinin lokomotif sektörleri; sanayi, tarım ve hizmetler sektörlerinin sorunları ve çözüm önerileri Konya Sanayi Odası'nda düzenlenen çalıştayda ele alındı. Sanayiciler, akademisyenler, kurum ve kuruluşların temsilcilerinin katıldığı çalıştayda, 10 farklı sektörün sorunları üzerine yoğunlaşıldı.

Konya Sanayi Odası, Konya Ticaret Odası ve Konya Ticaret Borsası'nın paydaşı olduğu Necmettin Erbakan Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi ve Yönetim Akademisi Derneği tarafından düzenlenen 'Küresel, Ulusal ve Bölgesel Ekosistemde İşletmelerimiz: Sorunlar ve Çözüm Arayışları Çalıştayı' Konya Sanayi Odası'nda gerçekleştirildi.

Açılış konuşmalarının ardından Prof. Dr. Ahmet Diken'in moderatörlüğünde gerçekleştirilen panelde, Konya Tica-

ret Odası Yönetim Kurulu Üyesi İsmail Hakkı Karaca, Konya Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi Gülvezir Korkmaz, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Barca, Advisors Türkiye Danışmanlık Yetkilisi Dr. Mustafa Hafızoğlu sunumlarını gerçekleştirdi. İki gün boyunca devam eden çalıştay kapsamında; otomotiv, araç üstü ekipman, tarım makineleri, makine ve ekipmanları, savunma sanayi, plastik ambalaj, ayakkabı, asansör, tarım ve hizmetler sektörlerinin temsilcileri ile akademisyenler aynı masa etrafında bir araya gelerek sorunları ve beklentileri tartıştı.

KONYA TİCARET ODASI MESLEK KOMİTELERİ ÜYE ZİYARETLERİNE DEVAM EDİYOR

Konya Ticaret Odası Meslek Komiteleri KTO üyelerinin sorunlarını dinlemek ve çözüm üretmek amacıyla üye ziyaretlerine devam ediyor.

41. MESLEK KOMİTESİ (PLASTİK VE KAÜÇUK ÜRÜNLERİN İMALATI VE TOPTAN TİCARET)**55. MESLEK KOMİTESİ (OTO GALERİ VE OTO ACENTA HİZMETLERİ)**

70. MESLEK KOMİTESİ (MEDİKAL ÜRÜNLERİN İMALATI İLE TIBBİ VE KOZMETİK ÜRÜNLERİN TİCARETİ)

ODAMIZ MESLEK KOMİTELERİNİN FAALİYETLERİ

Konya Ticaret Odası meslek komiteleri aylık mutata toplantılarına devam ediyor. Bu toplantılarda bölgemiz ve şehrimizde faaliyet gösteren tüccar ve sanayicilerimizin yaşadıkları sıkıntılar ve problemlerle ilgili görüş alışverişinde bulunulmakta, bunların çözümüne ilişkin çalışmalar yapılarak ilgili mercilere aktarılması sağlanmaktadır. KASIM-ARALIK 2024 tarihleri arasında yapılan toplantılar ve bu toplantılarda alınan kararlar aşağıda verilmiştir.

ZORUNLU TRAFİK SİGORTASI HARİCİNDEKİ DİĞER BAZI ZORUNLU POLİÇELERİN TEMİNAT TUTARLARI GÜNCELLENMELİ

Konya Ticaret Odası Sigortacılık faaliyetleri yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi. İlgili meslek komitesi üyeleri Zorunlu trafik sigortası haricindeki diğer bazı zorunlu poliçelerin (Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Mali Sorumluluk Sigortası, Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası, Tehlikeli Maddeler Ve Tehlikeli Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası) teminat tutarları uzun zamandır güncellenmediğini belirterek bu poliçelerin gönümüz koşullarına göre uyarlanması hususunda düzenleme yapılması gerektiğini bildirdiler. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu ilgili mercilere başvuruda bulunmuş olup, sonucu beklenmektedir.

ELEKTRİK ENERJİSİ ÜRETİMİ YAPAN ÜYELERİMİZ GÜNEŞ SANTRALLERİ İÇİN YAPILAN DÜZENLEMEDEKİ ESNEKLİĞİN 01.01.2026 TARİHİNE KADAR UZATILMASINI İSTİYOR

Konya Ticaret Odası Elektrik enerjisi üretimi yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi. Meslek komitesi üyeleri 24 Ağustos Cumartesi tarih ve 32642 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2012/1)"de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2024/1)" yürürlüğe girdiğini, mağduriyet yaşanmaması için bunun 2026 yılının başına kadar uzatılması gerektiğini belirterek özet olarak şu açıklamayı yaptılar; "Yapılan düzenleme kapsamında Güneş santrali yatırımcıları için lisanssız süreçlerde çağrı mektubu almış ve izin süreçleri devam eden, lisanslı santrallerde izin süreçleri içinde bulunan, bu aşamalardan

önce mevcut mevzuatlar kapsamında fizibilite hesaplarını yapmış olan yatırımcıların önemli ölçüde mağduriyet yaşayacağı aşıkardır. Yatırımcılar açısından yerli ve milli üretimin desteklenmesi önceliğimizdir. Ancak yatırımcıların elinde bulunan çağrı mektubu/lisans süreçlerinin süreli olması, ülkemizin milli menfaati kapsamında panel üreticilerinin devletimizin istemiş olduğu şartları yerine getirecek üretim faaliyetlerine başlaması ve panel üretimleri gerçekleştirmesi, üreticiler tarafından da rekabet halinin oluşması süreçleri için yürürlüğe giren düzenlemenin ertelenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Panel üreticileri için devletimiz tarafından istenen şartları sağlayacak panel üretimlerini gerçekleştirmeleri için makul bir süre yatırımcılar açısından ise en azından yatırım planlarını devreye almaya çalışan firmalarımız için bir geçiş süreci tanımlanmalı, ilgili tebliğ değişikliğinde rüzgâr santralleri için yapılan düzenlemede olduğu gibi güneş santralleri için 25.09.2024 tarihinde yapılan düzenlemedeki esnekliğin uzatılarak yürürlüğe giriş tarihinin bir geçiş süreci tanımlanarak 01.01.2026 tarihinden itibaren geçerli olması sağlanmalıdır. Bu düzenleme ile yaşanacak büyük mağduriyetlerin önüne geçilmesi sağlanarak, daha objektif, rekabetçi, kısıtlı sermaye kaynaklarımızın doğru değerlendirileceği bir yapı oluşacaktır. Yukarıda bahsedilen sıkıntının çözümü noktasında ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunulması talep edilmektedir."

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin Türkiye Odalar Ve Borsalar Birliği ile Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na başvuruda bulunmuş olup, sonucu beklenmektedir.

İŞVERENLER MAAŞ HACZİ MÜZEKKERELERİNİN İŞÇİNİN MAAŞ ALDIĞI BANKAYA GÖNDERİLMESİNİ, TAKİBİNİN VE İŞLEMLERİNİN BU BANKA KANALI İLE YAPILMASINI İSTİYOR

Konya Ticaret Odası alüminyum, metal ve demir ürünlerin imalatını yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi. İlgili meslek komitesi üyeleri toplantıda işveren açısından mağduriyetlere neden olan 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu 355. Ve 356. maddelerinde değişiklik yapılarak, işçi maaş haczi müzekkerelerinin İcra Daireleri tarafından işçinin maaş almakta olduğu bankaya gönderilmesi ve maaş haczi müzekkeresi takibinin ve işlemlerinin işçinin maaşını almakta olduğu banka kanalı ile yapılmasının daha uygun olacağını belirterek, bu konuda destek beklediklerini bildirdiler. İlgili meslek komitesinin üyelerinin konuya ilişkin açıklaması şöyle: "Hakkında icra takibi başlatılmış bir kişi, kamu veya özel sektör fark etmeksizin, çalıştığı takdirde; alacaklının talebi doğrultusunda icra müdürlüğünce, işçinin bağlı olarak çalıştığı işverene, İcra ve İflas Kanununun 355 vd. maddeleri uyarınca maaş haczi müzekkeresi gönderilir.

İcra Dairelerinden gönderilen tebligat üzerine işveren, işçinin maaşı üzerine haciz işlendiğini maaş üzerinde başkaca haciz varsa bunu ve işçinin maaş tutarını icra dairesine bildirmekle yükümlüdür. İşveren bu bildirimden sonra işçinin maaş ve ücretlerinin ödeme gününde ¼ ünü kesip maaş haczi gelen dosyaya ödemek zorundadır. Aksi halde işveren keşinti yapmadığı tutar kadar borçtan sorumlu olacak ve alacaklı tarafından işveren hakkında haciz işlemi yapılabilecektir.

Borçlu çalışanın maaş haczi yazısını alan işveren, bir hafta içinde haczin

icra edildiğini ve borçlunun maaş ve ücret miktarını icra dairesine bildirmeye ve borç bitinceye kadar icra dairesinin haciz bildirimine göre haczolunan miktarı, borçlunun maaş ve ücretinden keserek, hemen icra dairesine yatırmaya mecburdur. Bu yükümlülüğünü yerine getirmeyen işveren, mahkemeden hüküm alınmasına hacet olmaksızın borçlunun maaşından ve ücretinden kesmediği miktar kadar sorumludur. Borcun tamamından sorumlu değildir. Dolayısıyla bu mevzuat düzenlemesi mağduriyetlere yol açmaktadır. Şöyle ki; İcra daireleri tarafından işçilerin borçlarına ilişkin çok sayıda haciz müzekkeresi gönderilmekte olup işverenler bu müzekkereleri takip etmekte güçlük yaşamaktadır. Bu takipte yetersiz kalınmakta ve takip edilemeyen haciz müzekkereleri olmaktadır. Bu takip edilemeyen haciz müzekkerelerinden kaynaklanan borçlar ise işverenin üzerine kalmakta ve çok küçük sayılabilecek meblağlardan dolayı işverenlerin tüm banka hesaplarına, tapu kayıtlarına, trafik kayıtlarına haciz konulması ve araçlarının bağlanması durumları dahi söz konusu olabilmektedir. Bu tür durumlar ise işverenlerimizin çok zor duruma düşmesine sebep olmaktadır. Bu mağduriyetlerinin giderilebilmesi amacı ile 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu 355. Ve 356. maddelerinde değişiklik yapılarak, işçi maaş haczi müzekkerelerinin icra daireleri tarafından işçinin maaş almakta olduğu bankaya gönderilmesi ve maaş haczi müzekkeresi takibinin ve işlemlerinin işçinin maaşını almakta olduğu banka kanalı ile yapılmasının sağlanması konusunda destek beklemekteyiz" Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunmuş olup, sonucu beklenmektedir.

SİGORTACILIK SEKTÖRÜ TEMSİLCİLERİ BROKER FAALİYETLERİNİN SİGORTA ACENTELERİ İCRA KOMİTESİ (SAİK) DENETİMİNE TABİ TUTULMASINI İSTİYOR

Konya Ticaret Odası Sigortacılık faaliyetleri yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi.

İlgili meslek komitesi üyeleri mevcut brokerlik sistemine göre brokerlerin, acentelik ve şubelik niteliğine haiz olmayan kişiler üzerinden poliçe tanzim ettirebildiğini ve brokerlik sisteminde poliçe kesmek için sigorta acentelerinde aranan şartların aranmadığından bu durumun sigorta acenteleri açısından haksız rekabete neden olduğunu ifade ettiler. Meslek komitesi üyeleri haksız rekabetin önlenmesi için broker sisteminin de Sigorta Acenteleri İcra Komitesi (SAİK) denetimlerine tabii tutulması gerektiğini belirterek bu konuda çözüm üretilmesini talep ettiler. Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunmuş olup, sonucu beklenmektedir.

SEYAHAT ACENTESİ İLE ARAÇ KİRALAMA FAALİYETİ YAPAN ÜYELERİMİZ MOTOSİKLET VE ARAÇ KİRALAMALARINDA YAŞADIKLARI SORUNLARIN ÇÖZÜMLENMESİNİ İSTİYOR

Konya Ticaret Odası Seyahat Acentesi ile Araç Kiralama Faaliyeti yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi. Toplantıda motosiklet ve araç kiralama işi yapan üyelerimiz, kiraya verdikleri araçları, kiralayan işletmelerin personelleri tarafından kullanıldığını, kiralanan aracın maddi hasarlı bir kazaya karışması durumunda bazı sorunlarla karşılaştıklarını belirterek konuya ilişkin şu görüşleri paylaştılar; "Aracı kiralayan işletme personeli bir kazaya karışır ve kusurlu olursa (alkol vb.) sigorta şirketleri karşı tarafın masrafını ödemektedir. Sigorta şirketleri daha sonra ödemiş olduğu parayı kiralık aracın ruhsat sahibine rücu ettirmekte ve bu durum mağduriyet oluşturmaktadır. Her ne kadar araç kiralayan firmanın personeline rücu davası açılrsa da genelde personelin yeterli geliri ve mal varlığı olmadığından borcun ruhsat sahibine kalmaktadır."

Dolayısıyla motosiklet ve araç kiralama işi yapan firmalar bu tip kazalarda kendilerinin bir kusuru olmadığını ve sigorta şirketlerinin, kiralık araçlarda KABİS (Kiralık Araç Bildirim Sistemi) kayıtlarına göre aracı kiralayan işletmeden zararını tahsil etmelerini

isteyerek, ilgili kanun maddelerinde bir düzenlemeye gidilmesini talep etmektedirler.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunmuş olup, sonucu beklenmektedir.

KREDİ KARTI KOMİSYON ORANLARI DÜŞÜRÜLMELİ

Konya Ticaret Odası Seyahat Acentesi ile Araç Kiralama Faaliyeti yapan meslek komitesi üyeleri aylık mutata toplantısını gerçekleştirdi.

Seyahat acentesi ile araç kiralama faaliyeti yapan üyelerimiz, bankaların kredi kartlarına uygulamış olduğu yüksek komisyon oranı nedeni ile karlılık oranlarının çok düştüğünü belirterek ulusal bazdaki işletmelerle rekabet etmekte de güçlük çektiklerini ifade ettiler.

Tek çekim kredi kartı komisyon oranlarının özel bankalarda 3,5 - 4 civarında olması; devlet bankalarında ise bu oranın altında komisyon vermek için işletmenin bankada tutması gereken para taahhüdü karşılığında daha düşük komisyon oranı verdiğini belirten üyelerimiz, taahhüdünü (ekonomik nedenlerden dolayı) yerine getiremeyen işletmelere ise çok ciddi cezai işlem uygulandığını belirtmektedirler.

7524 sayılı Kanun'un 6. maddesi gereği 7.000 TL'yi aşan tahsilat ve ödemeleri finansal kurumlar aracılığıyla gerçekleştirmek zorunlu hale geldiğini, bu değişiklikle birlikte Seyahat Acentesi ile Araç Kiralama Faaliyeti yapanların bankalara ödedikleri komisyon oranları daha da arttığını dile getiren üyelerimiz yaşamış olduğu bu sıkıntının giderilmesi konusunda devlet bankaları tarafından Seyahat Acentesi ile Araç Kiralama Faaliyeti yapan işletmelere yönelik taahhütsüz uygun komisyon oranları belirlenmesini talep etmektedirler.

Konya Ticaret Odası Yönetim Kurulu konunun çözümüne ilişkin ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunmuş olup, sonucu beklenmektedir.

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ**

**MODEL
FABRİKA**

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ
HAVACILIK
EĞİTİMİ VE
İKTİSADİ
İŞLETMESİ**

**EĞİTİM
VE SAĞLIK
VAKFI**

İŞTİRAKLERİMİZDEN HABERLER

**AKILLI
TEKNOLOJİLER
MERKEZİ**

**MESLEKİ
EĞİTİM
MERKEZİ**

**DIŞ TİCARET
MERKEZİ**

**ULUSLARARASI
FUAR MERKEZİ**

**KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ**

KTO KARATAYLI ÖĞRENCİ TOPLULUKLARININ PROJELERİ, ÜNİDES'TEN DESTEK ALMAYA HAK KAZANDI

Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi öğrenci toplulukları, Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hayata geçirilen Üniversite Öğrenci Toplulukları İş Birliği ve Destek Programı (ÜNİDES) kapsamında önemli bir başarıya imza attı. KTO Karataylı öğrenci toplulukları ve Genç Ofis, gençlerin gelişimine katkı sağlamayı amaçlayan uygulanabilir ve sürdürü-

lebilir projeleriyle toplamda 180.000 TL hibe kazandı.

Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hayata geçirilen ve üniversite öğrenci topluluklarının projelerine destek vererek gençlerin ihtiyaçlarına yönelik çözüm önerileri geliştiren ÜNİDES programı kapsamında, KTO Karatay Üniversitesi öğrenci toplulukları, projeleriyle bu destekten faydalanma hakkı kazanarak önemli bir başarıya imza attı.

“Geliştirilen Projeler ile Hem Topluma Hem de Bilime Katkı Sağlıyoruz”

KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç, öğrenci topluluklarının kazandığı başarılarla gurur duyduklarını ve toplumsal fayda sağlayan, uygulanabilir ve sürdürülebilir projelerin geliştirilmesine her zaman destek verdiklerini ifade etti. Rektör Ortaç, “Öğrenci topluluklarımızın geliştirdiği projeler ve elde ettikleri başarılar bizi

son derece gururlandırıyor. Üniversite olarak, öğrencilerimizin topluma değer katan, hayata geçirilebilir ve sürdürülebilir projeler üretme konusundaki kararlılıkları bizleri her zaman mutlu ediyor. Bu başarı, üniversitemizin ve öğrencilerimizin bilim ve topluma katkı sağlama misyonunu en iyi şekilde yansıtıyor. Öğrencilerimizin başarılarının artarak devam edeceğini ümit ediyor ve tüm topluluklarımızın daha büyük projelere imza atacağına yürekten inanıyorum” dedi.

KTO Karatay Üniversitesi'nin başarılı öğrenci topluluklarının kazandığı hibeler ise şu şekilde;

- Havacılık ve Uzay Topluluğu: 34.000 TL
- Engelsiz Yaşam Topluluğu: 31.000 TL
- Girişimci Liderler Topluluğu: 20.000 TL

Ayrıca, üniversite bünyesinde faaliyet gösteren Genç Ofis de kazandığı hibelerle bu başarıya katkı sağladı.

KTO KARATAYLI MEZUNLAR, MESLEKİ SINAVLARDAKİ BAŞARILARIYLA DAİMA ZİRVEDE

Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi'nin başarılı mezunları; KPSS, TUS ve Adalet Bakanlığı Adli Yargı gibi önemli sınavlarda gösterdikleri performanslarıyla adından söz ettirdi. KTO Karataylı mezunlar, mesleki sınavlarda elde ettikleri başarılar ile hem devlet üniversiteleri hem de vakıf üniversiteleri arasında ilk sıralarda yer aldı. KTO Karatay Üniversitesi'nin Ebelik, İslam İktisadı ve Finans, Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik, Enerji Yönetimi ve Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü mezunları hem akademik hem de mesleki alanda aldıkları nitelikli eğitim ile KPSS P3 puan türüne göre vakıf ve devlet üniversiteleri arasında ilk sıralara yerleşerek büyük bir başarıya imza attı.

KTO Karataylı Mezunlar, Mesleki Sınavlarda Zirvenin Sahibi Oldu

Uluslararası Ticaret ve Lojistik ile Sigortacılık ve Sosyal Güvenlik Bölümü mezunları tüm üniversiteler arasında 1. sırada yer alırken, Enerji Yönetimi Bölümü mezunları 2., Ebelik ve İslam İktisadı ve Finans Bölümü mezunları 3., Mekatronik Bölümü mezunları 11., İç Mimarlık ve Odyoloji Bölümü mezunları 12. oldu.

KTO Karatay Üniversitesi mezunları, Adalet Bakanlığı Adli Yargı Sınavında vakıf üniversiteleri arasında 6. sıraya yerleşirken; Tıpta Uzmanlık Sınavı Temel Tıp alanında 19., Klinik Tıp alanında ise 17. sırada yer aldı.

"Mezunlarımızın Başarı ve Azimleriyle Gurur Duyuyoruz"

Mezunların, mesleki sınavlarda elde ettiği başarılar ve azimleri ile gurur duyduklarını belirten KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç; "Üniversitemizin çeşitli fakültelerinden mezun olan öğrencilerimiz mesle-

ki sınavlarda gösterdikleri üstün performans ile gurur kaynağımız olmaya devam ediyor. Mezunlarımızın başarılarında, üniversitemizin yenilikçi eğitim anlayışının, bireysel gelişimi destekleyen uygulamalı derslerinin, alanında uzman akademik kadrosunun ve güçlü altyapısının büyük bir etkisi bulunuyor.

Mezunlarımızın elde ettiği başarılarıyla gurur duyuyor, hayatlarının her alanında aynı azim ve başarıyı göstereceklerine gönülden inanıyoruz. Türkiye'nin geleceğine katkı sağlayacak, farklı sektörlerde öncü rol üstlenecek mezunlarımızı bir kez daha tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyoruz" dedi.

KTO KARATAY ÜNİVERSİTESİ, UI GREENMETRIC SIRALAMASINDA DÜNYANIN EN YEŞİL KAMPÜSLERİ ARASINDA YERİNİ ALDI

Uluslararası arenada yükseköğretim kurumlarının çevreye duyarlılık ve sürdürülebilirlik alanlarında değerlendirilmesiyle dünyanın en yeşil kampüslerinin sıralandığı UI GreenMetric World University Rankings 2024 sonuçları açıklandı. Sıralama sonuçlarına göre Konya Ticaret Odası (KTO) Karatay Üniversitesi; dünyada 606., Türkiye'de 61., vakıf üniversiteleri arasında ise 12. sırada yer alarak büyük bir başarıya imza attı.

KTO Karatay, Dünya Sıralamalarında Yükselişine Devam Ediyor

KTO Karatay Üniversitesi, 95 ülkeden 1.477 yerleşkenin kampüs ortamı, altyapı yeterliliği, enerji kullanımı, ulaşım, eğitim ve araştırma gibi faktörler ile değerlendirildiği UI GreenMetric World University Rankings 2024 (Yeşil Üniversite Endeksi) sıralamasında yeşil kampüsü ile önemli bir yer alarak, sürdürülebilirlik alanındaki başarılarını devam ettirdi. Üniversite, Türkiye'deki vakıf üniversiteleri arasında "Su" kategorisinde 6., "Altyapı" kategorisinde 8., "Atık" kategorisinde 14., "Enerji ve İklim Değişikliği" ile "Toplu Taşıma" kategorilerinde 15., "Eğitim ve Araştırma" kategorisinde ise 24. sıraya yerleşti.

"Eğitim ve Araştırma Faaliyetlerimizi Çevre Odaklı Yaklaşımla Sürdürüyoruz"

Enerji verimliliğini artıran projeler ile yeşil kampüs hedeflerine her geçen gün daha emin adımlarla ilerlediklerini belirten KTO Karatay Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç; "Üniversitemiz, UI GreenMetric World University Rankings 2024 raporuna göre çevreye duyarlılık ve sürdürülebilirlik konularındaki kararlılığını bir kez daha uluslararası alanda kanıtlamıştır. Elde ettiğimiz sonuçlar, yeşil kampüs hedeflerimize doğru emin adımlarla ilerlediğimizi gösteriyor. Bu başarı hem kampüs altyapımızın hem de eğitim ve araştırma faaliyetlerimizin çevre odaklı bir yaklaşımla şekillendiğinin bir göstergesidir. Güneş Enerjisi Santrali Projesi ile üniversitemizin yıllık elektrik tüketiminin yaklaşık %10'u yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılıyor, projemiz ile kampüsümüzde yer alan yaklaşık 780 solar güneş paneli sayesinde yıllık 312 kW elektrik üretiyoruz. Üniversitemiz, çevreye duyarlı altyapı yatırımları, enerji verimliliğini artıran projeler, atık yönetimindeki yenilikçi uygulamalar ve sürdürülebilir ulaşım çözümleri ile bu alandaki öncülüğünü sürdürüyor. Üniversitemizin başarılı yükselişinde emeği geçen tüm akademisyen, idari personel ve öğrencilerimize teşekkür ediyorum" şeklinde konuştu.

İŞ DÜNYASININ YENİ KONFOR ADRESİ KTO VAKFI OTELİ

Konya sanayi bölgesinin kalbinde yer alan Konya Ticaret Odası Vakfı Oteli, şehre gelen her konuğa modern, lüks ve konforlu bir konaklama deneyimi sunmaktadır. İş dünyasının ihtiyaçlarına yönelik tasarlanmış olan otelimiz, aynı zamanda farklı amaçlarla şehre gelen misafirler için de huzurlu bir ortam sağlamaktadır.

64 odalı ve 136 yatak kapasiteli tesisimizde, her ayrıntı misafirlerimizin memnuniyeti düşünülerek tasarlanmıştır. Odalarımız, modern dokunuşlarla yenilenmiş olup temizlik ve lüks standartlarımızla fark yaratmaktadır. Misafirlerimize sağladığımız sıcak ve profesyonel hizmet anlayışı sayesinde otelimiz, şehrin vazgeçilmez adreslerinden biri haline gelmektedir.

Konya Ticaret Odası Vakfı Oteli, Konya Ticaret Odası üyelerine, KTO Karatay Üniversitesi öğrenci ve ailelerine özel %10 indirim fırsatı sunmaktadır. Bu avantaj, otelimizde konaklayan üyelerimize hem maddi hem manevi bir değer katmayı hedeflemektedir. İş seyahatlerinizde, bu özel indirimle ekonomik bir çözüm bulurken konforunuzdan ödün vermeden konaklama deneyimi yaşayabilirsiniz.

Otelimiz, sadece bir konaklama noktası değil, aynı zamanda yoğun iş temposunda ihtiyaç duyduğunuz huzuru bulabileceğiniz bir dinlenme alanıdır. Sanayi ve ticaret bölgelerine yakın olan konumumuz, işlerinizi kolaylaştırırken otelimizin sunduğu konfor, iş yorgunluğunuzu atmanıza olanak tanımaktadır. Konya Ticaret Odası Vakfı Oteli olarak, Konya'nın iş dünyası-

na katkıda bulunmanın gururunu yaşıyoruz. Siz değerli misafirlerimizi, şehrin dinamik iş ortamına uygun, profesyonel ve samimi bir atmosferde ağırlamaktan mutluluk duyarız. Rezervasyonlar ve daha fazla bilgi için bizimle iletişime geçebilirsiniz.

Konforun, lüksün ve profesyonelliğin bulunduğu adres: KTO Vakfı Oteli.

KONYA TİCARET ODASI EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI 22. MÜTEVELLİ HEYETİ TOPLANTISINI YAPTI

Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı 2024 Yılı Mütevelli Heyet Toplantısı 26 Aralık 2024 Perşembe günü, Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı Konferans Salonu'nda yapıldı. Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Öztürk, "Vakfımızda yaptığımız hizmetlerle; şehrimize, ülkemize ve bağlı olduğumuz tarihi, kültürel ve içtimai değerlerimize hizmet etmenin gururunu hep birlikte yaşıyoruz" dedi. Aynı zamanda Vakfımız "Eğitim Komisyonu" tarafından gerçekleştirilen ve planlanan faaliyetlerle ilgili bilgi verdi. Vakfın Faaliyet Raporu ve Faaliyet Programı ile Bilanço, Gelir Tablosu, Taslak Bütçe ve Denetim Kurulu Raporu Mütevelli Heyeti tarafından oy birliği ile kabul edildi.

KONYA TİCARET ODASI EĞİTİM VE SAĞLIK VAKFI, GELENEKSEL "YÖNETİM ÖĞRENCİ BULUŞMASI PROGRAMI" NIN 6.'SİNİ YAPTI

Konya Ticaret Odası Eğitim ve Sağlık Vakfı Konferans Salonu'nda 18 Aralık Çarşamba günü yapılan toplantıda, Vakıf tarafından işletilmekte olan yurtlarda kalan öğrenciler ile Vakıf Yönetim Kurulu Üyeleri bir araya geldi. KTO Karatay Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fevzi Rifat Ortaç'ın selamlama konuşmasıyla başlayan program, Vakıf Yönetim Kurulu Üyeleri'nin konuşmalarıyla devam etti. Programda Eğitim Birimi'nin gerçekleştirmiş olduğu Mizaç Analizi ve Psikoloji Günleri müdavimlerine katılım belgesi verilirken, Halı Saha Turnuvası ve bu yıl 4.'sü yapılan Geleneksel Siyer-i Nebii Bilgi Yarışması kazananlarına da ödülleri takdim edildi.

“KONYA VE İNOVASYON” PROGRAMI, GENÇ GİRİŞİMCİLERİ KTO TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ’NDE BİR ARAYA GETİRDİ

TOBB Konya Genç Girişimci Kurulu tarafından düzenlenen “Konya ve İnovasyon” programı, Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü’nde gerçekleştirildi. Programa Konya Ticaret Borsası Başkanı Hüseyin Çevik’in yanı sıra şeh-

rimizin iş insanları katıldı. Etkinlikte, inovasyon ve girişimcilik ekosistemini güçlendirme amacıyla önemli fikir alışverişlerinde bulunuldu. Toplantıda iş insanlarının talepleri ve önerileri dinlenirken, talep ve önerileri ile ilgili istişarelerde bulunuldu.

KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ LİSE MEDENİYET AKADEMİSİ ÖĞRENCİLERİ KTO TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ’NÜ ZİYARET ETTİ

Konya Büyükşehir Belediyesi Lise Medeniyet Akademisi öğrencileri, Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü’nü ziyaret etti. Öğrenciler, kampüste bulunan birimler hakkında detaylı bilgi alarak teknolojik yenilikler ve eğitim olanaklarıyla tanışma fırsatı buldu. Ziyaret sırasında öğrencilere, Konya Model Fabrika, KTO Mesleki Eğitim Merkezi ve diğer birimlerin işleyişi, sundukları eğitim ve hizmetler hakkında birim yetkilileri tarafından bilgilendirme yapıldı. Kampüsün modern altyapısı ve sunduğu uygulamalı eğitim imkânları öğrencilerde büyük bir ilgi uyandırdı.

KONYA MODEL FABRİKA, MODEL FABRİKALAR STRATEJİK PLANLAMA ÇALIŞTAYI’NA KATILDI

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğü ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) iş birliğinde 1-2 Kasım tarihlerinde düzenlenen “Model Fabrikalar Stratejik Planlama Çalıştayına Konya Model Fabrika da katılım sağladı.

Çalıştay, Türkiye genelindeki model fabrikaların stratejik hedeflerini belirlemek, verimlilik artırıcı politikaları geliştirmek ve sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda yol haritası oluşturmak amacıyla gerçekleştirildi. Konya Model Fabrika, çalıştay süresince tecrübelerini paylaşarak verimlilik odaklı projelere dair görüşlerini sundu.

KOCAELİ, YALOVA VE GEBZE'DEN GELEN HEYET, OSBÜK YÖNETİMİ İLE KTO TEKNOLOJİ VE EĞİTİM KAMPÜSÜ'NÜ ZİYARET ETTİ

Kocaeli, Yalova ve Gebze'den gelen heyet, Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK) yönetimi ile birlikte Konya Ticaret Odası Teknoloji ve Eğitim Kampüsü'nü ziyaret etti.

Ziyaret sırasında heyet, kampüste yer alan birimler ve yürütülen faaliyetler hakkında detaylı bilgi aldı. Konya Model Fabrika, Mesleki Eğitim Merkezi, Dış Ticaret Merkezi, Siber Güvenlik Merkezi ve Enerji Verimliliği Merkezi'nde gerçekleştirilen çalışmalar, heyetin büyük ilgisini çekti.

KONYA MODEL FABRİKA'DA KOSGEB UZMANLARINA YALIN KÜLTÜR EĞİTİMİ TAMAMLANDI

Konya Model Fabrika, KOSGEB Başkanlığı'nın uzman personellerine yönelik "Yalın Kültürün Oluşması ve Farkındalıklarının Artması" temalı eğitim programını başarıyla tamamladı. Eğitime Konya, Antalya, Aksaray, Burdur ve Isparta KOSGEB müdürlüklerinden katılım sağlandı. Eğitim süresince, yalın kültürün işletmelerde nasıl geliştirilebileceği, standartların oluşturulması ve stabilizasyonun sağlanması gibi konular ele alındı. Katılımcılar, verimlilik araçlarını uygulamalı atölye çalışmalarlarıyla deneyimleme fırsatı buldu.

KONYA MODEL FABRİKA'DA 11. ÖĞREN & DÖNÜŞ PROGRAMININ 2. VE 3. FAZ EĞİTİMLERİ TAMAMLANDI

Konya Model Fabrika tarafından yürütülen 11. Öğren & Dönüş Programı kapsamında 2. ve 3. faz eğitimleri başarıyla tamamlandı. Program, firmaların iş süreçlerini iyileştirerek daha verimli çalışma yöntemleri geliştirmelerine olanak sağlamayı amaçlıyor.

Eğitimlerde katılımcılar, yalın üretim teknikleri, süreç optimizasyonu ve problem çözme odaklı uygulamalı çalışmalarla donanımlarını artırdı. Özellikle gerçek üretim ortamlarında yapılan pratiklerle, teorik bilgilerin günlük iş süreçlerine entegrasyonu sağlandı.

ISPARTA TİCARET VE SANAYİ ODASI ÜYELERİNE YALIN ÜRETİM VE İHRACAT SEMİNERİ DÜZENLENDİ

Isparta Ticaret ve Sanayi Odası ve Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı işbirliği ile, Isparta TSO üyelerine yönelik olarak, KTO Dış Ticaret Merkezi ve Konya Model Fabrika uzmanları tarafından "İşletmelerde Yalın Üretimle Verimlilik Artışı, İhracatın Önemi ve Faydaları" konulu seminer düzenlendi.

Seminerde, işletmelerin üretim süreçlerini daha verimli hale getirmek için yalın üretim tekniklerinin nasıl uygulanabileceği detaylı şekilde ele alındı. Ayrıca, ihracatın firmalar için taşıdığı stratejik önem ve ihracat faaliyetlerinin işletmelere sağladığı ekonomik faydalar hakkında bilgilendirmelerde bulunuldu.

MODEL FABRİKALAR DANIŞMA KURULU TOPLANTISI BAŞARIYLA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğü himayesinde düzenlenen Model Fabrikalar Danışma Kurulu Toplantısı, verimli bir şekilde tamamlandı.

Toplantıda, Konya Model Fabrika'nın yürüttüğü faaliyetler detaylı bir şekilde değerlendirildi. Ayrıca, Öğren & Dönüş Programı'na devam eden firma temsilcileri, gerçekleştirdikleri sunumlarla programdan elde ettikleri kazanımları ve yalın üretim deneyimlerini paylaştı.

Firma temsilcileri, kazanımların işletmelerde şimdiden olumlu etkiler yarattığını ve yalın üretim süreçlerinin dönüşüm yolculuğunda ne kadar önemli bir rol oynadığını vurguladı.

KTO DIŞ TİCARET MERKEZİ ARACILIĞI İLE MEVKA DESTEKLİ İHRACAT KOÇLUĞU HİZMETİ

Sayın Üyemiz,

Mevlâna Kalkınma Ajansı, Odamız ile yapılan protokole istinaden 2024 yılı ikinci yarısındaki teknik destek döneminde, KTO Dış Ticaret Merkezi tarafından sunulan hizmetini, firmalarımız için %100 hibe olarak finanse ederek destekleme kararı almıştır. Bu kapsamda MEVKA destekli İhracat Koçluğu hizmeti almak isteyen firmalarımız Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi üzerinden kendileri veya bir uzman aracılığı ile projelerini sunabilirler. Bu programdan faydalanmak isteyen firmaların aşağıdaki şartlara sahip olması gerekmektedir.

- Başvuru sahibi firma mutlaka imalatçı olmalıdır.

- En az 10 sigortalı çalışan bulundurmaktadır.

- Başvuru sahibi firma, ihracat konusunda daha önce KOSGEB ve benzeri diğer kurumlardan dış ticaret alanında destek/hibe almamış olmalıdır.

- Başvuru sahibi firmanın KTO Dış Ticaret Merkezi'nden uygunluk belgesi alınması gerekmektedir.

Yukarıdaki şartları taşıyan firmalarımız bu desteklemeden 6 ay süre ile faydalanabileceklerdir. Proje başvuru ve yönetim giderleri hariç mâli yükümlülüğün tamamını MEVKA karşılayacaktır.

İHRACAT KOÇLUĞU HİZMETİ NEDİR?

Konya Ticaret Odası Dış Ticaret Merkezi olarak işletmelerimizin ihracata girmelerini ve hali hazırda ihracatı olan işletmelerin ihracatlarını artırmak için yeni pazarlar bulmalarını sağlamak adına İhracat Koçluğu adıyla bir hizmet geliştirdik. İhracat Koçluğu hizmetimizde TÜBİTAK onaylı ihracat mentorlerimizle firmalarımıza anahtar teslimi dış ticaret birimi kuruyoruz.

Bu hizmet kapsamında işletmelerimize;

- 1- İşletmenin internet sitesi ve katalog gibi ihracat pazarlamasında kullandığı materyalleri inceliyoruz ve eksikleri raporluyoruz.

- 2- İhracatta kullanılacak belgelerini tasarlıyoruz eğer varsa eksiklerini tespit edip tamamlıyoruz.

- 3- İşletmenin hedef pazar analizini yaparak hangi ülkelere yönelmesi gerektiğini tespit ediyoruz. Aynı zamanda bu analizin eğitimini vererek İşletmemizi,

her 6 ayda bir hedef pazarlarını tespit edecek niteliğe ulaştırıyoruz.

- 4- İhracat pazarlamasında kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan her dilde tanıtım e-postası taslağını hazırlıyoruz.

- 5- Sosyal medya mecralarını inceleyerek sosyal medya eğitimi veriyoruz.

- 6- Uluslararası veri tabanları üzerinden nokta atışı ve potansiyel müşteri bilgisi sağlıyoruz. Bunun için uluslararası ücretli veri tabanlarının yanında ücretsiz fakat fazla bilinmeyen birçok veri tabanını kullanıyoruz. İşletmeye hem gümrük bazlı hem de sektör kodu bazlı nokta atışı ve potansiyel müşteri bilgisi sağlıyoruz.

- 7- Yetkililere ve çalışanlara FUAR EĞİTİMİ veriyoruz ve fuarlarınızı daha verimli geçirmenizi sağlıyoruz.

- 8- Çalışma süresi içerisinde veya sonrasında gerçekleştirilecek olan herhangi bir ihracat faaliyetinin operasyon sürecine eşlik ediyoruz.

- 9- İşletme yetkililerine ve dış ticaret personellerine özel olarak dış ticaret eğitimi veriyoruz. Bu eğitimde aşağıdaki konu başlıklarında işletme yetkililerini ve çalışanlarını dış ticaret alanında daha yetkin hale getiriyoruz.

- Dış ticarete kullanılan belgeler ve uygulamaları

- Dış ticarete kullanılan teslim şekilleri ve dikkat edilecek hususlar

- Ödeme şekilleri ve dikkat edilecek hususlar

- Trademap.org veri tabanının detaylı kullanım eğitimi

- Yurtdışı ticari istihbarat eğitimi

- Müşteri ilişkilerinde dikkat edilecek hususlar

- Sevkiyat sırasında dikkat edilecek hususlar

- Hedef pazar tespiti ve pazar ülke analizi eğitimi

- Sosyal medyanın ihracat odaklı verimli kullanılması

- Fuar öncesinde, fuar sırasında ve fuar sonrasında dikkat edilecek hususlar

- Çeşitli müşteri bulma yöntemleri

- CRM mantığı ve bir uygulama üzerinde uygulama çalışması

- 10- İşletmenin ihtiyacı durumunda hizmet süresi içinde 4 yabancı müşteri toplantısına ve firma ziyaretine İngilizce ve İspanyolca tercümanlık hizmeti sağlanacaktır. (Bu destek tam gün çalışmayı kapsamamaktadır. Kısa süreli toplantı ve ziyaret içindir.)

- 11- İşletmenin spam e-postaya düşmeyecek şekilde toplu ve otomatik mail gönderme sisteminin kurulmasına destek oluyoruz.

KTO Teknoloji ve Eğitim Kampüsü içinde yer alan KTO Dış Ticaret Merkezi tarafından sağlanan bu hizmetle ihracata başlayabilir veya ihracat hacminizi artırabilirsiniz.

Bugüne kadar 500'den fazla firmaya hizmet vermenin yetkinliğiyle hizmet bitiminden sonra da her zaman yanınızda olacağız. Detaylı bilgi için her zaman KTO Dış Ticaret Merkezi'ni ziyaret edebilir veya 0332 221 0 221 numaralı telefonda bizimle irtibata geçebilirsiniz.

Konya Model Fabrika'da

rakamlarla verimlilik artışı

Öğren & Dönüş Programına
Katılan Firmada

Verimlilik Artışı

%94

Firede Azalma

-%60

Alan Kazanımı

%80

Yatırım Geri
Dönüş Süresi

1 Ay

Konya Model Fabrika' da **Öğren & Dönüş** programına katılan ve **otomatik kapı sistemleri** alanında faaliyet gösteren firmamızda, **%94'e varan** verimlilik artışı, **%60'a varan** fire azalması ve **%80 oranında** alan kazanımı elde ettik.

Üstelik firmamız **"Yalın Üretim"** için yaptığı yatırımı **1 ay** gibi kısa bir sürede geri kazandı.

YETKİNLİK VE DİJİTAL
DÖNÜŞÜM MERKEZİ
MODEL FABRİKA
KONYA

MODEL FABRİKA T.İ.

VERİMLİ SANAYİ
Güçlü Türkiye

modelfabrika.com.tr

0332 221 0 221

Dr. Bekir AKINCI
Avukat; Konya Barosu

AİLE ŞİRKETİNİZDE KURUMSALLAŞMAYI ERTELEYEBİLİRSİNİZ **AMA MİRAS PLANLAMASINI ASLA!**

AİLE ŞİRKETLERİ ÜZERİNDEKİ KURUMSALLAŞMA BASKISI!

Özellikle son dönemde aile şirketleri üzerinde ciddi bir kurumsallaşma baskısı olduğu gözlemlenmektedir. Danışmanlık firmaları, akademisyenler ve iş dünyası uzmanlarının katıldığı programlarda, aile şirketlerinin sürdürülebilirliği için kurumsallaşmanın kaçınılmaz olduğu altı çizilerek ifade edilmektedir. Hiç şüphesiz bir şirketin kurumsal bir yapıya kavuşması sürdürülebilirliğini etkileyen en önemli faktörlerdendir. Ne var ki özellikle Orta Anadolu'da ve ülkemizin birçok bölgesinde faaliyet gösteren aile şirketleri, genellikle kurumsallaşma süreçlerine dahil olmayı

maliyetli ve karmaşık bulmaktadır. Aile şirketlerinin kurucuları ve yöneticileri, mevcut işlerin sürdürülmesi ve şirketin günlük operasyonlarının yönetilmesiyle haklı olarak o kadar meşgul ki, kurumsallaşma, aile anayasası gibi karmaşık ve emek isteyen süreçlere vakit ve kaynak ayırmak neredeyse imkânsız olarak görülmektedir. Ayrıca, bu şirketlerin büyük çoğunluğu için kurumsallaşmanın vaat ettiği profesyonelliğin ve sistematik yapının, pek çok aile şirketi narından kısa vadede zorlayıcı ve soyut kaldığını da itiraf etmek gerekir. Ancak, işin gerçeği şudur ki: "kurumsallaşma" aile şirketlerinin sonraki nesillere intikali için en önemli ve en acil ihtiyaç değildir!

Şirketlerin sonraki nesle sağlıklı intikali için kurumsallaşmadan çok daha öncelikli ve hayati bir konu vardır: Miras Planlaması!

ŞİRKETLERDE MİRAS PLANLAMASININ ÖNEMİ

Ülkemizde faaliyetlerini sürdüren şirketlerin çok büyük bir çoğunluğu aile şirkettir. Aile şirketi niteliği taşımayanlar ise gelecek için bu unvana adaydır. Zira şirket ortağının ölümü halinde, kanuni miras hukuku kurallarına göre şirket hisseleri varsa eşe ve çocuklara, yoksa anne babadan başlamak üzere diğer aile fertlerine intikal etmektedir. Bu durum aileyi aslında faaliyetleri hususunda yeterli bilgi sahibi olmadıkları bir şirkete bir anda dahil etmekte, şirketin süreçleri üzerine karar almaları kendilerinden beklenebilmektedir. Aile üyeleri bu sorumluluğu alacak donanımda veya istekte değilse, şirketin devri veya iflası ne yazık ki kısa zaman içinde gündeme gelebilmektedir. Kimse ölümünün zamanını planlayamaz. Fakat şirket kurucusu henüz hayatta iken, hayatını adadığı ve bir noktaya getirdiği

şirketinin, işi öğrettiği gelecek kuşaklara geçişini pek tabii ki planlanabilir.

Miras planlaması, şirketin kurucusunun vefatından sonra oluşacak belirsizlikleri ve riskleri ortadan kaldırarak şirketin sürdürülebilirliğini güvence altına alır. Miras planlaması sayesinde, şirket ortağının vefatı üzerine, o güne kadar şirketin kapısından dahi girmemiş mirasçıların bir anda ortak haline gelmeleri, gelseler bile şirket yönetimine dahil olmaları engellenebilir. Bu durum, kısa vadede bölünmelere ve hatta yönetim sorunları sebebiyle satış ve kapanmalara götürecek sancılı bir yola girmekten şirketi kurtarabilir.

MİRAS PLANLAMASININ KAPSAMI VE AİLE ŞİRKETLERİNE KATKILARI

Miras planlaması, yalnızca varlıkların bölüşülmesini sağlamakla kalmaz; aynı zamanda, şirketin yönetiminin gelecekte nasıl şekilleneceğini de belirler. Bu süreçte, aşağıdaki unsurlara dikkat edilmesi, şirketin geleceğini güvence altına almanın temel yollarındandır:

1) Şirket Ana Sözleşmesinin Yeniden Düzenlenmesi: Aile şirketlerinin miras planlamasında yapılacak en önemli adımlardan biri, şirketin ana sözleşmesinin gelecekte şirkete katılacak muhtemel ortakları nazara alarak yeniden düzenlenmesidir. Şirketin kurucusu hayattayken, ana sözleşmenin gelecekte şirkete katılması muhtemel ortaklar da dikkate alınarak güncellenmesi, pay gruplarının oluşturulması, pay imtiyazlarının belirlenmesi önemlidir. Limited şirketler yapısı gereği bu tür düzenlemelere uygun değildir. Bu sebeple belli bir ticari kapasitenin üzerinde faaliyet gösteren şirketlerin tür değişikliği yaparak anonim şirkete dönüşmesi, düzenlemeleri kolaylaştırır.

2) Vasiyetname Yapılması: Kurucu ortak veya ortaklar, mirasçılar arasında eşitlik ve adaleti sağlamak amacıyla, yeni şirket ana sözleşmesi ile de uyumlu olacak bir vasiyetname hazırlamalıdır. Bu vasiyette şekli unsurlara mutlak dikkat gösterilmeli, mirasçıların saklı paylarına dikkat edilmeli, paylaşım kadar geçerli olacak ve miras mallarının yönetimini sağlayacak tedbirler geliştirilmelidir. Unutulmamalıdır ki, vasiyetname olmaması halinde kanunun belirlediği miras hukuku kurallarına göre paylaşım yapılacak, terekedeki malvarlığı değerlerinin her bir zerrisinde tüm mirasçılar payları oranında hak sahibi olacaktır. Bu sebeple, kanuni miras hukuku kurallarının dışına çıkmak için mutlaka vasiyetname düzenlenmesi gerekir.

3) İş Bilen ve Bilmeyen Mirasçıların Ayırılması: Miras planlaması yapılırken, iş süreçlerine hâkim ve yönetim becerisine sahip mirasçıların şirket yönetimine dahil edilmesi, diğer mirasçıların ise yalnızca kâra ortak edilmesi sağlanmalıdır. Örneğin, aile üyelerinden sadece birkaçı yönetimde görev almak için yeterli bilgi ve tecrübeye sahip olabilir. Bu durumda, diğer mirasçıların şirkette yönetim rolü almadan, sadece finansal getirilerden faydalanmaları daha uygun olacaktır. Yöneten mirasçılara ise altına girecekleri iş yükü sebebiyle farklı imtiyazlar öngörülebilir. Bu tür bir yapılandırma, yönetim verimliliğini artırır ve şirket içi çatışmaları azaltır.

4) Sağlar Arası Devirlerden Kaçınılması Gerekir!: Miras hukuku kuralları çok teknik düzenlemelerdir. Bu kurallara tam riayet sağlanmadığı durumlarda yapılan işlemlerin daha sonra mahkemeler eliyle iptali söz konusu olabilir. Uygulamada sıklıkla, murisin henüz sağ iken fiilen şirketi idare eden çocuklara şirket hisselerini devrettiği görülmektedir. Gerçekte bağış olan işlemlerin resmi devirde satış olarak gösterilmesi muris muvazaasıdır ve çoğu zaman tabiri caizse "yarım sayfa dilekçe" ile iptal edilebilir. Pay bedeli ödenmişse, bu bedelin nominal değerden değil sürüm değerinden ödenmesi gerekecektir. Aksi halde karma bağış ve mirasta denkleştirme hükümleri çerçevesinde bağışlanan kısmın iadesi söz konusu olabilir. Netice olarak en doğru yol sağlıklı devir yapmak değil, vasiyetname yapmaktır. Ayrıca vasiyet yapmak çok daha maliyetsizdir. Kanunun izin verdiği yollar dururken yasakladığı yollara tevessül etmek şüphesiz tüm mirasçılara zarar verir.

ÖNCELİKLERİNİZİ DOĞRU BELİRLEYİN! MİRAS PLANLAMASINI ERTELEMİYİN!

Elbette ki, kurumsallaşma uzun vadede aile şirketlerinin sürdürülebilirliği için önemlidir. Ancak kurumsallaşmanın bir süreç olduğunu ve her şirketin bu sürece farklı hızda uyum sağlayabileceğini unutmamak gerekir. Anadolu'daki aile şirketleri için kurumsallaşmanın ertelenebilir olduğunu vurgulamak, bu şirketlerin kaynaklarını daha verimli kullanmalarını sağlayabilir. Kurumsallaşma, şirket belirli bir büyüklüğe ulaştığında ve kaynaklar yeterli olduğunda gündeme gelmelidir. Fakat her ne kadar kurumsallaşma ertelenebilir olsa da miras planlamasının ertelenmesi ve ihmal edilmesi şirketlerin hızla tükenmesine sebep olabilecektir.

TÜRKİYE'DE ENERJİ, PLASTİK VE KAĞIT İSRAFI

TÜRKİYE'DE ENERJİ, PLASTİK VE KAĞIT İSRAFI

Günümüzün en büyük israflarından birisi de teknoloji israfıdır. Teknolojinin yaşamımızdaki önemi büyüktür ancak bilinçsiz kullanımı sonucu doğan israfları görmezden gelinmemelidir.

Teknoloji çağı olarak adlandırdığımız günümüzde teknik cihazların kullanımında aşırıya kaçmanın bir israf olduğu gün geçtikçe daha çok fark edilmektedir. Marka ve yeni model teknoloji cihazlarını kullanmak bir moda, bir imaj

olarak algılanmaktadır. Toplumda oluşan bu moda ve imaj insanları çok büyük israfa sürüklemektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'e göre, İnternet kullanım oranı, 16-74 yaş grubundaki bireylerde 2022 yılında %85,0 iken 2023 yılında %87,1 olarak gerçekleşti. İnternet kullanım oranı cinsiyete göre incelendiğinde; bu oranın 2023 yılında erkeklerde %90,9, kadınlarda %83,3 olarak gözlenmiştir. 2023 yılında evden İnternete erişim imkanı olan

hanelerin oranı bir önceki yıla göre 1,4 puan artarak %95,5 olmuştur.

Teknolojinin gelişmesiyle her geçen gün değişen bilgisayar, beyaz eşya, telefon gibi teknolojik ürünler kullanıcılarını memnun etse de üretimin aralıksız devam etmesi dünyadaki elektronik ürün israfını artırmaktadır. E-Atık Geri Dönüşüm Destekleme Derneğinin raporlarına göre, bu ürünlerin dünya genelinde %20'si geri dönüştürülürken, Türkiye'de ise bu oran sadece %5'tir.

E-atık günümüzde en hızlı büyüyen atık çeşididir. Küresel atık elektrikli ve elektronik ekipman sorunuyla mücadele eden uluslararası bir uzman grubu olan Uluslararası Atık Elektrikli ve Elektronik Ekipman (WEEE) Forumu'nun 14 Ekim Uluslararası E-Atık Günü dolayısıyla yayımladığı rapordan derlediği bilgilere göre, e-atık miktarı yıllık 9 milyar kilogramı bulmaktadır.

WEEE Forumu'nun e-atıklar arasında "görünmeyen" kategori olarak tanımladığı kablolar, elektronik oyuncaklar, elektronik sigara, kumanda, bilgisayar klavyeleri, kulaklık, hoparlör, elektrikli diş fırçaları ve küçük ev aletleri gibi e-atıkların geri dönüşüm yerine çöpe giden kısmının ekonomik büyüklüğü ise her yıl 10 milyar dolara ulaşmaktadır.

Paris'teki Eyfel Kulesi'nin 6 katı ağırlığına denk gelen 844 milyon adet elektronik sigara ve kolayca geri dönüştürülebilen bakır içeren 950 milyon kilogramlık kablo da e-atık olmasına rağmen değerlendirilememektedir.

Birleşmiş Milletlere göre, e-atıkların geri dönüşüm için toplanma oranı dünyada ortalama yüzde 17 seviyesinde bulunurken, bu oran Avrupa'da yüzde 55'tir. Bu yıl kişi başı 8 kilogram e-atık oluşacağı hesaplanmaktadır.

Elektronik atık sorununu çözmeyi amaçlayan çeşitli BM kuruluşları tarafından geliştirilen Solving the E-waste Problem (StEP) Girişimi, küresel e-atık üretiminin 2030 yılına kadar 75 milyon tona, 2050 yılına kadar ise 111 milyon tona çıkacağını öngörmektedir.

En yüksek e-atık geri dönüşüm oranına sahip olan ülke %62,6 ile İsveç'tir. Bu oran ABD'de %14, Çin'de %21, Japonya'da %23, Türkiye'de ise %5'dir. Global E-waste Monitor Raporuna göre, Fildişi Sahilleri, Kamerun, Gana, Madagaskar, Nijerya, Ruanda ve Güney Afrika gibi birçok Afrika ülkesinde e-atık yönetimini kapsayan tanımlara yer verilmiş olup, elektronik atık politikaları ve mevzuatları oluşturulmuştur. Afrika ülkelerinin elektronik atık yönetimine verdiği bu önem, diğer ülkelere e-atık yönetim sistemi kurarken dikkate alınması gereken hususlar hakkında da yol göstermektedir.

E-atıklar; kobalt, baryum, cıva gibi zararlı maddelerden oluşmaktadır. Bu maddeler, tamamıyla yok edilmediği takdirde insan sağlığına ve çevreye ciddi zararlar vermektedir. Dünyadaki atıkların sadece %1'ini e-atıklar oluşturmalarına rağmen, topraktaki tehlikeli madde kirliliğinin %70'ine neden ol-

maktadırlar. Elektronik atık sadece bir sağlık riski oluşturmakla kalmayıp, aynı zamanda doğrudan küresel ısınmaya da sebebiyet vermektedir. Buzdolaplarında ve klimalarda bulunan ve çöpe atılan sıcaklık ölçme ekipmanları, sera gazı salınımını arttırmaktadır. Her yıl enerji sektöründen kaynaklanan küresel emisyonların %0,3'üne eşdeğer yaklaşık 98 milyon ton sera gazının hurdalıklardan sızdığı düşünülmektedir.

Dünya genelinde her yıl üretilen toplam cep telefonu sayısı bir milyarı buluyor. Geri dönüştürülen her bir milyon telefonda, 16 ton bakır, 350 kilogram gümüş, 34 kilogram altın ve 15 kilogram paladyum geri kazanılabilmektedir. Bir aracın parçalarının %80'inden fazlasının geri dönüşümü yapılabiliyor. Hurda otomobillerin her yıl 14 milyon tondan fazla çeliği geri dönüşümle tekrar kullanılabilir. Bu sayede, enerjinin %74'ünün ve hammaddenin %90'ının korunduğu ve su tüketiminin %40 azaltıldığı tespit edilmiştir.

ENERJİ İSRAFI

Sürdürülebilir Kalkınma Amacı SKA 7 kapsamında yenilenebilir enerjinin toplam enerji üretim ve tüketimi içindeki payının artırılması için enerji verimliliği uygulamalarının geliştirilerek enerji yoğunluğunun azaltılması hedefleniyor. SKA 7; çoğu gelişmekte olan kırsal bölgelerde yaşayan 7 kişiden 1'inin elektrikle ulaşabilmesi ve dünya nüfusunun yüzde 40'ından fazlasının yemek pişirmek için kirlitici ve sağlıksız yakıtlara güvenmesinin önüne geçilebilmesi için aşırı derecede önem taşıyor. Enerji tüketimindeki %25 oranındaki tasarruf potansiyeli, 9.732.000 ton petrole karşılık gelmektedir. Türkiye'de ener-

ji tasarruf potansiyeli %25 olarak tespit edilmektedir. Tüketiciler açısından konuyu daha dikkate değer kılan ise, bu tasarruf potansiyelinin konutlarda %35'e varmasıdır. Bir diğer ifadeyle, konutlarda ısıtma ve aydınlatmada kullanılan enerjinin %35'i israf edilmektedir. Konutlarda her 100 lira elektrik faturasının 35 lirasını tasarruf etme potansiyelimiz vardır.

Günümüzde tüketilen toplam enerjinin yaklaşık %35'inin binaların ısıtılmasında kullanıldığı belirtilmektedir. Bu durum binalardaki enerji kullanımının ve verimliliğinin oldukça önemli olduğunu göstermektedir. Dünya, 2030 yılında şimdi olduğundan %60 daha fazla enerjiye ihtiyaç duyacaktır. Ülkemizin enerji tüketimi yıl ve yıl lineer olarak artmaktadır. Nüfus artışı ve gelişmişlik arttıkça kişi başına tüketilen enerji miktarı da artmaktadır.

Doğru Yalıtımla 15 Milyar Dolarlık Enerji Tasarrufu Mümkün

Anadolu Ajansının haberine göre, ODE Yalıtım Yönetim Kurulu Üyesi Ozan Turan doğru yalıtım ürünlerinin uygulanmasıyla 15 milyar dolarlık enerji tasarrufu gerçekleştirebileceğini belirterek, Türkiye'deki yapıların yüzde 80'inde yeterli yalıtım olmadığı araştırmalarca tespit edilmiş durumda olduğunu bildirmiştir.

Turan, yalıtımın enerji verimliliğinin temel unsuru olduğunu belirterek, Türkiye'de binalarda ısı yalıtım kuralları standardı olan TS825'in uygulandığını anımsattı.

Geçen yıl sıfır enerjili bina standartlarının da belirlenerek yayınlandığını ifade eden Turan, "Şu an hiç yalıtımı olmayan bir binayla neredeyse sıfır enerjili

bir standartla yalıtım yapılan bir bina arasında yüzde 70'e kadar bir enerji tasarrufu oluşuyor. Doğru yalıtım ürünlerinin uygun şekilde uygulanması ile binalarda enerji faturaları yüzde 70'e kadar indirebilir" değerlendirmesinde bulunmuştur.

Türkiye'deki toplam 22 milyon hane nin yüzde 80'inde yalıtım uygulamasının zayıf ya da hiç olmadığını belirten Turan, ülkede verimlilik çalışması yapılması gereken alanların başında enerjinin yaklaşık üçte birinin tüketildiği binaların geldiğini ifade etmiştir.

Enerji İsrafımız Gelişmiş Ülkeler İle Kıyaslandığında Çok Daha Fazla

İklim değişikliği, enerji arzına yönelik küresel gelişmeler ve bunlara bağlı olarak maliyetlerdeki artışın, enerji verimliliğinin önemini daha da artırdığını ifade eden Turan, şöyle devam etti:

"Enerji tasarrufu miktarı ülkeden ülkeye farklılıklar gösterir. Bu sebeple genel bir rakam vermek oldukça zor. Birçok gelişmiş ülkede binalar, ısıtma ve soğutmaya yönelik birim metrekaredeki yıllık enerji tüketimi 30-50 kilovat olacak şekilde yalıtımlı olarak tasarlanıyor. Ülkemizdeki binalar ise halen 120-150 kilovat seviyelerinde enerji tüketiyor. Dolayısıyla enerji israfımız gelişmiş ülkeler ile kıyaslandığında çok daha fazla."

Yeni enerji teknolojileri ile yenilenebilir enerji kaynaklarının öne çıkacağı yep-

eni bir dönemin başladığını da aktaran Turan, şunları kaydetti:

"Dünyada tüketilen toplam enerjinin yüzde 40'ı binalarda kullanılıyor. Türkiye için de benzer tablo söz konusu. Binalar ve yerleşimler, karbondioksit gazı salınımının yüzde 40'ından, su tüketiminin yaklaşık yüzde 12'sinden, enerji tüketiminin yüzde 30'undan ve elektrik tüketiminin de yüzde 71'inden sorumlu. Buna karşın binalarda yalnızca ısı yalıtımı yaparak yüzde 70'e varan enerji verimliliği sağlanabilir. Bina ve bununla birlikte tesis yalıtımı gerek enerji verimliliği gerekse iklim krizi ile mücadele için en temel ve ekonomik adım. Binalarda yalıtım malzemesi kullanmak çok fazla maliyet oluşturmuyor. Binanın toplam maliyetinin yüzde 3'üne denk geliyor ve güncel enerji maliyetleri ile baktığımızda ortalama 2-3 senede amorti ederek hane halkına geri dönüyor."

Doğalgazda Tasarruf Yöntemleri

- Doğalgazlı ve gazlı ocaklarda verimi yüksek olanlar tercih edilmelidir.
- Camlarda ıscam (çift cam) sistemi kullanılmalıdır. Böylelikle, kışın ısı kaybını %40-50, yazın ısı izolasyonunda ise %15 oranında tasarruf sağlamak mümkün olacaktır.
- Geceleri ve konuttan uzun süreli ayrılmalarda sıcaklık ayarı düşürülmelidir.
- Radyatörlerin üzeri, önü estetik sebeplerle kapatılmamalı, radyatör arkasındaki duvara folyolu levhalar ko-

nulmalıdır. Böylece, %15 oranında yakıt tasarrufu sağlamak mümkündür.

- Pencere ve kapı izolasyonu, %15 oranında tasarruf sağlamaktadır.
- Kalın ve pencereyi tamamen kapatan perdeler kullanılmamalıdır.
- Kışın oda havalandırması, tam açık pencerelerle kısa süre için yapılmalıdır.
- Gece/gündüz kullanılmayan alanlar ısıtılmamalı, kapılar kapalı tutulmalıdır.
- Zaman ayarlı termostat kullanılarak, kapı, pencere ve ısıveren aletlerin uzağına monte edilmelidir. Konuttan bir günden fazla ayrı kalınması halinde termostat kapatılmalıdır.
- Termostat 10-20 C'ye ayarlanmalıdır.
- Binanın çatı, duvar ve pencere izolasyonunun tam olması halinde; çatı yalıtımında %20, dış duvar yalıtımında %15, pencere kapı yalıtımında %15, sızdırmazlık önlemleriyle %10 oranında enerji tasarrufu sağlanır. Bu türden ısı yalıtım inşaat maliyetini en fazla %3 arttırırken, yıllık yakıt tüketimini ise %50 azaltmaktadır.
- Doğalgaz sobasının filtreleri ayda bir kez temizlenmeli yâda değiştirilmelidir.
- Mümkünse yaşam alanının etrafı yeşillendirilmelidir. Kullanılmayan baca delikleri kapatılmalıdır.
- Doğalgazlı ısınma aracı alımında verimi yüksek olanlar tercih edilmelidir.
- Bacalı doğalgaz cihazları dolap içerisine yerleştirilmemelidir. Bu durum cihazın ortamdaki hava almasını engeller ve verimini düşürür.

· Apartman kapıları kapalı tutulmalıdır.

KÂĞIT İSRAFI

Dünyada, son 40 yılda 1 milyar hektar ağaç kâğıt üretimi yapmak amacıyla yok edilmiştir. Her yıl ortalama 68 milyon ağaç, 30 milyon hektar kâğıt üretimi için kesilmektedir.

Bir ton kâğıt 17 ağaç, 17 ağaç 70 m² orman demektir. Bir ton kâğıt için; 2,33 m³ kabuksuz odun (verim %98), 4.100 kWh elektrik enerjisi, 32.000 litre su, 1.750 litre fueloil kullanılmakta, bu durumda 270 kg kirlilik atmosfere salınmakta ve 2,5 m³ depolama alanı gerekmektedir. Bu veriler, rafinör mekanik kâğıt hamuru için gerekli olanlardır. Kâğıt kalitesinin artması oranında imalat için gereken enerji ve yan maddeler %50 oranında artmaktadır.

Türkiye genelinde kâğıt ve karton tüketimi yıllık yaklaşık 7 milyon tondur. Kişi başı tüketim ise 70 kilogramdır. Geri dönüşüm oranımız %40 seviyesinde ve hedeflenen ise 5 yıl içinde bunu %60 seviyesine taşımaktır.

Her yıl kâğıt, karton ve yaşamsal ihtiyaçlarımız için kişi başı ortalama 7 adet ağaç yok edilmektedir. Doğaya verilen zararın tazmin edilmesi amacıyla her yıl kişi başı en az 7 fidan dikilmelidir.

Kullanılmış kâğıdın tekrar kâğıt imalatında kullanılması hava kirliliğini %75, su kirliliğini %35, su kullanımını %45 azalttığı ve bir ton atık kâğıdın kâğıt hamuruna katılmasıyla 8 ağacın silmesi önlenir. Geri dönüşüme kazandıracığımız 70 kg kâğıt ile 1 ağaç kurtulabilir ve kurtarılan 1 ağaç günde 3 insanın tükettiği oksijeni üretebilir.

Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın verilerine göre boş yere yapılan yazışmalar olmasa 2 milyon ağaç kurtarılabilir. Ortalamaya göre bir ofis çalışanı yılda yaklaşık 80 kg kâğıdı çöpe atarak kâğıt israfı yapmaktadır. Bu rakamın 1 ağaçtan elde edilen kâğıda eşit olduğu düşünülürse geri dönüşümün önemi daha da ön plana çıkmaktadır.

PLASTİK İSRAFI

Plastik kirliliği, Dünya'nın doğal yaşam ortamını ve insanları olumsuz yönde etkileyen plastik nesnelerin ve parçacıkların birikmesidir. Plastikler ucuz ve dayanıklı olması sebebiyle plastik üretimi dünya genelinde yüksektir. Bununla birlikte, çoğu plastiğin kimyasal yapısı, onları birçok doğal bozulma sürecine karşı dirençli hale getirir ve doğada yok olma süreci yavaşlar.

Plastik kirliliği doğal ortamı ve okyanusları olumsuz etkileyebilmektedir. Her yıl 14 milyon metrik ton plastik atığın okyanuslara karıştığı tahmin edilmektedir. Bu miktar tek kullanımlık plastiklerin %40 oranına karşılık gelmektedir. Yapılan araştırmalar sonucu okyanuslarda 5,25 trilyon parça plastik atık olduğu tahmin edilmektedir.

Bir ürünün üretimi genellikle birkaç aşamadan oluşmakta ve bunlar malzemelerin çıkarılması, işlenmesi ve üretilmesidir. Bu süreçteki bir adım ortadan kalkması durumunda enerji tasarrufu sağlanmaktadır. Araştırmalara göre, bir ton plastiğin geri dönüşümü 5.774 kWh'ta eşit enerji tasarrufu sağlamaktadır. Bu miktar, bir yıl boyunca iki insan tarafından tüketilen enerjiye eşdeğerdir.

Koronavirüs küresel salgın durgunluktan çıkışın artan enerji ihtiyacıyla birlikte karbon emisyon hacminde 1.5 milyar tonluk artışa neden olacağını göstermektedir. BM Genel Sekreteri Guterres bu durumu şöyle ifade etmektedir; "Uçurumun kenarındayız. 1.5 derece hedefi ve karbon salınımının 2050'ye kadar sıfıra indirilebilmesi için hükümetlerin 'iddialı planlar' sunması gerekiyor. Bu yıl eylem yılı olmalı." Guterres ayrıca iklim krizi konusunda işbirliği deklarasyonu yayınlayan ABD ve Çin'in ortaklığına da önem verdiğini belirtmiştir. Atmosfere salınan karbon emisyon hacmi açısından Çin bir numarada, ABD ise ikinci sırada yer almaktadır. Çin, dünyadaki karbon salınımının ortalama yüzde 30'unu oluşturmaktadır. Plastik, ham petrol türevlerinden yapılmaktadır. Yeni plastik ürünlerinin üretiminde büyük miktarda petrol kullanılmaktadır.

Plastik atıkların geri dönüşümü ile ham petrol tüketiminin %40 oranında azaltılabildiğinden, bir ton plastik geri dönüşümü 16,3 varil petrol tasarrufu sağlayabilmektedir.

1950 yılında dünya çapında yılda sadece 2 milyon ton plastik üretilirken günümüzde bu rakam 200 katına çıkarak 380 milyon tona ulaşmıştır. Bu miktarın sadece %9'u geri dönüştürülmüştür ve %12'si yakılmıştır. Her yıl dünya çapında tahmini 5 trilyon plastik torba kullanılmaktadır. Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) raporuna göre, yıllık üretiminin 420 milyon tonu geçen plastiklerin yaklaşık %12'si yakılmakta olup, sadece %9'u geri dönüştürülmektedir. Avrupa ülkeleri, üretilen plastiklerin %30'unu geri dönüştürmektedir.

Türkiye, 2022 yılında En Fazla Plastik Atık İthal Eden Ülke Oldu

Avrupa İstatistik Ofisi'nin (Eurostat) 14 Kasım'da yayımladığı sonuçlara göre, Türkiye 2022'de Avrupa Birliği'nden (AB) en fazla geri dönüştürülebilir plastik atık ithal eden ülke olmuştur. 2022'de AB dışına en çok ihraç edilen geri dönüştürülebilir atıklar sırasıyla kâğıt, plastik ve cam olmuştur. Bakanlık verilerine göre ülkemize ithal edilen çöp miktarı 2021 yılında 685 bin ton, 2022 yılında ise 687 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Eurostat verilerine göre ise Türkiye'nin Avrupa Birliği (AB) dışına gönderilen tüm plastik atığın yüzde 29'una tekabül eden 319 bin tonunu ithal ettiği ortaya çıkmıştır. Ülkemizde atık ithalat işlemleri Ticaret Bakanlığı tarafından her yıl yayımlanan Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetimi Tebliğine göre yürütülmektedir. Karışık türde plastiklerin ithalatı yasaktır. Mezkûr mevzuat kapsamında atık plastik haricinde geri dönüşüm yapılmak üzere metal hurda, kâğıt, atık cam, tekstil atıkları vb. gibi atık çeşitleri de ithal edilip ekonomik değere haiz ürünler elde edilmektedir. Bakanlığımız tarafından yürütülen Sıfır Atık projesinin yaygınlaşması ile kaynağında ayrıştırılmış atıkların ve iç piyasa toplama oranlarının artmasıyla atık ithalatında dışa bağımlılığın azaltılması hedeflenmektedir.

OECD, Plastik Atıkların 2060'a kadar 3 Misli Artacağını Öngörüyor

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP), plastik atıkları 2040'a kadar yüzde 80 düşürülmesini amaçlayan yol haritasını Paris'te düzenlenen uluslararası konferansta tartışmaya açmıştır. Yol haritası, ülkelerin, şirketlerin çevreyi kirleten mevcut teknolojilerden vazgeçmesi ve gerekli pazar düzenlemelerini yapmaları halinde, plastik atıkların düşürülmesinde önemli adımlar atılacağı iddiasını ortaya koyuyor. OECD tarafından hazırlanan her rapor, dünyada plastik atık tüketiminin son 20 yılda iki misli arttığını ve 2019'da yılda 353 milyon tona ulaştığını ortaya koymaktadır. Yine OECD raporuna göre, gerekli önlemler alınmadığı takdirde plastik atıklar 2060'a gelindiğinde üç misli artacağı öngörülmektedir. OECD'ye göre, küresel olarak geri dönüştürülen plastik atıkların payının 2060 yılına kadar yüzde 17'ye çıkması beklenmektedir.

KAYNAK: Türkiye İsrafi Önleme Vakfı 2024 Yılı İsraf Raporu
https://www.tgmp.net/eyayin/israf_raporu_2024.html

Mustafa KESKİN

KTO, Ekonomik Araş. ve Proje Müdürlüğü

KÜRESEL SOSYAL MEDYA KULLANIM İSTATİSTİKLERİ VE TÜRKİYE

1. GİRİŞ

Günümüzde sosyal medyanın etkisi artmakta ve içerik tüketim alışkanlıklarını büyük ölçüde şekillendirmektedir. Milyarlarca kullanıcıya ev sahipliği yapan Facebook, Instagram, TikTok, Twitter ve LinkedIn gibi platformlar bireyler arasında iletişim kurmanın yanı sıra markalar için de kritik bir pazarlama ve reklam alanı sağlamaktadır. Sosyal medya istatistikleri, bu platformların kullanıcı demografileri, paylaşım oranları, reklam yatırımları ve içerik tüketim trendleri gibi önemli verileri göstermektedir. Bu istatistikler, pazarlamanın yapılandırılmasında ve dijital pazarlama sistemlerinin daha hedefli bir şekilde uygulanmasında etkin rol oynamaktadır.

Sosyal medya istatistikleri; platformların kullanım kapasitelerini, büyüme hızlarını, kullanıcı demografiklerini ve içerik türlerinin popülerliğini ölçen verilerdir. Güncel istatistikler, sosyal medya pazarlama stratejilerini yönlendiren önemli bilgiler sağlamaktadır.

Çalışma kapsamında; sosyal medya istatistikleri (Kullanıcı bilgileri, demog-

rafik yapısı, kullanım durumu, reklam bilgileri, kullanım tercihleri gibi) hem küresel düzeyde hem de Türkiye düzeyinde incelenmiştir. İlk bölümde küresel sosyal medya istatistikleri, ikinci bölümde Türkiye'nin sosyal medya verileri incelenmiştir.

2. KÜRESEL / GENEL DURUM

Sosyal medya platformları kullanıcılarına sunduğu etkileşim ve paylaşım hizmetlerinin yanı sıra reklam ve tanı-

tım hususunda ciddi rol oynamaktadır. Buna göre aşağıda sosyal medya platformlarının genel kullanım istatistikleri (demografik yapısı, yoğunluk ve erişim vb.) aşağıdaki şekilde verilmiştir.

We Are Social ve Meltwater tarafından hazırlanan Dijital 2024 Türkiye Raporu'na göre, sosyal medya hakkında genel istatistikler aşağıda maddeler halinde yer almaktadır:

- Facebook aylık bazda 3.07 milyar aktif kullanıcıyı ağırlamaktadır.

Şekil 1: Genel Sosyal Medya İstatistikleri (2024)

Kaynak: Kepios

- YouTube 2,53 milyar kişiye potansiyel reklam erişimi sağlamaktadır.
- WhatsApp aylık bazda en az 2 milyar aktif kullanıcıya hizmet vermektedir.
- Instagram aylık olarak 2 milyar kullanıcıya sahiptir.
- WeChat'in aylık 1.37 milyar aktif kullanıcısı bulunmaktadır.
- Telegram, aylık 950 milyon aktif kullanıcıya hizmet sağlamaktadır.
- Facebook Messenger'in potansiyel reklam erişimi 937 milyon kişiyi bulmuştur.
- Snapchat'in aylık olarak 850 milyon aktif kullanıcısı bulunmaktadır.
- Douyin platformu aylık bazda aktif 755 milyon kullanıcıya sahiptir.
- Kuaishou platformu aylık bazda aktif 692 milyon kullanıcıya sahiptir.
- X (Twitter)'in raporladığı toplam reklam erişimi 590 milyonu bulmuştur.
- Weibo'nun aylık 583 milyon aktif kullanıcı bulunmaktadır.
- QQ aylık 571 milyon aktif kullanıcıya sahiptir.

Pinterest aylık olarak 522 milyon aktif kullanıcı bulunmaktadır.

Bunlara ilave olarak toplam 15 sosyal medya platformunda şuan da en az yarım milyar aktif kullanıcı bulunmaktadır.

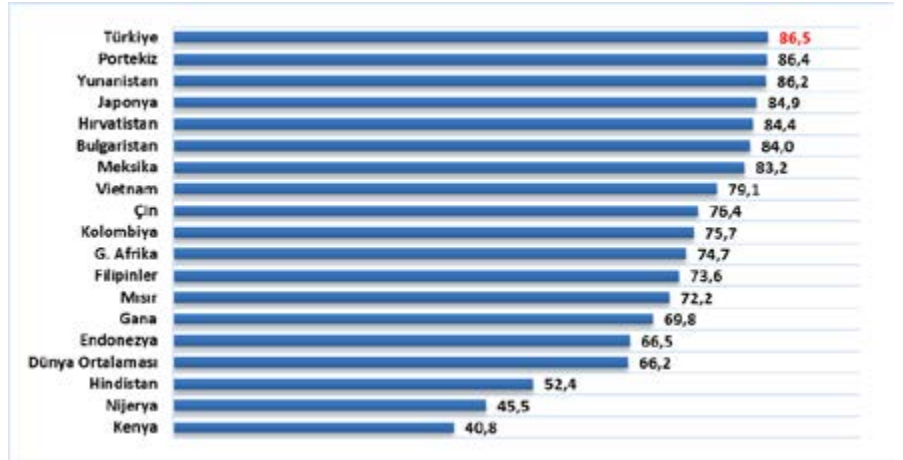
Ülkelere göre toplam nüfusun içinde internet kullanıcılarının dağılımına bakıldığında, Türkiye %86,5 ile zirvede konumlanmıştır. Portekiz ise %86,4 ile en çok internet kullanan ikinci ülke konumundadır.

İnternet kullanımının temel sebeplerinin başında bilgiye erişim gelmektedir. Aile ve arkadaşlarla bağlantıda kalmak, video-film-TV izlemek ve haber ya da etkinliklerden haberdar olmak internet kullanımının başlıca nedenlerini oluşturmaktadır.

Sosyal Medya'nın gelişim süreci incelendiğinde, 2000 yılında yaklaşık 20 milyon sosyal medya kullanıcısı varken 2011 yılında 1 milyar kullanıcıyı aşmıştır. 2024 yılı Ekim ayı itibarıyla 5.04 milyar kullanıcıya hizmet vermektedir. Küresel düzeyde kullanılan sosyal medya platformlarının başında 3.07 milyar kişiyle açık ara Facebook gelmektedir. Youtube 2.53 milyar kişiyle ikinci iken onu 2 milyar kişiyle Instagram ve Whatsapp platformları izlemiştir.

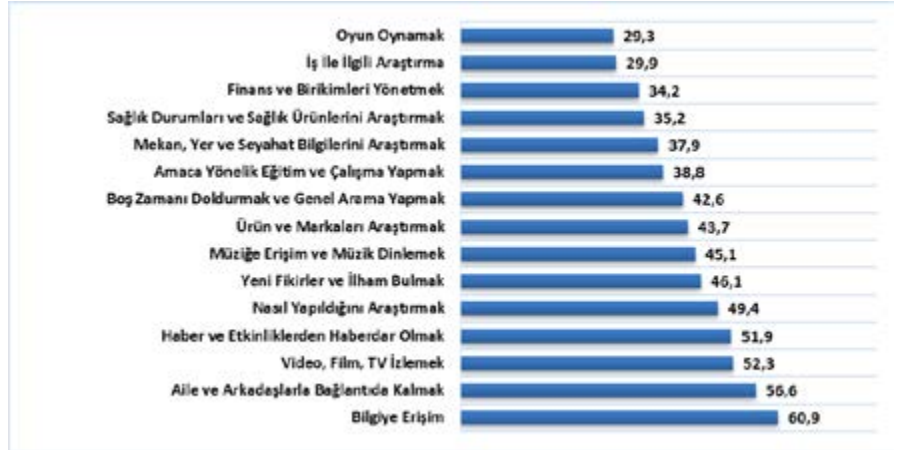
Dünya genelinde aktif sosyal medya platformları incelendiğinde, en aktif sosyal medya platformu YouTube olurken onu Whatsapp takip etmiştir. Fa-

Grafik 1: Ülkelere Göre Toplam Nüfusa Oranla İnternet Kullanıcıları (2024, %)

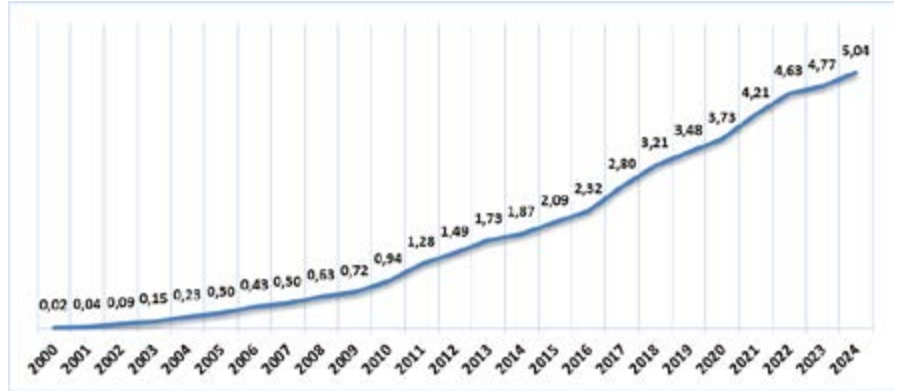
Kaynak: Kepios

Grafik 2: İnternet Kullanımının Temel Sebepleri (2024, %)

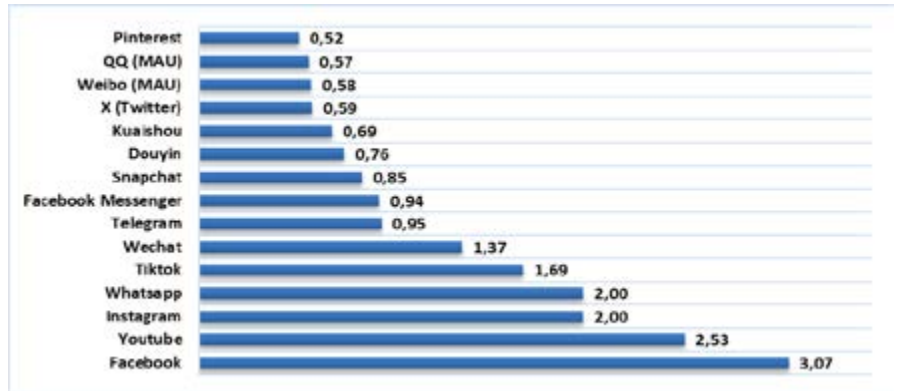
Kaynak: Kepios

Grafik 3: Sosyal Medya'nın Gelişim Süreci (2024, Milyon Kullanıcı)

Kaynak: Kepios

Grafik 4: Kullanılan Sosyal Medya Platformları (2024, Milyon Kişi)

Kaynak: Kepios

cebook ve Instagram sırasıyla üçüncü ve dördüncü sırada yer almıştır.

Favori sosyal medya platformlarının başında %16,7 ile Instagram gelmektedir. Whatsapp %15,8 ile ikinci olurken, onu %13,2 ile Facebook izlemektedir.

Küresel düzeyde yapılan araştırmalarda sosyal medya kullanımının temel sebeplerinin başında %51,5 ile "Aile ve Arkadaşlarla Bağlantıda Kalmak" gelmiştir. "Boş Zamanları Doldurmak" %39,0 ile ikinci neden olmuştur.

Dünya'da sosyal medya platformları arasında en çok reklam veren platform 2.53 milyar ile Youtube olmuştur. Facebook 2.22 milyar, Tiktok ve Instagram'da ise 1.69 milyar reklam izlenmiştir.

3. TÜRKİYE'DEKİ DURUM

Türkiye'nin sosyal medya platformlarının genel kullanım istatistikleri, temel dijital verileri, internet kullanıcılarının zamanla artış durumu ve kullanılan sosyal medya istatistikleri incelenmiştir.

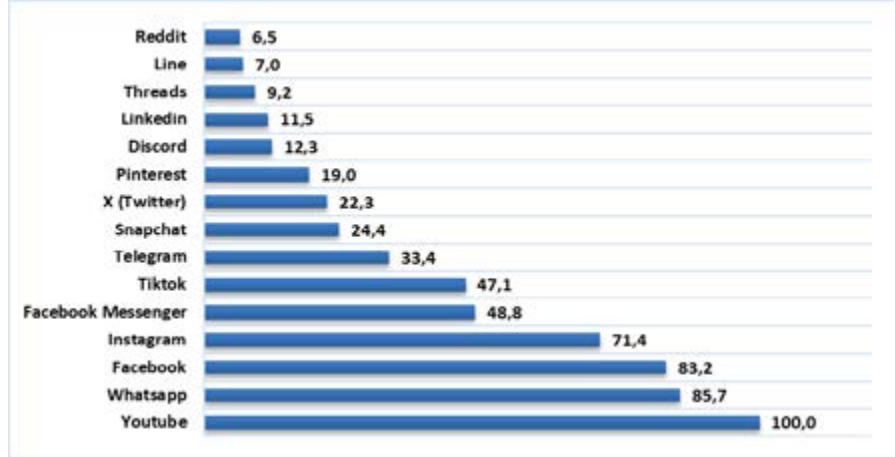
2014 yılı Ocak ayında 39 milyon internet kullanıcısı varken son on yıllık periyotta düzenli olarak yükselerek 2024 yılı Ocak ayında %89'luk bir artışla 74 milyonu aşkın bir kullanıcıya ulaşmıştır. Grafiğe göre kullanıcı sayısında oluşan artışın devam eden yıllarda da sürmesi beklenmektedir.

Aşağıdaki şekilde Türkiye'nin genel sosyal medya istatistikleri verilmiştir. Buna göre %90'ların üzerinde internet ve sosyal medya kullanım oranlarına dikkat edilirse Türkiye, sosyal medya platformlarını yaygın bir şekilde kullanmaktadır.

Yukarıdaki verilere ek olarak aşağıdaki verilerde de Türkiye'nin sosyal medya kullanıcı istatistiklerine değinilmiştir:

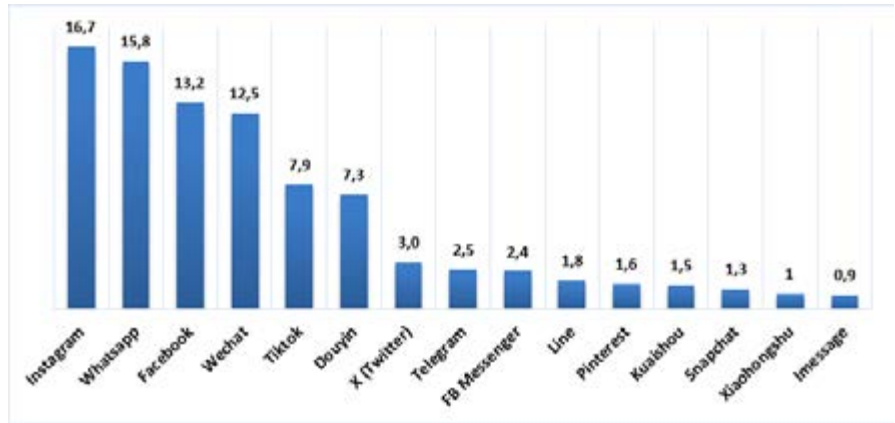
- 2024 yılı Ocak ayı itibarıyla Türkiye'de 57,50 milyon aktif sosyal medya kullanıcı kimliği bulunmaktadır.
- 2024 yılında Türkiye'de sosyal medyayı kullanan 18 yaş üstü kullanıcı sayısı 54,30 milyon olmuştur. Bu rakam, o dönemde 18 yaş üstü toplam nüfusun %86,8'ine denk gelmektedir.
- Türkiye'deki toplam internet kullanıcı tabanının %77,3'ü (yaş fark etmeksizin) Ocak 2024 itibarıyla en az bir sosyal medya platformunu kullanmıştır.
- GSMA Intelligence verilerine göre, 2024 yılı başında Türkiye'de 80,69 milyon hücresel mobil bağlantı bulunmakta olup bu bağlantıların top-

Grafik 5: Aktif Kullanıcıları Olan Sosyal Medya Uygulamaları (2024, İndeks)

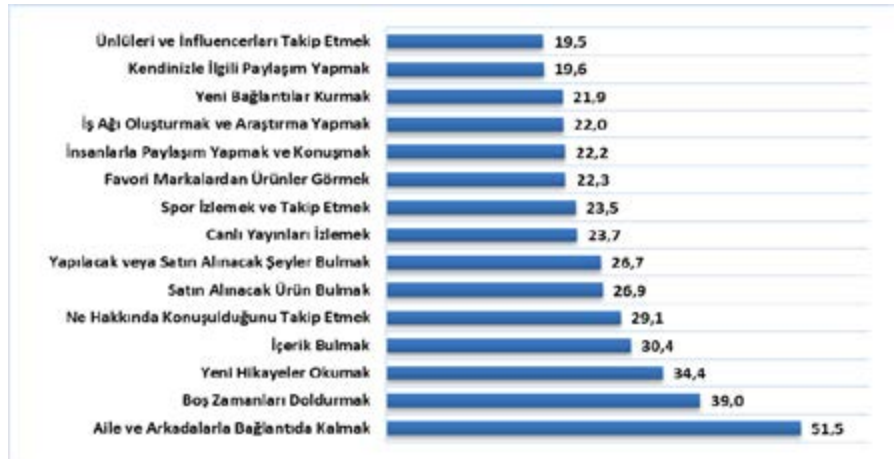
Kaynak: Kepios

Grafik 6: Favori Sosyal Medya Platformları (2024, %)

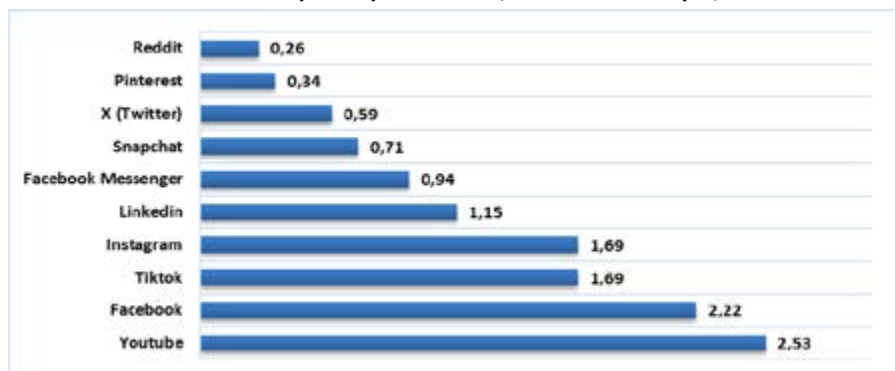
Kaynak: Kepios

Grafik 7: Sosyal Medya Kullanımının Temel Sebepleri (2024, %)

Kaynak: Kepios

Grafik 8: Sosyal Medya Reklamları (2024, İzlenen- Milyon)

Kaynak: Kepios

lam nüfusa oranı ise %93,8'e denk gelmektedir.

· Türkiye'de 2024 yılında bir önceki yıla göre mobil bağlantı sayısı 37 bin kadar yükselmiştir.

· Türkiye'de 2024 yılında tüm cihazlarda geçirilen günlük süre 6 saat 57 dakika olmuştur.

Türkiye'de toplam nüfus 86 milyon olmaktadır. Bu nüfusun %93'ü mobil telefon kullanıcısıdır. Türkiye'de 74 milyondan fazla kişi internet kullanmaktadır. Nüfusun 3/2'si sosyal medya kullanıcısıdır.

Türkiye'de en çok kullanılan sosyal medya platformlarının başında %91,8 ile Instagram gelmektedir. Onu çok yakın bir oran ile Whatsapp takip etmektedir.

4. SONUÇ

Küresel sosyal medya dâhilinde genel istatistiki veriler, ülkelere ve toplam nüfusa göre internet kullanıcıları, internet kullanımının temel sebepleri, küresel sosyal medya kullanıcılarının tarihlere göre gelişimi, en çok kullanılan sosyal medya platformları incelenmiştir. İkinci bölümde ise Türkiye'nin internet kullanım durumu, genel sosyal medya istatistiki verileri, temel dijital verileri ve en çok kullanılan sosyal medya platformlarına değinilmiştir.

Küresel ve Türkiye nezdinde dijitalleşme hız kesmeden devam etmektedir. İnternet kullanımı, sosyal medya platformları ve mobil cihazlardaki artış, dijital pazarlama ve e-ticaret sektörlerinin büyümesini tetiklemektedir. Markalar ve işletmeler, dijital dünyada başarılı olabilmek için bu trendleri yakından takip etmeli ve stratejilerini bu doğrultuda şekillendirmelidir.

5. KAYNAKÇA

Küresel Sosyal Medya İstatistikleri – DataReportal – Global Digital Insights

We Are Social Dijital 2024 Global Raporu Yayınlandı! | omg! iletişim

<https://elizyazilim.com/blog/turkiyede-dijital-kullanim-ve-trendler-2024-internet-sosyal-medya-ve-mobil-dunyasi/>

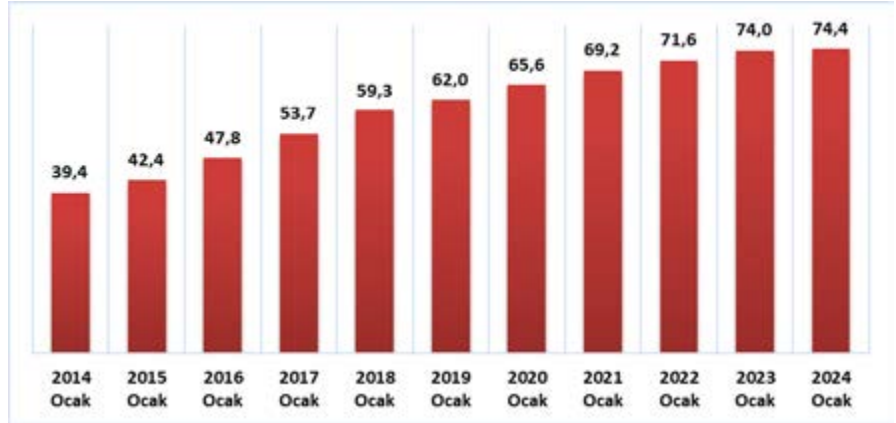
<https://datareportal.com/reports/digital-2024-turkey>

<https://sgb.uab.gov.tr/haberler/nufusu-muzun-yuzde-86-5-i-cevrimici-yuzde-93-8-i-mobil>

<https://datareportal.com/reports/digital-2024-turkey>

<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Cocuklarda-Bilisim-Teknolojileri-Kullanim-Arastirmasi-2024-53638#:~:text=Sosyal%20medya%20kullanan%20%3%A7ocuklar%4%B1n%20oran-%20%4%B1,ise%20%79%2C%20%20>

Grafik 9: Zaman İçerisinde İnternet Kullanıcıları (Yıllık-Ocak, Milyon)

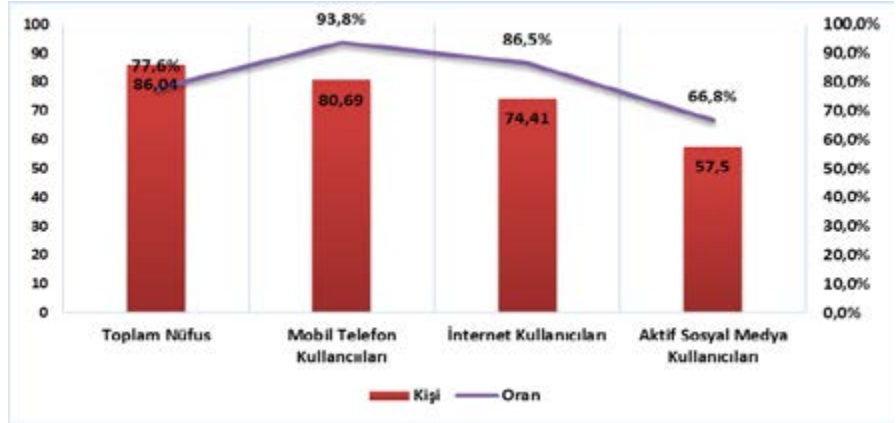
Kaynak: We Are Social ve Meltwater

Şekil 2: Genel Sosyal Medya İstatistikleri

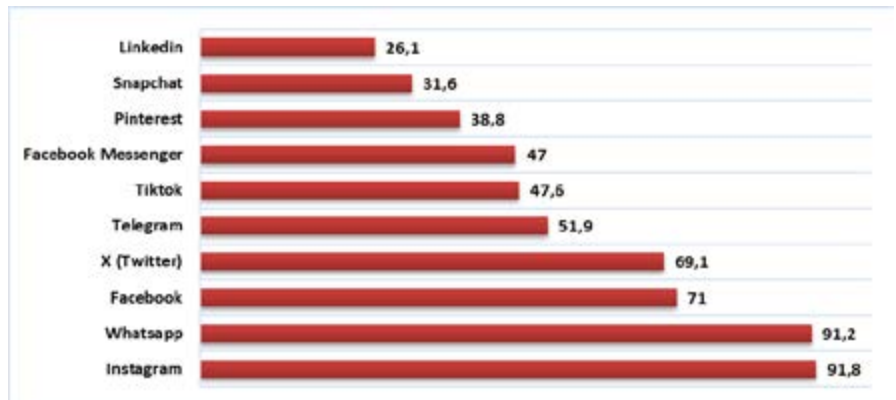
Kaynak: We Are Social ve Meltwater

Grafik 10: Türkiye'nin Temel Dijital Verileri (2024, Milyon-%)

Kaynak: We Are Social ve Meltwater

Grafik 11: En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları (2024, %)

Kaynak: We Are Social ve Meltwater

HZ. MEVLÂNA'NIN 751. VUSLAT YILDÖNÜMÜ

“

Düşünceleri asırlardır insanlığa ışık tutan, ilahi aşka adadığı ömrü boyunca insana ve hayata dair kapsayıcı eserler bırakan Türk-İslam düşünürü ve mutasavvıf Mevlâna Celaleddin-i Rumi, 751. vuslat yıldönümünde düzenlenen etkinliklerle anıldı.

”

MEVLANA VE DÜNYA

Dr. Celâleddin Bâkır Çelebi

Kuran-ı Kerim'de: "Bilin ki dünyâ hayâtı ancak bir oyun, eğlence, bir süs; aranızda bir övünme ve daha çok mal ve evlat sahibi olma isteğinden ibarettir. Tıpkı bir yağmur gibidir ki bitirdiği, ziraatçıların hoşuna gider. Sonra kurur da, sen onun sapsarı olduğunu görürsün; sonra da çer çöp olur. Dünya ha-yatı aldatıcı bir geçimlikten başka bir şey değildir." (Hadîd, 57/20) âyetiyle dünya hayatı oyuna benzetilir. Dünya; gerçek değil, aldatıcıdır. Ebedî değil, geçicidir. Elbetteki kötü olan dünya ve insanın faydasına sunulan dünya nimetleri değildir. Kötü olan; insanın dünyada iken yaratıcısına itaati ve âhireti unutmaması, hırsla kapılması, maddiyâta olan aşın düşkünlüğüdür.

Bu sebeple Mevlânâ'nın eserlerinde dünya; insanı maddî bağlarla sınırlı bağlayan, yaratılışındaki gerçek sebebi idrak etmesini engelleyen bir kavramdır. Hem dünya, hem de dünyada bulunan her şey fânîdir. Yalnızca birer surettir, insanı maddî hayata esir eden unsurlardır. Bu değersiz, sahte, geçici un-surlara bağlanmak hatadır. Zira insanın maddiyâta düşkünlüğü, ruhunu aşk ile yükseltmesini engeller. İnsan, Cenab-ı Hakk'ın sevgisi ile ebedî hayatı keşfetmek için ruhu aşağıya çeken bütün maddî kayıtlardan kurtulmalıdır. Ancak dünya bağlarından kurtulmak, çalışmak ve dinamizmden vazgeçmek değil; yalnızca hırstan ve nefsin isteklerinden kurtulmak, dünya dolusu malı olsa bile malı mülkü kendisine kul etmek, onların kulu olmamak, dünyaya sultan olsa bile Hakk'ın kulu olduğunun bilincini taşımaktır.

Mevlânâ, din ve tasavvufun bu ortak görüşlerini eserlerinde çarpıcı örneklerle dile getirirken dünyânın değersizliğini, dünyaya bağlanmanın hata olduğunu vurgular:

Dünya, insanın can düşmanıdır (Rubailer, 71).

Dünya kendisini yeni gelin gibi göstererek insanı aldatan, ama gerçekte büyüücü bir kocakandır. Ona aşık olan zehirden şerbet içer (Mesnevi, VI/320-21).

Dünyaya sınırlı sarılmak, ham meyvenin dalına sıkıca tutunması gibi hamlıktır (Mesnevi, IH/1299-1302).

Dünyaya tapan insan, âleme sultan olsa da ölüdür (Rubâiler, 196). Gönlünü dünyâyâ veren, bir parça ekmeğe îmânını satan gibidir (Rubâiler, 16).

Mevki hırsları ve dünyevî mutluluk peşinde olanlar, nefsinin mağlup olmuştur (Mesnevi, 11/3091).

Dünyaya böylesine aşık olanlar; duvara aks eden ışığın güneşten geldiğini görmeyip, duvara aşık olanlar gibidir. Işığın kaynağı güneşi inkâr edip, duvara gönül verenler; ışık güneşe kavuşunca ebediyen hüsranda kalır (Mesnevi, I/ IH).

Veya dünyaya sarılan kişi, kuşu bırakıp gölgesini avlayan avcı gibidir. Sermayesi yoktur. Müflistir (Mesnevi, I/s. 111, başlık).

İnsanın kısa bir süre için misafiri olduğu dünya, ruhunu bağlayan altın bir zincir, cennet görünüşünde cehennemdir:

"Bu konağın malı mülkü, atlası tez yürüyen cana bir zincirdir. O, altın zinciri gördü de aldandı; can o çölü aşamadı, bir kuyu deliğinde kaldı gitti.

O delik görünüşte cennettir, gerçekteyse bir cehennem. O görünüşte gül yüzlüdür ama, zehirle dolu bir yılanıdır. Ey olgun olmayanlar, sakının o gül yüzlünden; çünkü o gül yüzlü sohbet çağında cehennemliktir, cehennemdir." (Mecâlis-i Seb'a, 16)

İnsan, Allah sevgisi ile bu altın zincirden, hırsların esiri olmaktan kurtulmalıdır;

"Ey oğul bağı çöz, âzâd ol. Ne zamana kadar gümüş, altın esiri olacaksın? Denizi bir testiye dökersen, ne alır? Bir günün kismetini..."

Harislerin göz testisi dolmadı. Sedef, kanaatkâr olduğundan inci ile doldu.

Bu aşk yüzünden elbisesi yırtılan; hırstan, ayıptan adamakıllı temizlendi." (-Mesnevi, 1/19-22)

"Bu cihan fânî oldu, sabit âlemi ara. Suretin sıfır oldu, mânâyâ sığın." (Mesnevi, 1/2337) sözleriyle Mevlânâ; bu âlemin geçici, âhiretin kalıcı olduğunu belirtir. Ancak dünyadaki hayat anlam-

sız bir var oluş değildir. "İlk âlem, imtihan âlemi; İkinci âlem de insanların yaptıklarının karşılığını görme âlemidir." (Mesnevi, 11/988) ifadesiyle dünya imtihan yerine, âhiret de bu İmtihanın mükâfat veya ceza olarak sonucunu alacağımız yere benzetilir. Dünyanın geçiciliğine rağmen, dünyada yapılan her işin karşılığı kalıcıdır. Bu yüzden insan imtihan süre-sini iyi değerlendirmeli, ömrünü hayırlı ve güzel işler yolunda sarf etmelidir.

"Sizin en hayırlınız; dünyası için âhiretini, âhireti için de dünyasını terk etmeyendir." hadisi gereğince, insan, hayatını bu ölçüye bağlı kalarak programlamalıdır. Elbetteki denge unsuru geçici olan dünyaya değil, kalıcı olan âhiret hayatına yöneliktir:

"Nebiler âhireti, câhillere de dünyayı tercih ettiler." (Mesnevi, 1/664)

"Âhiret deve katan gibidir, bu cihan da devenin yünü. Yünü tercih edersen, deven olmaz; deveye sahipsen çok yünün olur." (Mesnevi, IV/3165-66) sözleriyle Mevlânâ, bize doğru tercih yapmayı öğütler. Önemli olan dünyada iken âhireti kazanmaktır:

"Ten kazancı için bir sanat öğrendin. Din sanatı için de gayret gerek.

Dünyada servet kazandın. Ya bu fânî âlemi terk edince ne yapacaksın?

Âhireti kazanmak için de bir sanat Öğren ki, ihsan ve mağfiret elde edesin.

O cihan için de kazanç ister. Sanma ki ticaret yalnız bu âlemedir.

Cenâb-ı Hak: 'Bu dünyânın kazancı, ona nisbetle çocuk oyuncağıdır!' dedi.

Bu, bir çocukla arkadaş olup, oyun oynayan çocuğa benzer.

Çocuklar, dükkâncılık oynarlar; gerçi kâr ve zarar gibi bir endişeleri yoktur.

Gece vakti çocuk, evine aç olarak gelir. Oyun, onun açlığını artırmıştır.

Bu dünya bir oyun yeri, ölümse gece. İşte gidiyorsun, kesen bombos ve pek yorgun olarak.

Din kazancı; aşktır, gönül cezbisidir, Hak nuruna rehber kabiliyettir.

Bu aşağılık nefis, fânî kazançları istemedi. Aşağılık şeyleri kazandığın yetişir artık, insaf, yetişir." (Mesnevi, 11/2618-28)

Doğru tercihi yapanlar, işin sonunu gören akıllı insanlardır. Zira insanın bir gün bu dünyadan ayrılması kaçınılmazdır:

"Dünya mülkü baştan başa, insanın başına baş ağrısından başka bir şey getirmez.

Kaynak: <https://www.semazen.net/hz-mevlana-dusuncesinde-bazi-kavramlar/>

Hz. Mevlânâ'nın Vasiyeti

"Ben size, gizli ve aleni, Allah'tan korkmanızı, az yemenizi, az uyumanızı, az konuşmanızı, günahlardan çekinmenizi, oruç tutmaya ve namaz kılmaya devam etmenizi, daima şehvetten kaçınmanızı, halkın eziyet ve cefasına dayanmanızı avam ve sefihlerle düşüp kalkmaktan uzak bulunmanızı, kerem sahibi olan salih kimselerle beraber olmanızı vasiyet ederim. İnsanların hayırlısı, insanlara faydası dokunandır. Sözün hayırlısı da az ve öz olanıdır. Hamd, yalnız tek olan Allah'a mahsustur. Tevhid ehline selam olsun."

Mevlânâ Celâleddin-i Rumi

İslam Ekonomisinde Tasarruf ve İsrâf

Doç. Dr. Yusuf Erdem GEZGİN

İslam ekonomisi, sadece bireysel değil, toplumsal refahı da hedefleyen bir finansal sistem olarak, tasarruf ve israf kavramlarını büyük bir öneme sahiptir. Bu iki kavram, hem İslami ahlakın hem de ekonominin temel taşlarındandır. İslam'ın iktisadi düşüncesi, maddi ihtiyaçları karşılamadan yanı sıra, bireylerin manevi gelişimini de gözetir. Bu yazıda, İslam ekonomisinde tasarruf ve israfın anlamı, önemi ve bu iki kavramın toplumsal hayattaki yeri üzerinde durulacaktır.

A. Tasarruf ve İsrâf Kavramları

Tasarruf, arzu edilen bir yaşam standardına ulaşabilmek için gelirin bir kısmının gelecekteki ihtiyaçlar için biriktirilmesidir. İslam'da tasarruf, sadece maddi refahı artırmak amacıyla yapılmaz, aynı zamanda gelecekteki ihtiyaçlar, zor zamanlar ve başkalarına yardım etmek için de bir araçtır. İslam, bireylere mülk edinme ve onu yönetme konusunda sorumluluklar yükler. Ancak bu sorumluluk, aşırıya kaçmamayı, israf etmemeyi ve dengeyi sağlamayı gerektirir.

İsrâf ise, ihtiyaç dışı harcamalar yapmak, kaynakları gereksiz yere tüketmek veya başkalarına zarar verecek şekilde mal ve hizmetleri israf etmektir. İslam, israfı şiddetle reddeder ve müminlere ölçülü bir şekilde harcama yapmayı öğütür. İsrâf, sadece maddi kaynakların israfı değil, aynı zamanda zaman, enerji ve diğer doğal kaynakların da boşa harcanması anlamına gelir. İslam, tüm bu kaynakları Allah'ın emaneti olarak görür ve bu kaynakları doğru bir şekilde kullanmayı öğütür.

B. İslam'da Tasarruf ve İsrâfın Temel İlkeleri

İslam, ekonomiyi sadece bireysel refah değil, toplumsal fayda için de düzenlemeyi hedefler. Bu

amaçla, tasarruf ve israfın kontrolü konusunda temel prensipler geliştirilmiştir.

1. Denge ve Orta Yol (İktisad)

İslam ekonomisinde önemli bir yer tutan "iktisad" kelimesi, dengeli ve ölçülü harcamayı ifade eder. Müslümanlar, aşırı harcamadan ve israftan kaçınarak, gelirin bir kısmını tasarruf etmeye teşvik edilirler. Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetinde ve hadislerde, Allah'ın verdiklerini israf etmemenin ve ölçülü olmanın önemi vurgulanmıştır. Bu, kişinin hem bireysel hem de toplumsal sorumluluklarını yerine getirebilmesi için gereklidir.

2. Zekât ve Sadaka

İslam'da tasarruf, sadece bireysel ihtiyaçları karşılamakla sınırlı kalmaz. Zekat ve sadaka, bir kişinin kazancının bir kısmını toplumla paylaşmasını ve ihtiyaç sahiplerine yardım etmesini sağlar. Bu, kişiyi tasarruf yapmaya yönlendirirken, aynı zamanda toplumda dayanışma ve yardımlaşma kültürünü pekiştirir. Zekat, malın kirini arındırırken, sadaka ise toplumda adaletin ve eşitliğin sağlanmasına yardımcı olur. Zekat ve sadaka, İslam ekonomisinde sosyal adaletin sağlanması ve yoksulların ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla önemli bir yer tutar. Zekat, belirli bir miktar malın fakirlere verilmesi zorunluluğudur ve İslam'ın beş temel şartından biridir. Zekat, sadece bireysel bir ibadet değil, aynı zamanda toplumda malın adil bir şekilde dağılmasını sağlar. Sadaka ise gönüllü olarak yapılan yardım anlamına gelir ve her Müslümanın fakirlere ve ihtiyaç sahiplerine yardımcı olması teşvik edilir. İslam, malın bir kısmının başkalarına verilmesini, sahip olunan servetin insanın egosunu ve aşırı bencilliğini engellemesi için bir araç olarak görür. Zekat ve sadaka, malın sadece sahibine ait olmadığını, toplumun diğer

bireyleriyle de paylaşılması gerektiğini öğreten temel ilkeler olarak, ekonomik dengeyi ve sosyal huzuru sağlamada önemli bir rol oynar.

3. Karzı Hasen ve Faiz Yasağı

İslam'da tasarrufların değerlendirilmesinde sınırsız bir hareket alanı söz konusu değildir. Bu kapsamda getirilen sınırların başında faiz yasağı gelir. Faiz (riba) kesinlikle yasaklanmış olup, karzı hasen (iyi niyetle verilen borç) ise teşvik edilmiştir. Faiz, paranın paraya dönüşmesini, yani başkalarının ihtiyacı üzerinden haksız kazanç sağlamayı ifade eder. İslam, paranın sadece değişim aracı olarak kullanılmasını, ancak faizli işlemlerden kaçınılmasını ister. Faiz, toplumda zengin ile yoksul arasındaki uçurumu derinleştirir ve ekonomik adaletsizliğe yol açar. Karzı hasen, faizsiz borçlanma imkânı sunar ve borç alanın geri ödeme zorluğu çekmeden ihtiyaçlarını karşılamasına yardımcı olur. Karzı hasen, sadece maddi değil, manevi bir değer taşır; çünkü bu tür borç verme, kişinin kalpten samimi bir şekilde yardım etme amacını taşır ve toplumsal dayanışmayı pekiştirir. Böylece İslam, borç verme işleminin sadece karşılık beklemek değil, aynı zamanda yardımlaşma ve toplumda yardımlaşma kültürünün geliştirilmesini amaçlar.

4. Gereksiz Harcamalardan Kaçınma

Kur'an-ı Kerim ve hadislerde, gereksiz harcamalardan kaçınılması öğütlenir. "İsraf etmeyin, çünkü Allah israf edenleri sevmez" (Al-A'raf, 31) ayeti, müminlerin ölçülü ve sorumlu bir şekilde harcama yapmalarını teşvik eder. Aynı şekilde, Peygamber Efendimiz (s.a.v.) da, gereksiz harcamaların kaçınılması gerektiğini belirtmiş ve müminleri aşırı lüks ve savurganlıktan uzak tutmuştur.

5. Bireysel Sorumluluk ve Toplumsal Fayda

İslam ekonomisi, her bireyi mal ve servet sahibi olmaya teşvik ederken, bu servetin topluma fayda sağlaması gerektiğine de vurgu yapar. Tasarruf, sadece kişisel zenginlik değil, aynı zamanda toplumun refahını artırmaya yönelik bir araçtır. Aksine, israf, hem bireyi hem de toplumu zarara uğratar. İslam'da malın sahibi Allah'tır ve insanlar, bu malı doğru bir şekilde kullanmakla yükümlüdürler.

6. Tüketim Alışkanlıklarının İslami Temellere Dayandırılması

İslam, lüks tüketim ve gösterişe dayalı harcamaları reddeder. Kişiler, sahip oldukları mal ve servetle topluma örnek olmalı, aşırı harcama

ve israftan kaçınmalıdırlar. Tüketim alışkanlıkları, kişinin ahlaki değerleriyle uyumlu olmalı, sadece kişisel tatmin değil, toplumsal fayda da gözetilmelidir.

C. Tasarrufun İslam Ekonomisindeki Rolü

Tasarruf, İslam ekonomisinin sürdürülebilirliğini sağlamak için kritik bir rol oynar. Hem bireyler hem de toplumlar için tasarruf yapmak, ekonomiyi istikrarlı tutmaya, kriz zamanlarında ayakta kalmaya ve fakirlerin ihtiyaçlarını karşılamaya yardımcı olur. Tasarrufun, yalnızca bireysel refahı artırma değil, toplumsal dengeyi sağlama ve adaletin tesisine katkıda bulunma amacı taşır.

İslam, tasarrufu teşvik ederken, aynı zamanda bu birikimlerin insanları kibirli ve bencil yapmaması gerektiğini de vurgular. Tasarruf yapmak, bir insanın sahip olduğu nimetlere şükretmesini sağlayarak, manevi gelişimine katkı sağlar. Bu da, tasarrufun ekonomik değil, aynı zamanda ahlaki bir sorumluluk olduğunu gösterir.

D. İsrafın Zararları

İsraf, sadece maddi anlamda değil, toplumsal ve çevresel açıdan da zararlıdır. İslam, insanların kaynakları boşa harcamamaları gerektiğini öğretirken, israfın neden olduğu çevresel tahribatlara da dikkat çeker. Doğal kaynakların tüketimine sunulması ve aşırı tüketim, çevreyi kirletir ve ekosistemi bozar. İsrafın maddi, manevi ve çevresel etkileri, İslam'ın ekonomik düzeninin nasıl tüm insanlık için faydalı bir sistem tasarlandığını gösterir.

İsrafın toplumsal etkisi ise, eşitsizlik yaratmakta ve sosyal adaletin sağlanmasında engel teşkil etmektedir. Bir grup insanın aşırı lüks içinde yaşarken, diğerlerinin temel ihtiyaçlarını karşılayamamaları, toplumda huzursuzluk ve adaletsizlik doğurur. İslam, toplumun ihtiyaçlarını gözeterek, tasarruf yapmayı ve israfı önlemeyi öğütler.

Sonuç

İslam ekonomisi, tasarrufu ve israfı dengeli bir şekilde ele alır. Tasarruf, sadece bireysel birikim sağlamak değil, aynı zamanda toplumun refahına katkıda bulunmak için de gereklidir. İsraf ise hem bireysel hem de toplumsal zararlara yol açar. İslam, her bireyi hem ekonomik hem de ahlaki sorumluluklarla donatarak, toplumların sürdürülebilir büyüme ve refah içinde yaşamasını hedefler. Bu bağlamda, tasarruf ve israf, İslam ekonomisinin en temel ilkelerindedir ve müminlere bu iki kavramı dengeli bir şekilde hayatlarına entegre etmeleri öğütlenir.

FASILLAR HİTİT KAYA ANITI

Hasan BAHAR
Hatice Gül KÜÇÜKBECİ

Fasıllar, Beyşehir'e bağlı bir köy olup, ilçe merkezine yaklaşık on sekiz kilometre uzaklıktadır. Eskiçağlarda Fasıllar bölgesinden, güneydeki Toroslar aşılarak Manavgat civarına, dolayısıyla Akdeniz'e ulaşılmaktadır.

Fasıllar Anıtı, bu köyün kuzeyine düşen Kurtbeşiği Tepesi'nin doğu yamacında yer alır. Anıt, tıpkı Eflatunpınar Kutsal Su Anıtı gibi MÖ XIII. yüzyılın ikinci yarısına tarihlenmekte ve Tarhuntaşşa Kralı Kurunta tarafından yaptırıldığı düşünülmektedir.

Rölyef ve yontu sanatının uyumlu bir şekilde uygulandığı Fasıllar Heykeli, Hitit sanatı için önem taşımaktadır. Çünkü bu döneme tarihlenen heykellerin çoğu küçük boyutlarda ve profilden bir görüntü verirken, bazalt taşından yapılan bu heykel cepheden tasvir edilmiş ve yaklaşık yetmiş ton ağırlığında ve 2,25x2,75x8,30 metre boyutlarındadır. Bu anıtın bir başka özelliği ise, Hitit kabartmalarının çoğu sabit tabii kayalıklara ve taşlara yapılmışlarken, bu anıt bağımsız bir blok üzerine işlenmiştir.

Stelin ön yüzünde fırtına (?) tanrısı olabilecek bir figürün kendinden daha küçük olarak tasvir edilmiş bir dağ (?) tanrısının üzerine hamle yapar pozisyonunda görülmektedir. Heykelin üst

kısımında yer alan tanrının bir kolu ileri iken, diğer kolu yukarı kalkık durumdadır ve kendinden emin ve dingin bir yüz ifadesi taşımaktadır. Ayrıca bu tanrının başında, alın kısmını kapatan konik biçiminde bir külah ve bu külah üzerinde boynuz olabilecek dört çıkıntı görülmektedir. Büyük tanrı sakalsız iken dağ tanrısı olabilecek karakter sakallı betimlenmiştir. Kabartmanın alt kısmına yer alan tanrının yüzünde korku ifadesi görülmektedir ayrıca bu tanrının iki tarafında sanki onun korumalığını yapan ve aslan olduğu sanılan iki hayvan bulunmaktadır. Aslan kabartmalarının başları, gövdelerine göre daha büyük ve daha detaylı bir şekilde tasvir edilmişlerdir.

Anıt (heykel) kabartmasının bulunduğu yerin taşocaklarına yakınlığı yanında onun henüz tamamlanmamış bir eser olması, bu heykelin asıl hedef yerinin burası olmadığını göstermektedir. Bu konu hakkında farklı fikirler yürütülmüştür. Bunlardan en önemlisi, bu heykelin aslında yaklaşık elli kilometre uzaklıkta yer alan Eflatunpınar Anıtı'nın en üst noktasına yerleştirilmek için yapılmış bir parça olduğu ile ilgilidir. Diğer taraftan heykelin kaidesinin olması bu eserin başka bir eserin üzerine yerleştirilmeden

direk zemine dikilmesinin planlanmış olduğu düşüncesini de akla getirmektedir. Bundan başka Yesemek'te bulunan Hitit heykel atölyesinden, bu tür anıtların yapımı esnasında genellikle sadece konturlarının verildiği, sonra detayların işlendiği, son rötuşların ise nakliye esnasında zarar görmeleri için gittikleri yerlerde yapıldığı bilinmektedir. Bu anıtın neredeyse tamamlanmış olması sebebiyle bunun Eflatunpınar için hedeflendiği tahminini güçlendirmez.

Köyün kuzeyinde bulunan tepede Helenistik ve Roma dönemlerinde yerleşim gördüğüne dair mimari kalıntılarla birlikte çanak çömlek parçaları tespit edilebilmektedir. Hitit anıtı ve bu yerleşme arasında da antik dö-

nemden kalan sarnıç yapıları ve ana kayalara oyulmuş lahit mezarlar dikkati çekmekte; yapı ve sur duvarları kalıntılarının yaklaşık bir km çapında bir alana yayıldığı görülmektedir. Bu durumdan burasının antik çağda büyük bir kent olduğu düşünülmektedir. Bu sebeple bölgeye değişik zamanlarda gelen bilim adamları burasını Misthia ve Dalisandus gibi antik kentlerle sınırını belirlemeye çalışmışlardır. Ancak bazı araştırmacılar bu kentleri başka yerlerde gösterdiklerinden bu kuruluş yeri seçimi (lokalizasyon) tartışmalı bir durum göstermektedir. Bunlardan en önemlisi yerlilerin Atkaya dedikleri Lukianos Anıtı'dır. Bu anıt, dağa oyulmuş, derin bir niş şeklindedir. Hücrenin sağ tarafında ise

kayadan bir sütun ortaya çıkarılmıştır. Sol tarafta ise sağ ayağını yukarı kaldırmış bir at tasviri görülmektedir. Sütunun solunda "Heros Progamios" ve nişin kemeri üzerinde "Lukianos" yazılıdır.

Fasıllar, bölgenin on km doğusunda bulunan ve günümüzde de kutsanan volkanik Erenler (Erengilit) Dağı ile ilişkili bir anıt olmalıdır. Hititler Döneminde Erengilit çevresinden Hatıp-Kurunta Anıtı ile bağlantı sağlanmaktaydı. Erengilit Dağı üzerinde Roma ve Bizans dönemleri tapınak ve kilise kalıntıları vardır. Günümüzde de mescit yapıları dikkati çeker. Fasıllar dağ tanrı kültü de Erengilit dağ kültürü içinde ele alınmalıdır.

Kaynak: <https://www.konyapedia.com/makale/1474/fasillar-aniti>

SELÇUKLU YEMEKLERİ VE KONYA YEMEK KÜLTÜRÜ

Doç. Dr. Yılmaz SEÇİM

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Turizm Fakültesi,
Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü

Eda SAKA

Yüksek Lisans Öğrencisi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal
Bilimler Enstitüsü, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü

Türk mutfacı geçmişten günümüze birçok etken ile karşı karşıya kalmıştır. Bu nedenle değişim ve gelişim kaçınılmaz bir hal almıştır. Türklerin, Türkistan'dan Anadolu'ya göç etmesi, kültürel etkileşimlere vesile olmuştur. Geçmişten gelen gelenekler ile beslenme alışkanlıkları devam ederken, yerleşik hayata geçiş ve İslâmiyet'in etkisiyle değişim ve gelişim kaçınılmaz olmuş; karşılaşılan yeni yemek kültürleriyle de etkileşime girilmiştir. Bu durum Türk mutfacının zenginliğine zenginlik katmıştır. Türklerin, göçebe ve savaşçı bir topluluk olması nedeniyle, gıda muhafaza yöntemleri ve sofraya çeşitliliği konusunda bilgisi; dini inançtan, bölge özelliklerinden ve karşılaşılan etnik gruplardan beslenerek sentez bir özelliğe bürünmüştür. Çalışma kapsamında Türklerin, Orta Asya'dan Anadolu'ya uzanan yolculuğu ile Türk mutfacının geçirdiği tarihsel süreçler üzerine incelemeler yapılmış ve Türk mutfak kültüründe önemli yere

sahip olan Selçuklu devletinin yemek-kültür ilişkisini inceleyerek, Türk mutfacının daha iyi anlaşılabilmesine olanak sağlanmıştır.

GİRİŞ

Selçuklular, Malazgirt savaşında Bizans'ı mağlup ettikten sonra 1071'de Anadolu'nun fethine başlamış ve 1074 civarında İstanbul'un güneydoğusunda ilk başkenti İznik (Nikaia) olan Anadolu Selçuklu Sultanlığını kurmuşlardır. Selçuklular hem göçebe hem de yerleşik yaşam şeklini benimsemişlerdir. Anadolu'nun tarıma elverişli olması sebebiyle bölgeye gelen Türkler zamanla yerleşik düzene geçerek tarımsal faaliyetler gerçekleştirmeye başlamışlardır. Selçuklu yemek kültürünün Orta Asya'ya nazaran daha farklı şekillenmesi ve daha zengin olmasındaki en büyük

husus; hiç şüphesiz yerleşilen coğrafyanın birçok açıdan tarımsal anlamda avantajlara sahip olmasındandır¹.

Selçuklular ve Beylikler döneminin mutfak kültürü hakkında, dönemin önemli eserlerinden olan *Divan-ı Lügat-it Türk* adlı eserde yemekler; *Kutadgu Bilig* adlı eserde de yemek törenleri ve sofraya kuralları hususunda bilgiler verilmektedir. Yine dönemin ünlü eseri olan *Dede Korkut Hikâyelerinin* içeriğinde dönemin yemeklerine dair bilgiler yer almaktadır. Selçuklular Dönemi'nde yemek kültürü konusunda en önemli kaynak 13.yy.da yaşayan Mevlânâ'nın eserleridir².

Selçuklu Mutfak Kültürü

On birinci yüzyılda, Selçuklu Sarayı'nda mutfakları aşçıbaşılar; şaraphaneleri ise içkici başları denetlemiş ve yönetmiştir. Bununla birlikte günümüz mutfaklarına benzer ayrı bir bölme bulunmuş ve bu kısma yemek pişirilen yer veya pişme yeri anlamında aşevi, aşhane, aş taamı, aş ocağı veya aşlık denmiştir. Bu isimler, zamanla yerini Arapça kökenli matbah kelimesinden türeyen mutfığa bırakmıştır³.

Eğlence meclislerinde hükümdara ve davetlilere şarap sunan kişilere "sâki", Selçuklu sarayının aşçısına "havâyic sâlâr" (hansalar), saraydaki "şarabhâne-i Sultan" veya sadece "şarabhâne" denilen ve hükümdara ait meşrubatı korumakla yükümlü daire veya kiler hademelerinin amirine "şarabdar" denilmiştir. Selçuklu döneminde, günümüzde de kullanılan kaşık, çatal, bıçak, tabak gibi malzemelerin yanı sıra mutfakta; kepeç, tencere, kazan, havan, güveç, testi, sürahi, elek ve kalbur bulunduğu da bilinmektedir⁴.

Genel olarak bir gün içinde yemek saatleri; kuşluk vakti ve akşam vakti olmak üzere iki öğünden oluşmuştur. İlk öğün kuşluk vaktiyle başlamış ve öğle vaktine iki saat kala kadar sürmüştür. Yıllar önce kuşluk vaktinde yenilen bu kuşluk yemeği, günümüzde birçok insan tarafından tercih edilen geç kahvaltılarının (brunchın) atasıdır denilebilir⁵. Bununla birlikte öğle vakti yemek yenmediği için tok tutacak besinler tercih edilmiş ve genellikle hamur işi yenilmiş olup; ayrıca bal, pekmez, üzüm ve karpuz da tüketilmiştir. Yemekler yenilirken genellikle kaşık kullanılmıştır. Öğle

vakti acıklıması durumunda; şerbet, ayran ve meyvelere başvurulsa da yemek yenilmemiştir. Akşam yemekleri, mum ışığından başka aydınlık olmadığından genellikle güneş batmadan önce tamamlanmıştır. Akşam yemeklerinde sıklıkla et yemekleri tercih edilmiş; bunlar arasında da av etleri başta gelmiştir. Yemeğin ardından tatlılar getirilmiş ve başta helva olmak üzere birçok tatlı çeşidi tüketilmiştir. Öğünlerin ve dolayısıyla beslenme düzeninin değiştiği tek zaman ise Ramazan ayıdır⁶.

Selçuklu Dönemi Beslenme Alışkanlıkları

Selçuklular zamanında, en fazla yetiştirilen tahıl olan buğdaydan yapılan ekmeğin beslenmede önemli bir yeri vardır. Bunun yanında arpa ekmeği, çavdar ekmeği, mısır ekmeği ve kepek ekmeği de tüketilen diğer ekmeklerdendir⁷. Bu ekmekler, Orta Asya Türk Mutfağından farklı olarak, Selçuklular zamanında her öğünde tüketilmiştir⁸.

Türklerin Asya bozkırlarındaki beslenme alışkanlıklarının Anadolu'da yavaş yavaş değiştiği ve ekmeğin özellikle şehirlerde her yemeğin yanında yenen başlıca besin kaynağı haline geldiği görülmektedir⁹. Nitekim bu dönemde sofrada ekmeğin az olması kötü bir şey olarak görülmeye

¹ Hayati Beşirli, "Yemek Kültür ve Kimlik", *Milli Folklor Dergisi*, 22/87, 2010, ss.159-169; Sibel Öncel, "Türk Mutfağı ve Geleceğine İlişkin Değerlendirmeler", *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 3/4, 2015, ss.33-44.

² Nevin Halıcı, *Siniden Tepsiyeye Klasik Türk Mutfağı*, Usaş Yayınları, İstanbul 2009.

³ Reşat Genç, "XI. Yüzyılda Türk Mutfağı" *Yemek Kitabı Tarih Halk Bilimi Edebiyat*. Haz: Sabri Koz, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2008.

⁴ Eralp Erdoğan, "Türkiye Selçukluları Mutfağı", Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010; Murat Doğdubay ve İbrahim Giritlioğlu, *Mutfak Turizmi*, Ed: Necdet Hacıoğlu ve Cevdet Avcıkurt, Turistik Ürün Çeşitlendirmesi, 2. Baskı, Nobel Yayıncılık, Ankara 2011.

⁵ Aydın Yılmaz, *İşyerimiz Mutfak, Mesleğimiz Aşçılık, Sanatımız Pişirmek*, Boyut Yayın Grubu, İstanbul 2002.

⁶ Ömer Uzunağaç, "Selçuklu Anadolu'sunda Beslenme ve Yemek Kültürü". Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, 2014; Hasan Candar, "Türkiye Selçukluları Zamanı Anadolu'da Türk Mutfak Kültürü", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2019.

⁷ Osman Özgüdenli ve Ömer Uzunağaç, "Selçuklu Anadolu'sunda Ekmek", *Marmara Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 1/1, 2014, ss.43-72.

⁸ Furkan Demirgöl, "Çadırdan Saraya Türk Mutfağı", *Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3/1, 2018, ss.105-125.

⁹ Olgun Közleme, "Türk Mutfak Kültürü ve Din". Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012.

Kenevir Helvası-Saime Yardımcı

başlanmış ve ekmezsiz doyulamayacağı düşünülmüştür. Ekmek, ana yemeğin yanında destekleyici nitelikte olmasının yanı sıra, bizzat yemeğin özünü oluşturan temel besin kaynağı olmuş; dönemin özellikle edebi kaynaklarında sıkça zikredilmiştir. Bu ise üretiminden tüketimine kadar geçen tüm aşamaların tespitine imkân vermiştir.

Selçuklular zamanında, kullanılan unun yanı sıra; hamuru pişirme şekline ve tekniğine göre de farklı çeşitlerde ekmekek yapılmıştır. Yufka, tandır ekmeği, pide ve bazlama; pişirme şekline göre yaygın tüketilen ekmekek çeşitlerindedir. Bunların içinde ise en çok tüketilen ekmekek çeşidi yufkadır¹⁰

Selçuklu yemek kültüründe meyveler de sıklıkla menülerde yer almıştır. Bunlar arasında en bilinenleri; elma, kestane, erik, üzüm, dut, badem, keçiyoynuzu, incir, zeytin, fındık, fıstık, kavun, alıç, ayva, nar, ceviz, karpuz, hurma, şeftali, armut, kayısı, turunçgiller (portakal, turunç ve limon), kiraz, vişne, muşmula, kıvılcık ve yaban kirazı gibi meyvelerdir. Bu meyveleri hem taze olarak, hem de kurutarak tüketmişler veya pekmeze hoşaf yapımında kullanmışlardır¹¹. Şerbet yapımında da bal ve pekmez kullanıldığı bilinmektedir¹².

Selçuklular, şeftali ve tatlı kayısıları tohumluk kayısı ağaçlarına aşılama ve mevsimi dışında kavun yetiştirmişlerdir. Ünlü Kamerüddin kayısı adı, Selçuklu devlet adamı, Sultan Alâeddin Keykubâd'ın veziri Kamereddin'den almıştır. Bu kayısılar başkent Konya'da yetiştirilmiş, kurutulmuş Suriye ve Mısır'a ihraç edilmiştir. Orta Doğu'da Kamerüddin ismi halen kayısı pestili için kullanılmaktadır¹³.

Selçuklu mutfağında patlıcan, ıspanak, pırasa, turp, salgam, havuç, kabak, hıyar, nane, madımak, tere, yemlik, lahana, sarımsak, soğan gibi sebzeler ve bahar aylarında toplanan madımak, yemlik, yarpuz gibi çeşitli otlar kullanılmıştır¹⁴.

Bununla birlikte, Selçuklular; bakla, mercimek, nohut, fasulye, pirinç, börülce gibi baklagilleri; buğday, arpa, çavdar, yulaf, bulgur, yarma (dövme), pirinç, mısır gibi tahılları mutfaklarında tüketmişlerdir¹⁵.

Türklerde geçmişten süre gelen et yeme alışkanlığı, Anadolu'ya gelişleriyle birlikte çok köklü bir değişime uğramıştır. Tarıma elverişli Anadolu topraklarında çok çeşitli sebze, meyve, baklagiller yetiştirilmesi ve bu ürünlerin Türk mutfağında yerini almaya başlamasıyla, et daha az kullanılmaya başlanmıştır. Ancak, et menüde ana madde olarak yer almaya devam etmiştir. Orta Asya'dan farklı olarak sadece meyve ve sebzeler değil; balık ve deniz ürünleriyle karşılaşılması da Türk mutfağını etkileyerek derin bir değişime uğramasını sağlamıştır¹⁶.

Selçuklu mutfağında; İslam dininin etkisiyle domuz, eşek, at ve katur gibi hayvanların eti ve sütü hiç yer almamıştır. Yasak olan bu hayvanların eti günümüz Türk mutfak kültüründe de yer almamaktadır¹⁷. Etini en çok tükettikleri hayvanlar sırasıyla koyun, keçi, kuzu ve av hayvanlarıdır, fakat bununla birlikte balık ve kümes hayvanlarını da tüketmişlerdir. Selçuklular hayvanların sakatatlarını da (karaciğer, kalp, böbrek, baş, işkembe ve bağırsakları

¹⁰ Osman Özgüdenli ve Ömer Uzunağaç, "Selçuklu Anadolu'sunda Ekmek", *Marmara Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 1/1, 2014, ss.43-72.

¹¹ Galip Akın, Vahdet Özkoçak ve Timur Gültekin, "Geçmişten Günümüze Geleneksel Mutfak Kültürünün Gelişimi", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Antropoloji Dergisi*, 30, 2015, ss.33-51.

¹² Haşim Şahin, *Türkiye Selçuklu ve Beylikler Dönemi Mutfağı*, Ed: Arif Bilgin ve Özge Samancı, Türk mutfağı. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 2008; Ü. Erdoğan Aracı, "Türk Mutfağı" *Gastronomi ve Turizm*, Ed: Hülya Kurgun ve Demet Bağırhan Özşeker, Detay Yayıncılık, Ankara 2016.

¹³ Bahaeddin Ögel, *Türk Kültür Tarihine Giriş*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1978; Priscilla Mary Işın, *Bountiful Empire a History of Ottoman Cuisine*, Reaktion Books, Londra 2018.

¹⁴ Eralp Erdoğan, "Türkiye Selçukluları Mutfağı", Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010; Seda Arhan, "Antik Çağda Beslenme" *Beslenme Antropolojisi-I*, Hatipoğlu Yayınları, 160, Beslenme ve Diyetetik Dizisi: 03, s.45-78, Ankara 2012; Ayşe Baysal, "Türk Mutfağı, Özellikleri, Etkileşimleri" *Beslenme Antropolojisi-I*, Hatipoğlu Yayınları:160, Beslenme ve Diyetetik Dizisi: 03, s. 123-150, Ankara 2012; Galip Akın, Vahdet Özkoçak ve Timur Gültekin, "Geçmişten Günümüze Geleneksel Mutfak Kültürünün Gelişimi", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Antropoloji Dergisi*, 30, 2015, ss.33-51.

¹⁵ Furkan Demirgöl, "Çadırdan Saraya Türk Mutfağı", *Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3/1, 2018, ss.105-125.

¹⁶ Eralp Erdoğan, "Türkiye Selçukluları Mutfağı", Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.

¹⁷ Hayati Beşirli, "Yemek Kültürü ve Kimlik", *Milli Folklor Dergisi*, 22/87, 2010, ss.159-169; Sibel Öncel, "Türk Mutfağı ve Geleceğine İlişkin Değerlendirmeler", *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 3/4, 2015, ss.33-44.

gibi) genellikle tandır ocaklarda (taş veya kilden yapılmış) pişirerek tüketmişlerdir¹⁸. Selçukluların sakatat yemeklerini sık sık tercih ettikleri ve tandırlarda böbrek, karaciğer, kalp, kelle, işkembe ve bağırsakları pişirerek tükettikleri bilinmektedir¹⁹.

Selçuklularda av, merasim ve eğlencelerinde av eti tedariki için bir makam tesis edilmiş, Selçuklu sultanları zamanlarının bir kısmını, avlanmakla geçirmişlerdir. Av dönüsünde av etleriyle ziyafetler verilmiş, itibarlı misafirlere av eti ikram edilmiştir²⁰. Selçuklu ve beylikler döneminde genellikle av kuşları ve ciğer şışte pişirilmiştir. Diğer et çeşitlerinden ise söğürme/söğülme, çevirme, biryan (kebab) köfte, yahni ve tirit yapıldığı bilinmektedir. Ayrıca bu dönemde et; pastırma, kavurma, sucuk olarak da tüketilmiştir²¹.

Orta Asya Türklerindeki gibi Selçuklular da süt olarak koyun, keçi, inek ve kısrak sütünü tüketmişlerdir. Benzer şekilde sütü hem süt olarak hem de yoğurt, ayran, tereyağı, kefir, kurut, kımız ve peynir gibi çeşitli süt ürünlerine işlemişlerdir. Peynir, ekmeğin yanında katık olarak da tüketilmiş ve seyahatlerde yolcuların heybelerinde taşıdıkları en önemli besinlerden olmuştur. İslam dininin etkisiyle kımız tüketimi azalsa da tamamen sonlanmamıştır. Kuruttan kışın su ile yumuşatılarak çorba ve yemek yapımında yararlanılmıştır ve bu kullanım bazı kentlerde halen devam etmektedir. Yoğurdun bir başka kullanım şekli ise elbette ki ayrandır. Yoğurda bir miktar su ilave edildikten sonra yayıkta bişekle dövülerek yahut nehre denilen üstüvane veya büyük testi şeklinde özel olarak hazırlanmış toprak küplerde veya derilerde çalkalanarak yağı ayrılıp alındıktan sonra kalan beyaz sulu kısma ayran denilmiştir. Ayran hem içecek olarak hem de bulamaç çorbası, ayran çorbası ve toyga aşısı yapımında kullanılmıştır. Ayranın kaynatılmasıyla çökelek (ekşimik, lor peyniri) elde edilmiştir²².

Selçuklu Mutfağında Yemekler

Türk mutfak kültürü, Selçuklu Devleti döneminde yazılı kaynaklarını oluşturmaya başlamıştır. Söz konusu yazılı kaynaklar; yemek tariflerini, kutlamaları, törenleri ve sof-

ra adabını içermektedir²³. Kaşgarlı Mahmut'un Konya'ya özgü yemeklerden bahsettiği *Divan-ı Lügat-it Türk* eserinde haşlanmış et, kurutulmuş et ve az da olsa sebze yemeklerinin olduğu ifade edilmiştir. Bu durum Anadolu Selçuklu mutfağında, Orta Asya dönemi beslenme tarzıyla benzer şekilde et ağırlıklı beslenildiğini kanıtlamaktadır²⁴.

Bugün bile özel gün ve bayramlarda yaygın olarak tüketilen herise (keşkek), Türkiye Selçukluları döneminde de yaygın olarak kullanılmıştır. O dönemde bu yemeği yapan kişilere herrâs ve yemeğin yapıldığı yere de dükkân-ı herrâs adı verilmektedir. Patlıcan, kereviz, şalgam, pırasa gibi besinlerden yapılan kalye, Türkiye Selçukluları döneminde rağbet gören bir yemek türüdür. Sebzelerin suda haşlanıp yağda kavrulmuş türüne borani denilmektedir. Borani yemeği, ıspanak, sirkeotu, ebeğömece, kuzukulağı, evelek gibi yaprak türü sebzelerin sıcak suda haşlanıp suyunun sıkılmasından sonra yağda kavrulması ve üzerine sarımsaklı yoğurt dökülmesi ile yapılmaktadır. Türkiye Selçukluları mutfağını oluşturan yemeklerden birisi de "hotab"dır. Hotab hakkında fazla bilgi yer almamakla birlikte, hotabın katı bir besin maddesi olduğu tahmin edilmektedir. Paça ve et suyuna ekmeğ doğrayarak tüketilen ve etimolojik olarak serid olarak bilinen tirit, Selçukluları döneminde oldukça yaygındır.

Türkiye Selçuklu mutfağının vazgeçilmez öğelerinden biri de pilavdır. Pilav, gerek halk arasında günlük tüketimlerde gerekse sarayda ziyafetlerde oldukça fazla tüketilmiştir. Türkiye Selçukluları döneminde tüketilen pilav türleri sade olduğu gibi etli ve biberli pilavlar da mevcuttur. İbn Battûta, Türkiye Selçukluları döneminde bulgur pilavının Türkler arasında dükû, yani bulgurun kaynamış

¹⁸ Furkan Demirgöl, "Çadırından Saraya Türk Mutfağı", *Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3/1, 2018, ss.105-125.

¹⁹ Sibel Güler, "Türk Mutfak Kültürü ve Yeme İçme Alışkanlıkları", *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 26, 2010, ss.24-30.

²⁰ Burhan Oğuz, *Türkiye Halkının Kültür Kökenleri I*, İstanbul Matbaası, İstanbul 1977.

²¹ M.Zeki Oral, "Selçuklu Devri Yemekleri ve Ekmekleri" *Yemek Kitabı Tarih Halk Bilimi Edebiyat*. Haz: Sabri Koz, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2002; Haşim Şahin, *Türkiye Selçuklu ve Beylikler Dönemi Mutfağı*, Ed: Arif Bilgin ve Özge Samancı, Türk mutfağı. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 2008.

²² Seda Arıhan, "Antik Çağda Beslenme" *Beslenme Antropolojisi-I*, Hatipoğlu Yayınları, 160, Beslenme ve Diyetetik Dizisi: 03, s.45-78, Ankara 2012.

²³ Yılmaz Seçim, "Selçuklu ve Osmanlı Mutfağının Gastronomi Açısından Değerlendirilmesi", *Journal of Tourism Theory and Research*, 4/2, 2018, ss.122-132.

²⁴ Ahmet Büyüksalvarcı, Mustafa Cüneyt Şapıcılar ve Gül Yılmaz, "Yöresel Yemeklerin Turizm İşletmelerinde Kullanılma Durumu: Konya Örneği" *Journal of Tourism & Gastronomy Studies*, 4/4, 2016, ss.165-181; Hasan Çağatay Bulut, "Konya İlinin Marka Şehir Olmasında Gastronomi Kültürünün Yeri ve Önemi: Turistik Konya Restoranları Üzerine Bir Araştırma". Yüksek Lisans Tezi. Konya Selçuk Üniversitesi, 2021.

suya eklenerek ve varsa et ile birlikte pişirilerek tüketildiğini ifade etmektedir. Pilavın tekkelerde de yaygın olarak kullanıldığı bilinmektedir. O dönem Anadolu'da pilavda bulgurun yanı sıra pirinç de kullanılmıştır. Pirinç pilavı özellikle ördek, kaz, keklik gibi av hayvanları ile tüketilen besin maddesidir²⁵.

Divan-ı Lügat-it Türk'te gerek günlük yemeklerde gerekse ziyafetlerde yoğun olarak tüketilen etten birçok yemek yapıldığından; bunlardan birinin kebab olduğundan ve kebabın birçok çeşidi olduğundan bahsedilmektedir. Diğer adı biryan olan kebablar, ciğerden yapıldığı gibi hayvan etinin bazı kısımlarından da yapılmıştır. Selçuklu sarayında çeşitli et kebabları bu dönem oldukça fazla yer bulmuştur. Farsça'da "terbiyeli et" anlamına gelen yahni, kullanılan malzemenin türüne göre isim almıştır. Örneğin kimyon kullanarak yapılan yahni türü, kimyonlu yahni olarak anılırken, nohut kullanılarak yapılan yahni ise nohutlu yahni olarak isimlendirilmiştir²⁶.

Selçuklular döneminde çorbalar sofranın olmazsa olmazları arasında yer almaktadır. Tarhana başta olmak üzere, paça çorbası, lahana (kelem) çorbası, döğme buğday içerisine ayran ya da süt karıştırılarak elde edilen bulamaç çorbası tüketildiği bilinmektedir.

Türk mutfağının önemli bir kısmını içecek çeşitleri oluşturmaktadır. Bu içeceklerin bir kısmı eski Orta Asya Türk topluluklarındaki şekliyle, bir başka kısmı da Selçukluların Anadolu'ya gelmesi ile kültürel etkileşim ile bulunmuş ve tüketilmiştir. Türkiye Selçukluları döneminde Anadolu'da en fazla tercih edilen içeceklerin başında şerbet gelmektedir. Mevlânâ; gül suyu şerbeti, sirkencübün şerbeti, bal şerbeti ve nardenk şerbetine eserlerinde yer vermektedir. Bir

başka içecek türü de buğday veya arpadan yapılan bozadır. Boza eski dönem kaynaklarda kimi zaman şarap ya da bira ile karıştırılmaktadır. Selçuklu mutfağında yer alan tatlı türleri arasında safran ile renklendirilerek yapılan zerde ilk sırada yer almaktadır²⁷. Zereden başka bir diğer tatlı türü peluzedir. Farklı isimlerle anılan peluze/pelte; nişasta ve şeker karışımından yapılan ve soğuk olarak tüketilen bir tatlı çeşididir²⁸. Gül ve şeker karışımından yapılan gülbeşeker de Selçuklular döneminin bir diğer tatlı türüdür²⁹.

Selçuklu dönemi Konya mutfağında; mutfak mimarisi, kullanılan araç-gereçler, pişirme yöntemleri, sofraya düzeni, servis usulleri ve kışık hazırlama teknikleri yine Orta Asya Türk mutfağının izlerini taşımaktadır. Öyle ki saraylarda, sahanlar ve altın tepsilerde Oğuz Türklerinin izleri bulunmaktadır³⁰.

Konya'da mutfak kültürünün gelişmesinde ve bugünkü halini almasında Mevlevî mutfağının da etkisi olduğu bilinmektedir. Mevlânâ Celâleddin Rûmî'nin oğlu Sultan Velled ile doğan Mevlevîlikte; her işin disiplinli yapılması ve nefsin terbiye edilmesi temel felsefedir. Mevlânâ'nın ruhen beslenmeye vurgusu, yemeklerle Allah aşkı arasında kurduğu benzerlik, mutfağın eğitim yeri olarak kullanılmasına neden olmuştur. Mutfak, Mevlevî tekkelerinin ruhu olarak görülmüştür. Bu nedenle "şerefli, değerli" anlamı taşıyan "şerif" kelimesi kullanılarak tekkenin adı matbah-ı şerif olmuştur. Matbah-ı şerife katılan derviş adaylarının, manevi yönden pişip olgunlaşması ve sabırlı kâmil insan olması beklenmiştir. Dervişlerin olgunluğa erişmeleri için 1001 gün süren manevi terbiyeyi tamamlamaları gerekmektedir. Mevlevîlikte, dini günlere önem verilmiştir. Bu özel gün-

²⁵ Hasan Candar, "Türkiye Selçukluları Zamanı Anadolu'da Türk Mutfak Kültürü", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2019.

²⁶ M. Zeki Oral, "Selçuklu Devri Yemekleri ve Ekmekleri" *Yemek Kitabı Tarih Halk Bilimi Edebiyat*. Haz: Sabri Koz, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2002; Hasan Candar, "Türkiye Selçukluları Zamanı Anadolu'da Türk Mutfak Kültürü", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2019.

²⁷ Mevlana Celâleddîn-i Rûmî, *Dîvân-ı Kebîr*. (Cilt: I), Haz: A. Gölpınarlı, Yükselen Matbaası, İstanbul 1957, ss.321.

²⁸ Mevlana Celâleddîn-i Rûmî, *Dîvân-ı Kebîr*. (Cilt: III), Haz: A. Gölpınarlı, Anadolu Üniversitesi Basımevi, Eskişehir 1992, ss.371.

²⁹ Mevlana Celâleddîn-i Rûmî, *Dîvân-ı Kebîr*. (Cilt: I), Haz: A. Gölpınarlı, Yükselen Matbaası, İstanbul 1957, ss.72.

³⁰ Konya İl Kültür Turizm Müdürlüğü, Tarihçe, 2017, Erişim Adresi: https://www.konyakultur.gov.tr/index.php?route=pages/pages&page_id=2, Erişim Tarihi: 30.10.2022.

lerde çeşit çeşit yemek pişirilerek yakında bulunan insanlara ikramda bulunulmuştur. Ayrıca besinlerin tasarruflu ve verimli kullanımına önem verilmiştir. Bu nedenle Mevlânâ döneminde açlık önem verilen bir meslek haline gelmekle kalmamış, aynı zamanda ruhani bir makam olarak değerlendirilmiştir. Mevlânâ döneminde matbah-ı şerifi temsil eden aşçı Ateşbaz-ı Veli adına türbe yaptırılması bu durumu kanıtlar niteliktedir³¹. Mevlevî mutfağına ait yiyeceklerin; tahıl, bakliyat ve koyun eti ağırlıklı olduğu belirlenmiştir. Nohut, badem, bal, patlıcan, et, bulgur, pekmez ve kereviz sıkça tüketilmiştir. Suda pişirme, yağda kızartma, yağ-su karışımında pişirme gibi yöntemler kullanılmıştır³².

SONUÇ

Türk Mutfağı, dünyada öne çıkan sayılı mutfaklar arasında yer almaktadır. Türk tarihinin çok eskiye dayanması ve geçmişten bugüne birçok etnik kültürle etkileşime girerek bugüne ulaşması, yemek kültürüne de yansımış; bu durum Türk mutfağının bugünkü halini almasını sağlamıştır. Türklerin Orta Asya'dan Anadolu'ya göç etmesi ile yerleşik düzene geçilmesi sonrasında; geçmişten gelen gelenekler ile beslenme alışkanlıkları devam ederken, Anadolu'nun verimli topraklarında tarım faaliyetlerinin artması ve İslamiyet'in de etkisiyle değişim ve gelişim kaçınılmaz olmuştur.

Türk mutfak kültürünün ilk yazılı kaynakları Selçuklu Devleti döneminde oluşturulmuştur. Bu yazılı kaynaklarda yemek tariflerinin yanı sıra; kutlamalar, gelenekler, sofrada adabı vb. konularda bilgiler de yer almaktadır. Bu kaynaklar günümüzde de kullanılmakta ve Türk Mutfak tarihine ışık tutmaktadır. Selçuklular Dönemi yemek kültürü konusunda en önemli kaynak 13.yy'da yaşayan Mevlânâ'nın eserleridir.

Çalışma kapsamında Türklerin Orta Asya'dan Anadolu'ya uzanan yolculuğu ile Türk Mutfağının geçirdiği tarihsel süreçler üzerine incelemeler yapılmış ve Türk mutfak kültüründe önemli yere sahip olan Selçuklu devletinin yemek - kültür ilişkisi incelenerek, Türk Mutfağının daha iyi anlaşılabilmesine olanak sağlamıştır. Bu tür çalışmaları artırarak; unutulmuş veya unutulmaya yüz tutmuş lezzetler; günümüz Türk Mutfağına ve Türk yemek kültürüne kazandırılmalı, çeşitli gastronomi faaliyetleri ile global çapta tanıtılmalı ve sürdürülebilir bir özellik kazandırılmalıdır.

Not: Bu makale Konya Ticaret Odası Konya Kitabı: XIX, Cilt: 2'de yayımlanmıştır.

³¹ Mustafa Aksoy, Ayşenur Burcu Akbulut ve Nurhayat İflazoğlu, "Mevlevilikte Mutfak Kültürü ve Ateşbaz-ı Veli Makamı", *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 4/1 2016, ss.96-10; Firuze Ceylan ve Melek Yaman, "Ritüele Dönüşen Mutfak: Mevlevî Mutfağı" *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7/3, 2018, ss.2172-2179.

³² Mehmet Ertay, Birsan Bulut Solak ve Ceyhan Çağlar Kılınc, "Konya'da Mevlevî Mutfağı Yiyeceklerinin Gastronomi Turizminde Canlandırılması", *Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi*, 1, 2017, ss.52-70.

KAYNAKÇA

- AKIN, Galip, Vahdet ÖZKOÇAK ve Timur GÜLTEKİN, "Geçmişten Günümüze Geleneksel Mutfak Kültürünün Gelişimi", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Antropoloji Dergisi*, 30, 2015, ss.33-51.
- AKSOY, Mustafa, Ayşenur Burcu AKBULUT ve Nurhayat İFLAZOĞLU, "Mevlevilikte Mutfak Kültürü ve Ateşbaz-ı Veli Makamı", *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 4/1 2016, ss.96-103.
- ARIHAN, Seda, "Antik Çağda Beslenme" *Beslenme Antropolojisi-I*, Hatipoğlu Yayınları, 160, Beslenme ve Diyetetik Dizisi: 03, s.45-78, Ankara 2012.
- BAYSAL, Ayşe, "Türk Mutfağı, Özellikleri, Etkileşimleri" *Beslenme Antropolojisi-I*, Hatipoğlu Yayınları:160, Beslenme ve Diyetetik Dizisi: 03, s.123-150, Ankara 2012.
- BEŞİRLİ, Hayati, "Yemek Kültür ve Kimlik", *Milli Folklor Dergisi*, 22/87, 2010, ss.159-169.
- BULUT, Hasan Çağatay, "Konya İlinin Marka Şehir Olmasında Gastronomi Kültürünün Yeri ve Önemi: Turistik Konya Restoranları Üzerine Bir Araştırma". Yüksek Lisans Tezi. Konya Selçuk Üniversitesi, 2021.
- BÜYÜKŞALVARCI, Ahmet, Mustafa Cüneyt ŞAPÇILAR ve Gül YILMAZ, "Yöresel Yemeklerin Turizm İşletmelerinde Kullanılma Durumu: Konya Örneği", *Journal of Tourism & Gastronomy Studies*, 4/4, 2016, ss.165-181.
- CANDAR, Hasan, "Türkiye Selçukluları Zamanı Anadolu'da Türk Mutfak Kültürü", Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2019.
- CEYLAN, Firuze ve Melek YAMAN, "Ritüele Dönüşen Mutfak: Mevlevî Mutfağı", *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7/3, 2018, ss.2172-2179.
- CIHAN, Ahmet, (2022). İç Anadolu Mutfağı'ndan Örnekler, 3. Baskı, Akademik Yayınlar, İstanbul.
- DEMİRGÜL, Furkan, "Çadırdan Saraya Türk Mutfağı", *Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3/1, 2018, ss.105-125.
- DOĞDUBAY, Murat ve İbrahim GİRİTLİOĞLU, *Mutfak Turizmi*, Ed: Necdet Hacıoğlu ve Cevdet Avcıkurt, Turistik Ürün Çeşitlendirmesi, 2. Baskı, Nobel Yayıncılık, Ankara 2011.
- ERDOĞAN Aracı, Ü., "Türk Mutfağı", *Gastronomi ve Turizm*, Ed: Hülya Kurgun ve Demet Bağran Özşeker, Detay Yayıncılık, Ankara 2016.
- ERDOĞAN, Eralp, "Türkiye Selçukluları Mutfağı", Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2010.
- ERTAŞ, Mehmet, Birsan Bulut SOLAK ve Ceyhan Çağlar KILINÇ, "Konya'da Mevlevî Mutfağı Yiyeceklerinin Gastronomi Turizminde Canlandırılması", *Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi*, 1, 2017, ss.52-70.
- GENÇ, Reşat, "XI. Yüzyılda Türk Mutfağı", *Yemek Kitabı Tarih Halk Bilimi Edebiyat*, Haz: Sabri Koz, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2008.
- GÜLER, Sibel, "Türk Mutfak Kültürü ve Yeme İçme Alışkanlıkları", *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 26, 2010, ss.24-30.
- HALICI, Nevin, *Siniden Tepsiyeye Klasik Türk Mutfağı*, Uşak Yayınları, İstanbul 2009.
- İŞİN, Priscilla Mary, *Bountiful Empire a History of Ottoman Cuisine*, Reaktion Books, Londra 2018.
- Konya İl Kültür Turizm Müdürlüğü, Tarihçe, 2017, Erişim Adresi: https://www.konyakultur.gov.tr/index.php?route=pages/pages&page_id=2, Erişim Tarihi: 30.10.2022.
- KÖZLEME, Olgun, *Türk Mutfak Kültürü ve Din*, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, 2012.
- MEVLÂNÂ, Celâleddîn-i Rûmî, *Dîvân-ı Kebîr*. C. I, Haz: A. Gölpinarlı, Yükselen Matbaası, İstanbul 1957.
- MEVLÂNÂ, Celâleddîn-i Rûmî, *Dîvân-ı Kebîr*, C. III, Haz: A. Gölpinarlı, Anadolu Üniversitesi Basımevi, Eskişehir 1992.
- OĞUZ, Burhan, *Türkiye Halkının Kültür Kökenleri I*, İstanbul Matbaası, İstanbul 1977.
- ORAL, Zeki M., "Selçuklu Devri Yemekleri ve Ekmekleri" *Yemek Kitabı Tarih Halk Bilimi Edebiyat*. Haz: Sabri Koz, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2002.
- ÖGEL, Bahaeddin, *Türk Kültür Tarihine Giriş*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1978.
- ÖNÇEL, Sibel, "Türk Mutfağı ve Geleceğine İlişkin Değerlendirmeler", *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 3/4, 2015, ss.33-44.
- ÖZGÜDENLİ, Osman ve Ömer UZUNAĞAÇ, "Selçuklu Anadolu'sunda Ekmek", *Marmara Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 1/1, 2014, ss.43-72.
- SEÇİM, Yılmaz, "Selçuklu ve Osmanlı Mutfağının Gastronomi Açısından Değerlendirilmesi", *Journal of Tourism Theory and Research*, 4/2, 2018, ss.122-132.
- ŞAHİN, Haşim, *Türkiye Selçuklu ve Beylikler Dönemi Mutfağı*, Ed: Arif Bilgin ve Özge Samancı, Türk mutfağı. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 2008.
- UZUNAĞAÇ, Ömer, "Selçuklu Anadolu'sunda Beslenme ve Yemek Kültürü". Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, 2014.
- YILMAZ, Aydın, *İşyerimiz Mutfak, Mesleğimiz Açlık, Sanatımız Pişirmek*, Boyut Yayın Grubu, İstanbul 2002.

TÜRKİYE'NİN EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ

Aralık
2024
TÜFE

ENFLASYON

Yıllık
%44,38

Kasım
2024

İŞSİZLİK

İşsizlik Oranı
%8,6

Kasım
2024

DIŞ TİCARET

İhracat Yıllık (%) İthalat Yıllık (%)
%-3,1 %2,7

Kasım
2024

SANAYİ ÜRETİMİ ENDEKSİ

Yıllık Değişim
%1,5

Aralık
2024

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

Aylık
%1,9

Ağustos
2024

KONUT SATIŞLARI

Yıllık
%9,9

3. Çeyrek
2024

BÜYÜME

Çeyrek
%2,1

Aralık
2024

BÜTÇE

Aylık Denge
-829,2 milyar TL

Kasım
2024

CARİ AÇIK

Aylık Denge
2,8 milyar \$

Aralık
2024

KAPASİTE KULLANIMI

Aylık Değişim
-

Aralık
2024

FİNANSAL YATIRIM

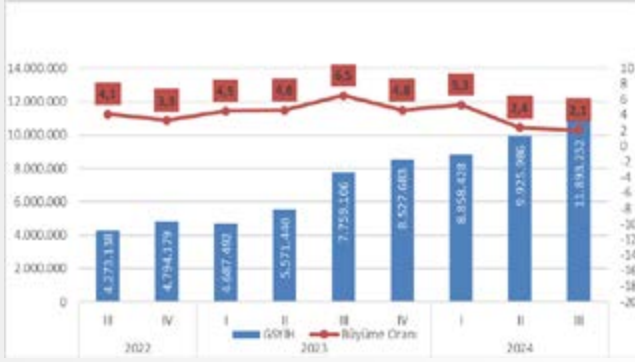
En Yüksek Getiri
BIST 100 %6,02

GAYRİ SAFİ YURT İÇİ HASILA

Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) 2024 yılı üçüncü çeyreğinde %2,1 arttı

GSYH 2024 yılı üçüncü çeyrek ilk tahmini; zincirlenmiş hacim endeksi olarak, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %2,1 arttı.

Üretim yöntemiyle Gayrisafi Yurt İçi Hasıla tahmini, 2024 yılının üçüncü çeyreğinde cari fiyatlarla bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %53,3 artarak 11 trilyon 893 milyar 252 milyon TL oldu. GSYH'nin üçüncü çeyrek değeri cari fiyatlarla ABD doları bazında 357 milyar 989 milyon olarak gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

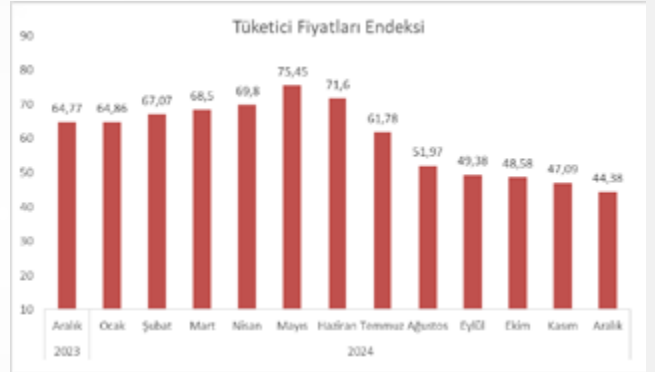
ENFLASYON

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık %44,38, aylık %1,03 arttı

TÜFE'deki (2003=100) değişim 2024 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre %1,03, bir önceki yılın Aralık ayına göre %44,38, bir önceki yılın aynı ayına göre %44,38 ve on iki aylık ortalamalara göre %58,51 olarak gerçekleşti.

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %28,52, aylık %0,40 arttı

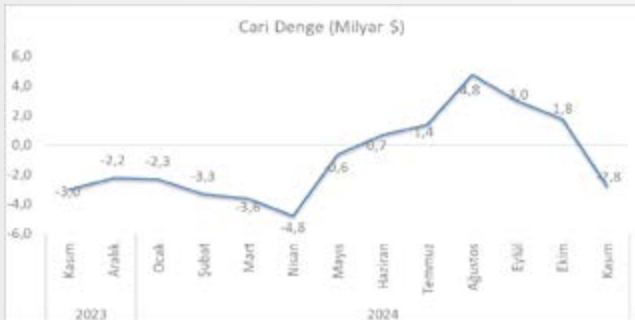
Yİ-ÜFE (2003=100) 2024 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre %0,40 artış, bir önceki yılın Aralık ayına göre %28,52 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre %28,52 artış ve on iki aylık ortalamalara göre %41,10 artış gösterdi.

Kaynak: TÜİK

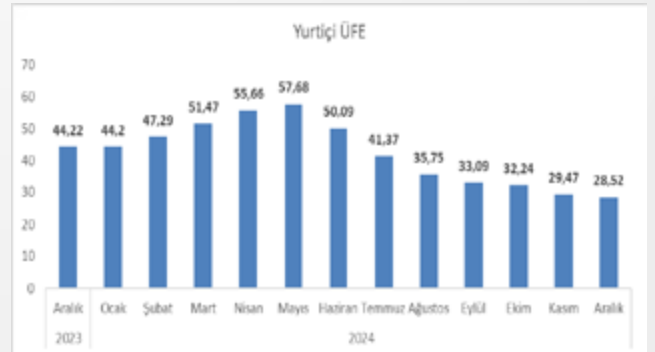
CARİ AÇIK

2024 Kasım ayında cari denge 2.871 milyon \$ açık vermiştir. Kasım ayında cari işlemler hesabı 2.871 milyon ABD doları açık kaydetmiştir. Altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı ise 3.443 milyon ABD doları fazla vermiştir. Ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı 5.235 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir

Kaynak: TÜİK

En Fazla Artan (Aylık)			En Fazla Azalan (Aylık)		
S.	Ürün Adı	Oran (%)	S.	Ürün Adı	Oran (%)
1	Yumurta	12,17	1	Havayolu ile yolcu taşımacılığı	-27,78
2	Kahvaltılık tahıl ürünleri	9,88	2	Karayolu ile şehirler arası yolcu taşımacılığı	-5,66
3	Patates	9,33	3	Kadın ayakkabısı	-4,50

Kaynak: TÜİK

En Fazla Artan (Aylık)			En Az Artan (Aylık)		
S	Sektör Adı	Oran	S	Sektör Adı	Oran
1	İçecekler	2,31	1	Metal cevherleri	-0,38
2	Kömür ve linyit	2,47	2	Kağıt ürünleri	-0,46
3	Deri ürünleri	4,71	3	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme	-5,84

Kaynak: TÜİK

Kaynak: TÜİK

İSTİHDAM VE İŞSİZLİK

2024 Kasım ayında işsizlik oranı %8,6.

Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2024 yılı Kasım ayında bir önceki aya göre 84 bin kişi azalarak 3 milyon 72 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,1 puan azalarak %8,6 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde %7,0 iken kadınlarda %11,7 olarak tahmin edildi.

Kaynak: TÜİK

DIŞ TİCARET

Kasım ayında ihracat %3,1 azaldı, ithalat %2,7 arttı. Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2024 yılı Kasım ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %3,1 azalarak 22 milyar 289 milyon dolar, ithalat %2,7 artarak 29 milyar 748 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Kasım ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %24,9 artarak 5 milyar 973 milyon dolardan, 7 milyar 459 milyon dolara yükseldi.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2023 Kasım ayında %79,4 iken, 2024 Kasım ayında %74,9'a geriledi.

İhracatta Almanya, ithalatta Çin ilk sırayı aldı.

Kasım ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 682 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 470 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 390 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 1 milyar 213 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 87 milyon dolar ile Irak takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %30,7'sini oluşturdu.

İthalatta Rusya Federasyonu ilk sırayı aldı. Kasım ayında Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalat 3 milyar 979 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 3 milyar 628 milyon dolar ile Çin, 2 milyar 300 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 968 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 337 milyon dolar ile İsviçre izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %44,4'ünü oluşturdu.

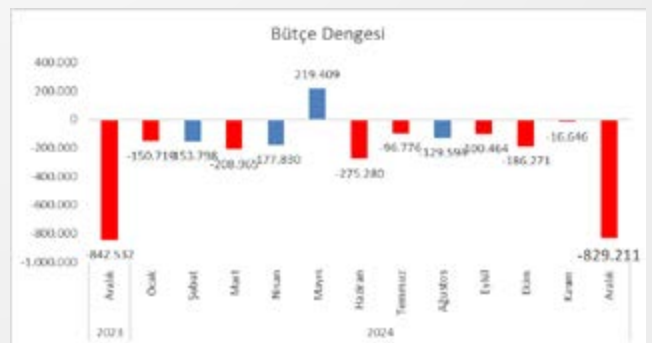
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ

Merkezi yönetim bütçesi 2023 yılı Aralık ayında 848 milyar 14 milyon TL açık vermiş iken 2024 yılı Aralık ayında 829 milyar 211 milyon TL açık vermiştir.

2023 yılı Aralık ayında 805 milyar 681 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2024 yılı Aralık ayında 753 milyar 958 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

Merkezi yönetim bütçe giderleri Aralık ayı itibarıyla 1 trilyon 706 milyar 788 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 75 milyar 253 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 1 trilyon 631 milyar 535 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Aralık ayı itibarıyla 877 milyar 577 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 707 milyar 754 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 136 milyar 604 milyon TL olmuştur.

Kaynak: TÜİK

HAZIR BETON KONYA

“Temel Sigortanız”

KONYA HAZIR BETON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Horozluhan Mh. Cihan Sk. No:15 42300 Selçuklu / KONYA | Tel : +90 (332) 346 03 69 - 70 | Fax: +90 (332) 346 16 12
www.konyahazirbeton.com.tr | konyahb@vicat.com.tr

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

2024 Kasım ayında sanayi üretimi yıllık %1,5 arttı. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2024 yılı kasım ayında (yıllık);

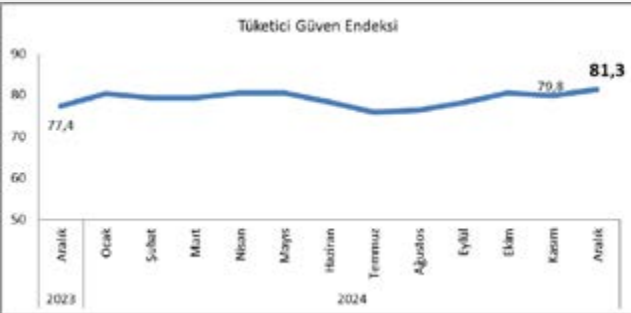
- Madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi %6,6 azaldı,
- İmalat sanayi sektörü endeksi %1,2 arttı,
- Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %11,1 arttı.

Kaynak: TÜİK

TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ

2024 Aralık ayında tüketici güveni arttı. Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Kasım ayında 79,8 iken Aralık ayında %1,9 oranında artarak 81,3 oldu. Tüketici Güven endeksindeki düşüş; hanenin maddi durum, genel ekonomik durum ve dayanıklı tüketim mallarına harcama beklentileri değerlendirmelerinin arttığını göstermektedir.

Kaynak: TÜİK

KAPASİTE KULLANIM ORANI

İmalat sanayi genelinde mevsimsel etkilerden arındırılmış Kapasite Kullanım Oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre değişmeyerek yüzde 75,6 seviyesinde gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

FİNANSAL YATIRIM ARAÇLARI

2024 Aralık ayında finansal yatırımlar araçları arasında aylık en yüksek reel getiriyi %6,02 oranıyla BIST 100 endeksinde gerçekleşti. TÜFE ile indirildiğinde; mevduat faizi (brüt) %2,43, DİBS %1,97 ve Amerikan Doları %0,57 oranlarında yatırımcısına reel getiri sağlarken; Euro %0,91 ve külçe altın %2,08 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi.

Kaynak: TÜİK

KONUT SATIŞLARI

Türkiye genelinde Ağustos ayında 134 bin 155 konut satıldı. Türkiye genelinde konut satışları Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %9,9 artarak 134 bin 155 oldu. Türkiye genelinde ipotekli konut satışları Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %17,1 azalış göstererek 13 bin 574 oldu. Toplam konut satışları içinde ipotekli satışların payı %10,1 olarak gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK

PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ

3,0 puan azaldı

KONYA

Ekim
2024'e
göre

TÜRKİYE

1,3 puan azaldı

3,4 puan arttı

KONYA

Kasım
2023'e
göre

TÜRKİYE

1,6 puan arttı

Geçen aya göre;
Geçtiğimiz 3 ayda işlerin
gelişimi

5,0 puan kötüleşti

Mevcut stok düzeyi

4,4 puan arttı**Satış beklentisi****0,1 puan iyileşti**HİZMETLER SEKTÖRÜ
GÜVEN ENDEKSİ

6,2 puan azaldı

KONYA

Ekim
2024'e
göre

TÜRKİYE

7,2 puan azaldı

13,1 puan arttı

KONYA

Kasım
2023'e
göre

TÜRKİYE

1,7 puan azaldı

Geçen aya göre;
Geçtiğimiz 3 ayda işlerin
gelişimi

12,6 puan kötüleşti

Geçtiğimiz 3 ayda hizmet
talebi

5,0 puan kötüleşti**Talep beklentisi****1,0 puan kötüleşti**İNŞAAT SEKTÖRÜ
GÜVEN ENDEKSİ

10,7 puan azaldı

KONYA

Ekim
2024'e
göre

TÜRKİYE

1,4 puan arttı

3,0 puan arttı

KONYA

Kasım
2023'e
göre

TÜRKİYE

2,3 puan azaldı

Geçen aya göre;
Mevcut siparişlerin durumu

8,5 puan azaldı**İstihdam beklentisi****13,0 puan azaldı**İSTİHDAM İZLEME BÜLTENİ
(EYLÜL 2024)

2,4 puan arttı

KONYA

Sigortalı
ücretli
çalışan
sayısı

TÜRKİYE

2,1 puan arttı

2,0 puan arttı

KONYA

Esnaf
sayısı

TÜRKİYE

0,5 puan azaldı

7,0 puan azaldı

KONYA

Çiftçi
sayısı

TÜRKİYE

7,4 puan azaldı

1,6 puan arttı

KONYA

Kamu
çalışanı
sayısı

TÜRKİYE

0,2 puan azaldı

DIŞ TİCARET BÜLTENİ (EKİM 2024)

0,7 puan arttı

KONYA

Eylül
2024'e göre;
İhracat

TÜRKİYE

0,3 puan arttı

0,3 puan azaldı

KONYA

İthalat

TÜRKİYE

0,1 puan azaldı

2,4 puan arttı

KONYA

Ekim
2023'e göre;
İhracat

TÜRKİYE

0,35 puan arttı

18,7 puan azaldı

KONYA

İthalat

TÜRKİYE

8,3 puan azaldı

KONYA PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ

PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ KASIM AYINDA GEÇEN AYA KIYASLA AZALDI

Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) Kasım 2024'te geçen aya kıyasla azalırken, geçen yıla kıyasla artmıştır. Geçen yıla kıyasla görülen iyileşmede önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergesindeki olumlu değişim belirleyici olmuştur. Kasım 2024'te Konya perakende sektörü güveni Türkiye genelinden daha iyi bir görünüm sergilemiştir.

Konya'da perakende güveni geçen aya kıyasla azalırken, geçen yıla kıyasla arttı

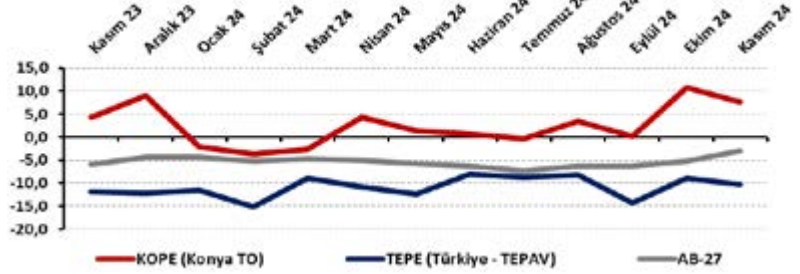
Kasım 2024'te TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE) -10,2 puan değerini alırken, KOPE 7,7 puan değerini almıştır. Geçen yılın aynı dönemine göre KOPE 3,4 puan, TEPE 1,6 puan artış göstermiştir. Geçen aya göre bakıldığında ise KOPE 3,0 puan, TEPE ise 1,3 puan azalış göstermiştir. Konya perakendesi Türkiye genelinden ve AB-27'den daha olumlu seyrederken, KOPE değerinin aylık azalışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki 5,0 puanlık kötüleşme belirleyici olmuştur. Diğer taraftan mevcut stok düzeyinin normalin üzerinde olduğu yönündeki 4,4 puanlık değişim endekse olumsuz yansımıştır.

Konyalı perakendecilerin satış beklentisi geçen yıla ve geçen aya kıyasla arttı

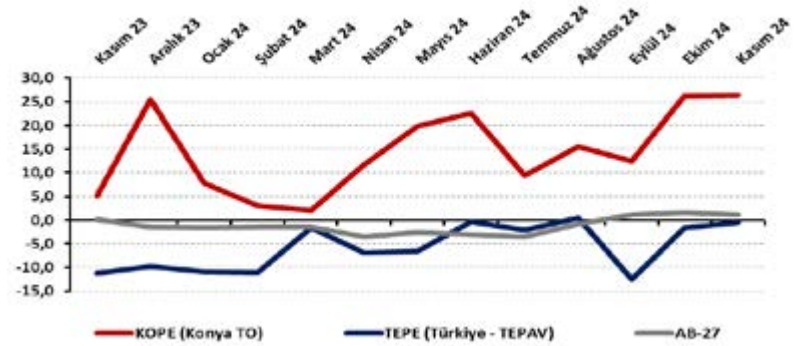
Kasım 2024'te Konya'da faaliyet gösteren perakendecilerin yüzde 27'si önümüzdeki 3 ayda satışlarının artmasını beklerken, satışlarının düşmesini bekleyenlerin oranı yüzde 17,7 düzeyinde olmuştur. Satışlarında bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 55,3'tür.

Gelecek 3 aydaki satış beklentileri Kasım 2023'e göre 21,2 puan, Ekim 2024'e göre 0,1 puan artmıştır. Gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Konya, Kasım 2024'te Türkiye genelinden ve AB-27'den daha iyi performans sergilemiştir.

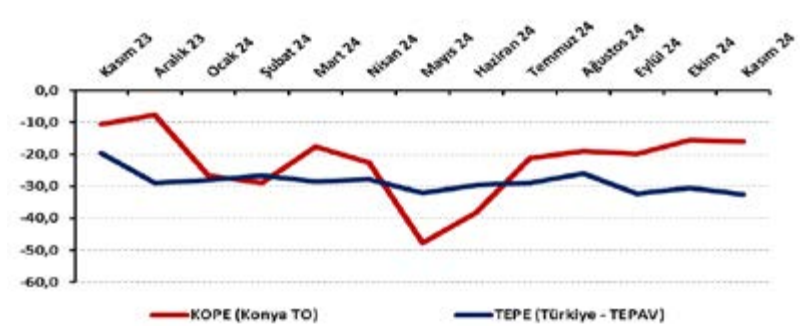
Şekil 1. KOPE ile TEPE karşılaştırılması* (Kasım 2023 – Kasım 2024)

Şekil 2. Önümüzdeki 3 ayda ilişkin satış beklentisi* (Kasım 2023 – Kasım 2024)

Şekil 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (Kasım 2023 – Kasım 2024)

Tablo 1. Konya Perakende Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	10,1	-0,4	2,5	8,2	7,9	3,4	7,2	11,0	11,6	14,4	5,2	6,8
2023	0,6	8,5	10,7	12,1	12,6	8,8	-0,8	1,0	3,7	2,8	4,3	9,0
2024	-2,2	-3,6	-2,5	4,3	1,4	0,7	-0,3	3,5	0,1	10,7	7,7	

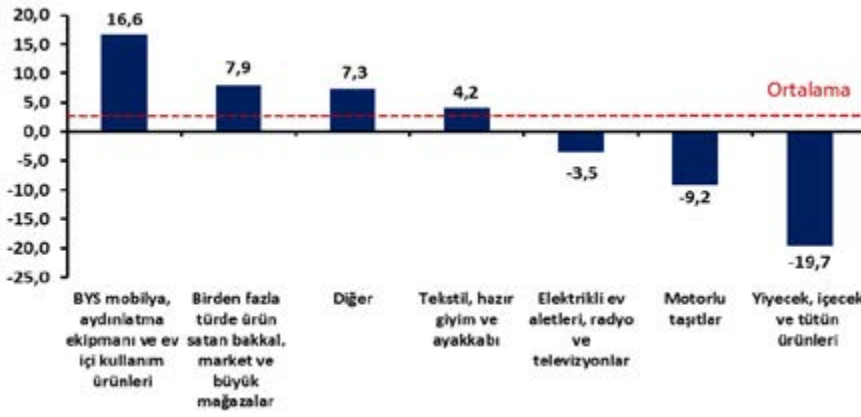
Tablo 2. Önümüzdeki 3 ayda ilişkin beklenti*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	18,0	17,4	12,6	21,5	21,3	11,6	17,2	14,7	16,7	24,1	13,9	13,7
2023	13,2	23,6	29,1	27,4	33,2	26,4	-1,8	3,4	14,3	-1,0	5,1	25,4
2024	7,9	3,1	2,0	11,7	19,9	22,5	9,4	15,5	12,5	26,2	26,3	

Tablo 3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	2,0	-13,7	-6,0	-10,7	-14,7	-11,7	-12,0	-0,3	-1,7	6,3	-13,3	-1,0
2023	-2,0	-2,0	0,7	9,3	2,0	0,0	-18,7	-17,7	-13,7	-12,0	-10,7	-7,7
2024	-26,7	-29,0	-17,7	-22,7	-47,7	-38,3	-21,3	-19,0	-19,9	-15,7	-16,0	

Şekil 4. Alt sektör bazında KOPE'nin Kasım 2024'te bir önceki yıla göre değişimi* (puan)

Konya'da perakendecilerin işlerdeki toparlanma algısı azaldı

Kasım 2024'te işlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre 0,3 puan, geçen yılın aynı ayına göre 5,3 puan azalış kaydederek -16,0 değerini almıştır. İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Kasım 2024'te yüzde 11,3 iken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 27,3'tür. KOPE anketine katılanların yüzde 61,4'ü ise işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre değişmediğini belirtmiştir.

Perakende güveni Kasım ayında en çok "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektöründe arttı

Konya'da perakende sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Kasım ayında geçen yılın aynı dönemine göre "mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri", "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar", "diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)" ve "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" sektörlerinde ortalamanın üzerinde; "elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar", "motorlu taşıtlar" ve "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri" sektörlerinde ise ortalamanın altında değişimler görülmüştür. "Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri" sektöründe yüzde 19,7 puanlık daralma görülmektedir.

Konya perakendesinde beklentiler geçen aya göre kötümser

KOPE ve TEPE'nin denge değerleri anket soruları bazında karşılaştırıldığında Kasım 2024'te, "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş ve satış beklentileri" göstergelerinde KOPE'nin daha iyi bir performans sergilediği görülmüştür. "Önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi" ve "gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi" dışındaki tüm değerlendirme ve beklentiler Ekim 2024'e kıyasla olumsuz yönde değişirken, "önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise azalmıştır. Bir önceki yıla kıyasla bakıldığında ise "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu", "mevcut stok düzeyi" ve "geçen yıla göre işlerin durumu" dışındaki değerlendirme ve beklentiler iyileşmiştir. "Önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi" ise azalmıştır.

Perakende güveninde Türkiye, AB-27 ve Euro Bölgesi'nden olumsuz yönde ayrıştı

Perakende güveni geçen yıla kıyasla AB-27'de 3,0, Euro Bölgesi'nde ise 2,8 puan iyileşmiştir. En fazla artış İsveç'te olurken, İsveç'i Slovenya ve Makedonya Cumhuriyeti takip etmiştir. Türkiye bu dönemde perakende güvenininin 1,6 puanlık artışı ile AB-27 ve Euro Bölgesi ortalamalarının altında değer almıştır.

Tablo 5. AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları* (Kasım 2023'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Kasım 2023'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim	Kasım 2024
İsveç	20,2	17,9
Slovenya	18,9	20,1
Makedonya Cumhuriyeti	15,9	15,6
Avusturya	15,3	-12,7
Slovakya	9,3	16,8
Arnavutluk	7,2	17,6
Danimarka	6,7	0,5
Fransa	5,6	-9,7
Romanya	4,8	12,6
Karadağ	3,4	12,5
İtalya	3,2	14,3
Sırbistan	3,1	14,6
AB-27	3,0	-3,0
Euro Bölgesi-20	2,8	-4,4
Belçika	2,4	-8,1
Litvanya	1,7	2,9
Türkiye	1,6	-10,2
Hollanda	0,8	3,5
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	0,5	0,4
Portekiz	0,5	3,1
Hırvatistan	0,2	16,8
Letonya	0,1	2,1
Almanya	-0,8	-20,0
Polonya	-1,1	-1,1
Çek Cumhuriyeti	-1,8	12,2
Bulgaristan	-3,1	11,3
Yunanistan	-6,0	11,3
Macaristan	-6,3	-19,7
Finlandiya	-7,1	-12,4
Estonya	-10,2	-18,6
Malta	-21,3	-29,4

Tablo 4. KOPE ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	KOPE (Konya) 11/2023	KOPE (Konya) 10/2024	KOPE (Konya) 11/2024	Bir önceki aya göre değişim 11/2024	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 11/2024	TEPE (Türkiye) 11/2024
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-0,7	-0,7	-5,7	-5,0	-5,0	-46,5
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz?	8,3	6,7	2,3	-4,4	-6,0	16,4
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-1,9	11,9	10,7	-1,2	12,6	-3,6
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	5,1	26,2	26,3	0,1	21,2	-0,5
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-0,7	0,3	0,0	-0,3	0,7	4,4
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	49,3	34,7	30,7	-4,0	-18,6	55,5
İşlerinizin geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-10,7	-15,7	-16,0	-0,3	-5,3	-32,7
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	-17,7	-26,3	-17,7	8,6	0,0	4,6

KONYA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

KASIM AYINDA HİZMETLER SEKTÖRÜ GÜVENİ TÜRKİYE GENELİNDE VE KONYA'DA AZALDI

Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi, Kasım ayında geçen yılın aynı ayına göre artarken bir önceki aya göre azalmıştır. Söz konusu aylık gelişmede, endeksi oluşturan sorulardan geçmiş dönem işlerin seyri, mevcut döneme yönelik talep değerlendirmeleri ve gelecek dönem hizmetlere olan talep beklentileri endekse olumsuz katkı yapmıştır.

Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen aya göre Konya'da, AB-27'de ve Türkiye genelinde azaldı

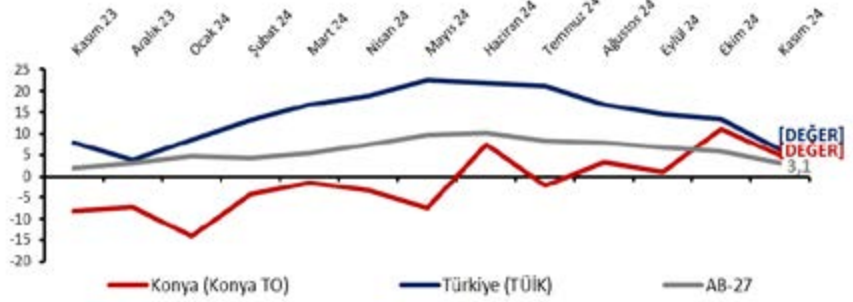
Kasım ayında Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi geçen yıla göre 13,1 puan artarak, geçen aya göre ise 6,2 puan azalarak 4,9 puan değerini almıştır. Türkiye genelini temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi ise Kasım 2024'te geçen aya göre 7,2 puan, geçen yıla göre ise 1,7 puan azalarak 6,3 puan değerine ulaşmıştır. AB-27'yi temsil eden Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Kasım 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 1,2 puan artarken, bir önceki aya göre ise 2,8 puan azalarak 3,1 puan değerini almıştır.

Konya hizmetler sektörünün önümüzdeki döneme ilişkin talep beklentilerinde kısmi gerileme kaydedildi

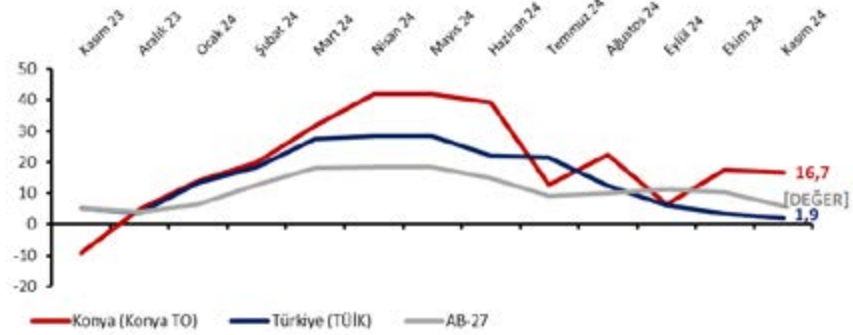
Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere olan talep beklentisinin denge değeri, Kasım 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 26,0 puan artarken bir önceki aya göre 1,0 puan azalarak 16,7 puan değerini almıştır. Konya'da hizmetler sektöründe faaliyet gösteren firmaların yüzde 28,7'si önümüzdeki 3 ayda verdikleri hizmetlere olan talepte artış beklerken, yüzde 12,0'si talepte düşüş beklendiğini dile getirmiştir.

Geçen yıla göre güven endekslerindeki en yüksek düşüş eğitim sektöründe gerçekleşti

Şekil 1. Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırması* (Kasım 2023 - Kasım 2024)

Şekil 2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi* (%arttı - %azaldı) (Kasım 2023 - Kasım 2024)

Şekil 3. Alt sektörler bazında endeksin Kasım 2024'te bir önceki yıla ve aya göre değişimi (puan)

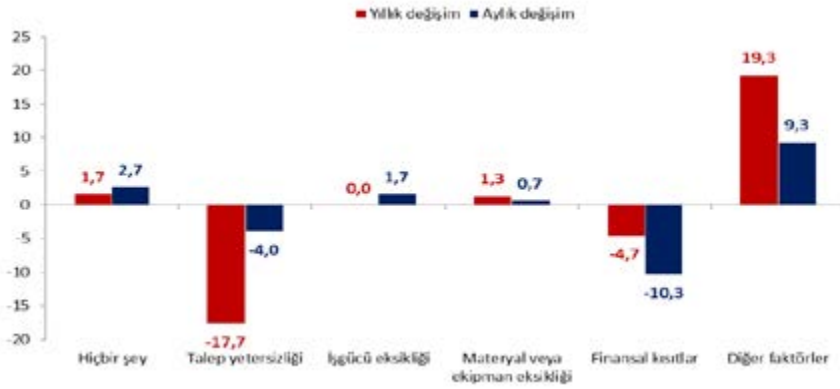
Tablo 1. Konya Hizmetler Sektörü Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	13,6	8,8	3,4	9,8	6,2	10,1	6,3	17,1	17,1	8,2	9,3	10,3
2023	8,2	4,4	13,9	13,0	15,8	13,6	8,6	11,1	1,6	1,3	-5,1	-2,9
2024	-4,8	-4,3	-1,4	-3,3	-7,6	7,6	-2,2	3,2	1,0	11,1	4,9	

Tablo 2. Önümüzdeki 3 ayda verilen hizmetlere talep beklentisi (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	37,3	41,7	34,7	36,3	31,3	24,0	21,7	26,7	11,7	9,3	17,7	11,7
2023	14,0	24,3	37,0	45,0	45,0	45,0	26,0	17,0	7,7	7,4	-9,3	5,0
2024	14,0	20,0	31,7	42,0	42,0	39,3	12,7	22,3	6,3	17,7	16,7	

Şekil 4. Faaliyetleri kısıtlayan temel etkenlerin Kasım 2024'te bir önceki yıla ve aya göre değişimi (puan)

Kasım ayında Konya'da hizmetler sektörüne alt sektörler itibarıyla bakıldığında, sektörel güven "yayımcılık faaliyetleri", "oteller ve restoranlar", "hizmet faaliyetleri", "finansal hizmetler", "bilgisayar ve ilgili hizmetler", "sağlık işleri ve sosyal hizmetler", "danışmanlık faaliyetleri" ve "posta ve telekomünikasyon hizmetleri" sektörlerinde yıllık olarak artmıştır. En yüksek düşüş 31,1 puan azalan "eğitim" sektöründe gerçekleşmiştir. Diğer yandan geçen aya göre en yüksek artış 17,7 puan ile "eğitim" sektöründe olurken 17,6 puanlık düşüş ile en olumsuz görünüme sahip olan sektör "ulaştırma hizmetleri" sektörüdür.

Talep yetersizliği ve finansal kısıtlar hizmet sektörünün faaliyetlerini kısıtlayan öncelikli faktörler ancak, geçen yıla kıyasla söz konusu faktörleri belirtenlerin sayısı geriledi

Konya'da hizmetler sektöründeki firmaların faaliyetlerini kısıtlayan faktörlere ilişkin değerlendirmeleri geçen yıla göre karşılaştırıldığında, işgücü eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını belirtenlerin sayısı sabit kalırken talep yetersizliğinin ve finansal kısıtların faaliyetlerini kısıtladığını belirtenlerin oranları azalmıştır. Kasım ayında değerlendirme anketine katılan firmaların yüzde 12,7'si finansal kısıtların, yüzde 7,3'ü talep yetersizliğinin, yüzde 2,7'si işgücü eksikliğinin

ve yüzde 1,7'si materyal veya ekipman eksikliğinin faaliyetlerini kısıtladığını belirtmiştir. Faaliyetlerini kısıtlayıcı faktör olmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 10,0'dur.

Konya hizmetler sektörünün gelecek 3 ayda hizmetlere olan talep beklentileri Türkiye genelinden daha olumlu

Konya ve Türkiye genelinde Hizmetler Sektörü Güven Endeksi Anketi sorularının denge değerleri karşılaştırıldığında, Kasım ayında geçtiğimiz döneme yönelik soruların iş hacmi dışında hepsinde Konya'da pozitif değerli alt endeksler hesaplanmış olmasına karşın olumsuz değerlendirmelerin Türkiye'ye kıyasla daha ağırlıkta olduğu gözlenmektedir. Gelecek döneme ilişkin de hizmetlere olan talepteki ve fiyattaki alt endeks pozitif değeri ile artış beklentisini göstermekte ve düzey olarak Türkiye genelinin üstünde seyretmektedir.

Kasım ayında Hizmetler Sektörü Güveni Türkiye'de azalırken, AB-27'de yükseldi AB ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi değerleri karşılaştırıldığında, endeksin bir önceki yılın aynı dönemine göre 22 ülkede yükseldiği; bölge ortalamalarının da Türkiye'de 1,7 puan azaldığı; Euro Bölgesi'nde 0,1 puan ve AB-27'de 1,2 puan arttığı görülmüştür.

Tablo 4. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Hizmetler Sektörü Güven Endeksi karşılaştırmaları (Kasım 2023'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Kasım 2023'e göre Hizmetler Sektörü Güven Endeksi'ndeki Değişim	Kasım 2024
Malta	29,3	24,8
İsveç	17,2	9,5
Portekiz	15,9	9,6
Litvanya	13,2	7,4
Çek Cumhuriyet	10,7	34,1
Danimarka	9,3	5,9
Avusturya	9,3	0,5
Finlandiya	8,3	1,3
Estonya	6,9	-11,2
Hırvatistan	6,4	19,2
Hollanda	3,3	4,5
Romanya	3,3	6,6
Arnavutluk	2,9	27,9
Makedonya	2,7	7,2
Macaristan	2,7	-8,9
Slovenya	2,6	14,2
Belçika	1,7	6,2
Letonya	1,7	-2,9
Karadağ	1,6	-1,
AB-27	1,2	3,1
İtalya	0,5	-1,5
Euro Bölgesi-19	0,1	2,5
Polonya	-0,4	-4,3
Sırbistan	-1,1	8,1
Almanya	-1,3	0,
Fransa	-1,5	-2,6
Türkiye	-1,7	6,3
Bulgaristan	-4,7	8,6
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-5,6	26,1
Slovakya	-13,0	-4,3
Yunanistan	-16,6	23,4
İngiltere	*	*
İrlanda	*	*

Tablo 3. Soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 11/2023	Konya (Konya TO) 10/2024	Konya (Konya TO) 11/2024	Bir önceki aya göre değişim 11/2024	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 11/2024	Türkiye (TÜİK) 11/2024
Geçtiğimiz üç ayda işleriniz nasıl değişti?	-9,3	9,3	-3,3	-12,7	6,0	8,5
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talep nasıl değişti?	-6,0	6,3	1,3	-5,0	7,3	8,5
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-9,3	17,7	16,7	-1,0	26,0	1,9
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	1,0	0,0	0,3	0,3	-0,7	3,2
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-1,0	-1,3	-1,3	0,0	-0,3	4,1
Gelecek üç ayda şirketinizin verdiği hizmetlerin fiyatlarının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	28,0	30,3	32,7	2,3	4,7	28,0
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde (hizmet satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?	-3,3	-1,0	-3,7	-2,7	-0,3	

KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVEN ENDEKSİ

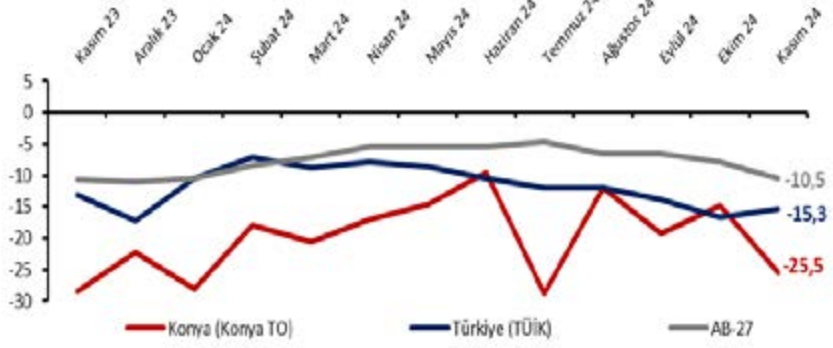
KASIM AYINDA KONYA İNŞAAT SEKTÖRÜ GÜVENİ AZALDI

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, 2024 yılı Kasım ayında geçen yıla göre 3,0 puan artarken bir önceki aya göre ise 10,8 puan azalarak -25,5 puan değerini almıştır. Söz konusu değişimde geçen sene Kasım ayına göre mevcut dönem siparişlerine yönelik olumsuz değerlendirmeler etkili olmuştur. Diğer yandan endeks, Eylül 2021'den bu yana olumsuz algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif değerler almakta olup, bu Kasım ayında Türkiye ortalamasının 10,2 puan altında gerçekleşmiştir.

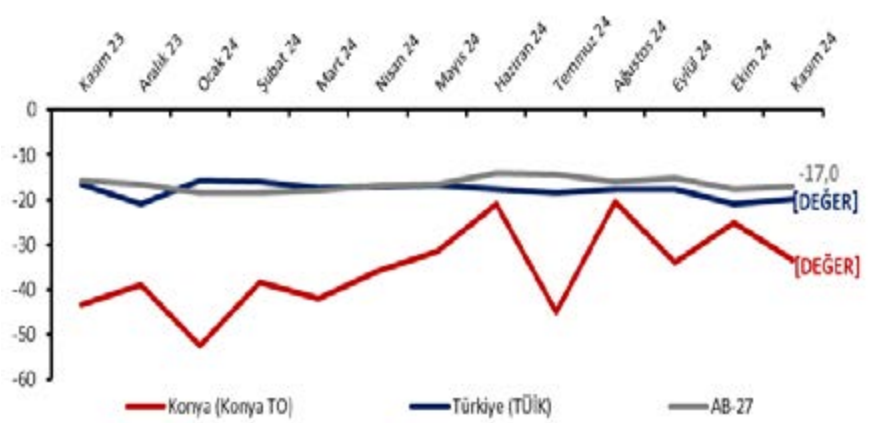
İnşaat Sektörü Güven Endeksi Konya'da azalırken Türkiye'de yükseldi

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi, Kasım 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 3,0 puan artarken, bir önceki aya göre ise 10,8 puan azalarak -25,5 puan değerini almıştır. Diğer taraftan, Kasım 2024'te Türkiye genelini temsil eden inşaat sektörü güven endeksi -15,3 puan ve AB-27'yi temsil eden güven endeksi ise -10,5 puan değerini almıştır. Kasım ayında, bir önceki aya göre inşaat sektörü güven endeksi Konya'da ve AB-27'de azalırken Türkiye'de artmıştır. Endeksler, Türkiye genelinde Temmuz 2020, Konya'da ise Eylül 2021'den sonra kötümser algıların ağırlıkta olduğunu gösteren negatif değerler alırken, AB-27'de ise (Mayıs 2023 dışında) Ekim 2022'den bu yana negatif değerlidir.

Şekil 1. İnşaat Sektörü Güven Endeksi karşılaştırılması* (Kasım 2023 - Kasım 2024)

Şekil 2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı) (Kasım 2023 - Kasım 2024)

Tablo 1. Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksi*

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	-8,5	-8,5	-7,5	-12,0	-8,8	-6,0	-3,0	-11,3	-7,3	-20,3	-20,3	-16,8
2023	-18,5	-12,3	-3,0	-1,8	-1,5	-8,8	-11,5	-14,3	-12,3	-25,8	-28,5	-22,3
2024	-28,0	-18,0	-20,5	-17,0	-14,5	-9,5	-28,8	-12,0	-19,3	-14,8	-25,5	

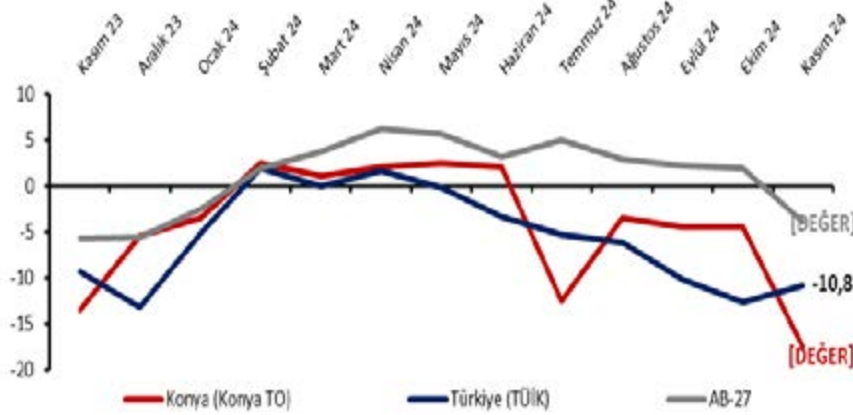
Tablo 2. Mevcut siparişlerin durumu* (%normalin üzeri - %normalin altı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	-30,0	-26,0	-32,0	-29,5	-26,5	-18,0	-13,5	-19,0	-13,0	-31,5	-36,5	-21,5
2023	-34,5	-35,0	-26,5	-28,5	-16,5	-22,0	-25,0	-28,5	-25,0	-40,0	-43,5	-39,0
2024	-52,5	-38,5	-42,0	-36,0	-31,5	-21,0	-45,0	-20,5	-34,0	-25,0	-33,5	

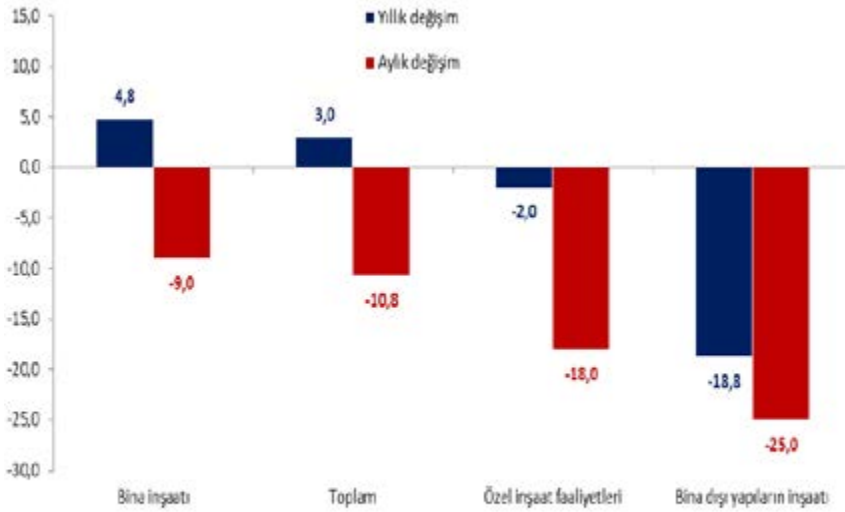
Tablo 3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (%arttı - %azaldı)

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	13,0	9,0	17,0	5,5	9,0	6,0	7,5	-3,5	-1,5	-9,0	-4,0	-12,0
2023	-2,5	10,5	20,5	25,0	13,5	4,5	2,0	0,0	0,5	-11,5	-13,5	-5,5
2024	-3,5	2,5	1,0	2,0	2,5	2,0	-12,5	-3,5	-4,5	-4,5	-17,5	

Şekil 3. Önümüzdeki 3 aydaki çalışan sayısı beklentisi* (% arttı - % azaldı)(Kasım 2023 – Kasım 2024)

Şekil 4. Alt sektörler bazında endeksin Kasım 2024'te bir önceki aya ve yıla göre değişimi (puan)

Tablo 4. Soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	Konya (Konya TO) 11/2023	Konya (Konya TO) 10/2024	Konya (Konya TO) 11/2024	Bir önceki aya göre değişim 11/2024	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 11/2024	Türkiye (TÜİK) 11/2024
Geçtiğimiz üç ayda inşaat (yapma) faaliyetleriniz nasıl değişti?	-3,5	-5,0	-17,0	-12,0	-13,5	-0,9
Mevcut siparişlerinizin (mevsim normallerine göre) ne durumda olduğunu düşünüyorsunuz?	-25,0	-20,5	-34,0	-13,5	-9,0	-17,6
Gelecek üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısının ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	0,5	-3,5	-4,5	-1,0	-5,0	-10,1
Gelecek üç ayda satış fiyatlarınızın ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	22,0	34,0	36,0	2,0	14,0	18,4
Gelecek üç ayda şirketinizin yaptığı işlere olan talebin ne yönde değişmesini bekliyorsunuz?	-10,0	9,0	-3,0	-12,0	7,0	
Geçtiğimiz üç ayda şirketinizin toplam çalışan sayısı nasıl değişti?	2,5	3,5	-10,5	-14,0	-13,0	
Geçen yılın aynı dönemine göre iş hacminizde nasıl bir gelişme oldu?	-8,5	-11,0	-18,0	-7,0	-9,5	

Mevcut siparişlerin mevsim normallerinin üstünde olduğuna yönelik değerlendirmeler geçen aya kıyasla daha zayıf

Konya inşaat sektörünün mevcut sipariş durumuna yönelik değerlendirmelerin dağılımından hesaplanan denge değeri geçen yılın aynı dönemine göre 10,0 puan artarken, geçen aya göre ise 8,5 puan azalarak -33,5 puan değerini almıştır. Mevcut siparişlerin durumuna yönelik değerlendirmelere ait alt endeksler geçen yıla göre AB-27'de ve Türkiye genelinde kısmi gerileme kaydetmiştir.

Gelecek üç ayda çalışan sayısının artacağını bekleyenlerin sayısı Türkiye genelinde arttı, Konya'da ise geriledi

Önümüzdeki üç aydaki çalışan sayısı beklentilerinin dağılımından hesaplanan denge değeri Kasım 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre 4,0 puan ve geçen aya göre ise 13,0 puan azalarak -17,5 puan değerini almıştır. Geçen aya göre değerlendirildiğinde, önümüzdeki döneme ilişkin çalışan sayısı beklentisi AB-27'de azalırken Türkiye genelinde artmıştır.

Tüm alt sektörlerde güven endeksi geriledi; en olumsuz görünüm bina dışı yapıların inşaatı sektöründe

Konya İnşaat Sektörü Güven Endeksinde alt sektörler itibarıyla bakıldığında; Kasım 2024'te geçen yılın aynı dönemine göre "bina dışı yapıların inşaatı" sektöründe güvenin 18,8 puan, "özel inşaat faaliyetleri" sektöründe ise 2,0 puan azaldığı ve "bina inşaatı" sektöründe 4,8 puan arttığı gözlemlenmektedir. Geçen aya göre değerlendirildiğinde ise tüm sektörlerde güvenin azaldığı ve en belirgin düşüşün

-25,0 puan ile "bina dışı yapıların inşaatı" sektöründe gerçekleştiği görülmektedir.

Finansal kısıtlar faaliyetleri sınırlandıran birinci faktör ve belirtenlerin oranı artıyor

Konya'da inşaat sektörü firmalarının faaliyetlerini kısıtlayan faktörler incelendiğinde, Kasım 2024'te firmaların yüzde 40,0'i finansal kısıtları, yüzde 25,0'i talep yetersizliğini, yüzde 12,0'i hava şartlarını, yüzde 7,5'i işgücü eksikliğini ve yüzde 2,5'i materyal veya ekipman eksikliğini neden göstermektedir. Diğer faktörlerin faaliyetlerini kısıtladığını belirtenlerin oranı yüzde 8,5 ve faaliyetlerini kısıtlayıcı neden bulunmadığını belirtenlerin oranı yüzde 4,0 olarak gerçekleşmiştir. Diğer taraftan, söz konusu değerlendirmeler geçen yıla göre kıyaslandığında finansal kısıtları ve işgücü eksikliğini belirtenlerin oranı artarken; materyal ve ekipman eksikliğini, talep yetersizliğini ve hava şartlarını belirtenlerin oranı gerilemiştir. Aylık değişime göre finansal kısıtları belirtenlerin oranı 10,5, işgücü eksikliğini belirtenlerin oranı 6,0, hava şartlarını belirtenlerin oranı 4,0 ve materyal ve ekipman eksikliğini belirtenlerin oranı 2,0 puan artarken; talep yetersizliğini belirtenlerin oranı 6,5, diğer faktörlerin faaliyetlerini kısıtladığını belirtenlerin oranı 13,5 ve faaliyetlerini kısıtlayıcı neden bulunmadığını belirtenlerin oranı 2,5 puan gerilemiştir.

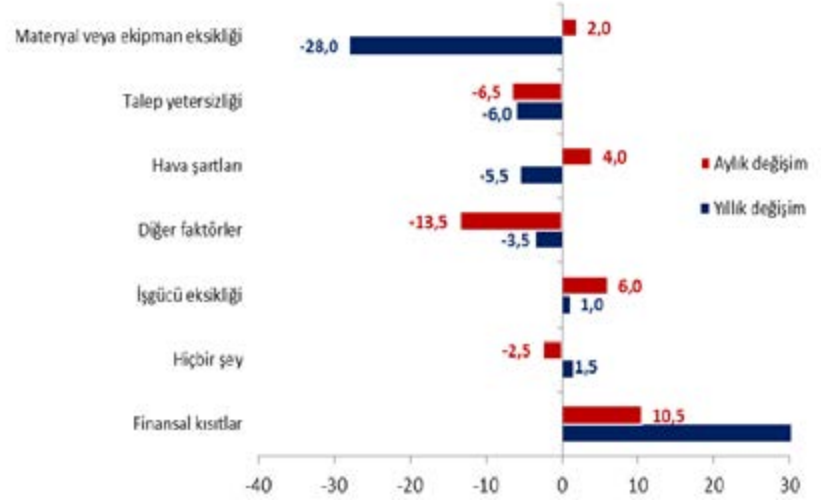
Konya inşaat sektöründe geleceğe yönelik beklentiler Türkiye genelinden daha zayıf

Konya ve Türkiye inşaat sektörü güven endeksleri soru bazında karşılaştırıldığında, Konya'da gelecek döneme ilişkin değerlendirmelerin Türkiye geneline kıyasla daha kötümser olduğu gözlenmektedir. Diğer yandan, geçmiş döneme ilişkin inşaat faaliyetleri ve mevcut siparişlerin seyrine yönelik değerlendirmeler de Türkiye geneline göre daha zayıftır. Konya özelinde en olumsuz görünüm mevcut siparişlere yönelik iken, en güçlü artış beklentisi gelecek üç ayda satış fiyatlarına ilişkindir.

Kasım ayında İnşaat Sektörü Güven Endeksi geçen yıla kıyasla Türkiye'de azalırken Avrupa Birliği'nde yükseldi

Eurostat tanımına göre AB ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endekslerinin yıllık değişimleri karşılaştırıldığında, endeksin bir önceki yılın aynı dönemine göre 18 ülkede artarken, kalan ülkelerde gerilediği gözlenmiştir. Bölge ortalamalarında; Türkiye'de 2,3 puan ve Euro Bölgesi'nde 0,1 puan düşüş, AB-27'de ise 0,2 puan artış gerçekleşmiştir.

Şekil 5. İnşaat faaliyetlerini kısıtlayan temel etkenlerin Kasım 2024'te bir önceki aya ve yıla göre değişimi (puan)

Tablo 9. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin İnşaat Sektörü Güven Endeksi (Kasım 2023'e göre)

Ülkeler/ (Puan)	Kasım 2023'e göre değişim	Kasım 2024
Finlandiya	18,0	-35,5
Hollanda	10,5	12,
Makedonya	6,8	-5,7
Belçika	6,7	-3,5
Arnavutluk	6,4	0,6
Çek Cumhuriyeti	5,7	-5,3
Malta	5,6	8,4
Karadağ	5,5	11,
Portekiz	4,5	1,2
Slovakya	4,5	-15,
Litvanya	3,5	-17,1
Macaristan	3,2	-20,5
İsveç	2,1	-33,9
Avusturya	2,0	-26,
Polonya	1,6	-17,1
Danimarka	1,4	-13,2
Almanya	1,0	-22,8
AB-27	0,2	-10,5
Euro Bölgesi-19	-0,1	-8,6
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-0,2	1,
Romanya	-0,3	-9,7
Slovenya	-0,4	5,5
Bulgaristan	-1,3	-5,8
Estonya	-1,5	-25,9
Sırbistan	-2,3	-2,9
Türkiye	-2,3	-15,3
Letonya	-3,1	-25,8
Fransa	-3,9	-13,6
İtalya	-4,3	2,3
İspanya	-7,2	7,7
Hırvatistan	-10,9	5,3
Yunanistan	-12,9	-8,2
Lüksemburg	-28,6	-37,4
İrlanda	*	*

KONYA İSTİHDAM İZLEME BÜLTENİ

KONYA'DA EYLÜL AYINDA KAYITLI ÇALIŞAN SAYISINDAKİ YILLIK ARTIŞ 9 BİNİN ÜZERİNDE

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayınlanan Eylül ayı kayıtlı istihdam istatistiklerine göre, Konya'da toplam sigortalı çalışan sayısı geçen yılın aynı ayına göre 9443 (yüzde 1,7) artarak 574.128 olmuş, geçen aya göre ise 6877 (yüzde 1,2) artış gerçekleşmiştir. İlgili dönemde Türkiye genelinde ise yıllık değişim oranı yüzde 1,3 düzeyinde olup toplam sigortalı çalışan sayısı bir önceki aya göre 208.670 artarak 23.513.369 olmuştur. Konya'da çalışan sınıfı ayrımı incelendiğinde, istihdamda geçen aya göre kayıtlı çiftçi dışında tüm çalışan gruplarında artış gözlenmektedir. Eylül ayında geçen aya göre sigortalı ücretli istihdamında yüzde 1,6, kayıtlı esnaf grubunda yüzde 0,5, kamu çalışan grubunda yüzde 0,8 artış gerçekleşmiş, öte yandan kayıtlı çiftçi grubunda yüzde 0,05'lik düşüş gerçekleşmiştir (Şekil 1). Diğer taraftan, Türkiye'de 7. sırada yer alan Konya'da faaliyet gösteren iş yeri sayısı Eylül 2023'e kıyasla yüzde 4,0 oranında artış göstererek 56.253'e ulaşmıştır. Bu dönemde, kadın istihdamı yüzde 5,5 artarak 98.663 olmuş ve toplam istihdamdaki payı yüzde 25,8'den yüzde 26,6'ya çıkmıştır.

Konya'da sigortalı ücretli istihdamı yıllık olarak 8.689 arttı

SGK verilerine göre Eylül 2024'te sigortalı ücretli (4/a) çalışanların sayısı Türkiye genelinde 16.947.951, Konya'da ise 371.449 olmuştur. Eylül 2023'ten Eylül 2024'e sigortalı ücretli çalışan sayısı Türkiye'de 352.481 (yüzde 2,1), Konya'da ise 8.689 (yüzde 2,4) artmıştır. Konya'da ve Türkiye'de sigortalı ücretli istihdamı Nisan 2024'ten itibaren artış eğilimindedir (Tablo 1 ve Şekil 2).

Eylül 2023'ten Eylül 2024'e sigortalı ücretli çalışan sayısı 70 ilde artmıştır. Konya, yüzde 2,4'lük artış oranı ile sigortalı ücretli çalışan sayısı değişiminde 43'üncü il olmuştur. Konya, Eylül ayında sigortalı ücretli çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 7'nci sıradadır.

Şekil 1. Konya'da Toplam Sigortalı Çalışan Sayısı ve Değişimler

Tablo 1. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Eylül 2023 – Eylül 2024)

	Eylül 2024	Ağustos 2024	Eylül 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Sigortalı Ücretli Çalışan - Konya	371.449	365.747	362.760	5.702	8.689	1,6	2,4
Sigortalı Ücretli Çalışan - Türkiye	16.947.951	16.758.772	16.595.470	189.179	352.481	1,1	2,1

Şekil 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Eylül 2022 – Eylül 2024)

Tablo 2. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Eylül 2023 – Eylül 2024)

	Eylül 2024	Ağustos 2024	Eylül 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Sigortalı Ücretli Kadın Çalışan - Konya	98.663	95.733	93.486	2.930	5.177	3,1	5,5
Sigortalı Ücretli Kadın Çalışan - Türkiye	5.755.354	5.605.398	5.542.619	149.956	212.735	2,7	3,8

Eylül 2024'te Konya'da sigortalı ücretli kadın istihdamının payı yüzde 26,6

Eylül 2024'te sigortalı ücretli (4/a) kadın çalışan sayısı Türkiye genelinde 5.755.354, Konya'da ise 98.663 olmuştur. Eylül 2023'ten Eylül 2024'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı Türkiye'de 212.735 (yüzde 3,8), Konya'da ise 5.177 (yüzde 5,5) artmıştır. Aylık olarak ise 2.930 artmış ve toplam istihdam içerisinde kadın çalışanların payı Eylül 2023'te yüzde 25,8 iken Eylül 2024'te 26,6'ya yükselmiştir. İlgili oranlar Türkiye genelinde, sırasıyla, yüzde 33,4 ve 34,0'dır (Tablo 2 ve Şekil 3).

Eylül 2023'ten Eylül 2024'e sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı değişiminde Konya, yüzde 5,5'lik artış oranı ile sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en hızlı artan 34'üncü ildir. Konya, Eylül ayında sigortalı ücretli kadın çalışan sayısı en fazla olan iller arasında 12'nci sıradadır.

Konya'da esnaf sayısı geçen yılın aynı ayına göre 1.494 arttı

SGK verilerine göre Eylül 2024'te kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf (4/b) sayısı Türkiye genelinde 2.481.066 olurken, Konya'da 76.112 olmuştur. Eylül 2023'ten Eylül 2024'e Türkiye'de kayıtlı esnaf sayısı 13.042 (yüzde 0,5) azalırken, Konya'da 1494 (yüzde 2,0) artış gerçekleşmiştir (Tablo 3 ve Şekil 4). Eğilim olarak değerlendirildiğinde, Türkiye genelinde ve Konya'da kayıtlı esnaf sayılarının 2023 Nisan ayından bu yana düşüş eğiliminde iken, Mart 2024'ten bu yana artış eğiliminde olması dikkat çekmektedir (Tablo 3 ve Şekil 4).

Eylül 2023'ten Eylül 2024'e kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı değişiminde Konya, yüzde 2,0'lık artış oranı ile 4'üncü il olmuştur. Konya, Eylül ayında kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısı en fazla olan iller arasında 6'ncı sırada yer almıştır.

Konya'da kayıtlı çiftçi sayısı son iki yılın en düşük seviyelerinde

Eylül 2024'te tarım sektöründe çalışan kayıtlı çiftçi (4/b) sayısı Türkiye genelinde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 7,4 azalarak 443.531 olmuştur. Konya'da ise yüzde 7,0 azalış göstererek 29.918 olarak gerçekleşmiştir. Eylül

Şekil 3. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı, Konya ve Türkiye (Eylül 2022 – Eylül 2024)

Tablo 3. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Eylül 2023 – Eylül 2024)

	Eylül 2024	Ağustos 2024	Eylül 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kayıtlı Esnaf - Konya	76.112	75.719	74.618	393	1494	0,5	2,0
Kayıtlı Esnaf - Türkiye	2.481.066	2.470.812	2.494.108	10.254	-13.042	0,42	-0,5

Şekil 4. Kayıtlı Esnaf (Kendi Hesabına Çalışan, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Eylül 2022 – Eylül 2024)

Tablo 4. Kayıtlı Çiftçi (Tarım, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Eylül 2023 – Eylül 2024)

	Eylül 2024	Ağustos 2024	Eylül 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kayıtlı Çiftçi - Konya	29.918	29.933	32.170	-15	-2.252	-0,05	-7,0
Kayıtlı Çiftçi - Türkiye	443.531	437.892	479.197	5.639	-35.666	1,29	-7,4

Şekil 5. Kayıtlı Çiftçi (Tarım, 4/b) Sayısı, Konya ve Türkiye (Eylül 2022 – Eylül 2024)

2024'te bir önceki aya göre kayıtlı çiftçi sayısı Türkiye'de 5639 (yüzde 1,29) artarken Konya'da 15 (yüzde 0,05) azalmıştır. Konya ve Türkiye genelinde kayıtlı çiftçi sayıları 2023 yılının ikinci yarısından itibaren yıllık olarak gerilemektedir.

Konya, Eylül ayında kayıtlı çiftçi sayısında 29.918 ile Türkiye'de ilk sırada yer almıştır. Konya'da kayıtlı çiftçiler Eylül 2024 verilerine göre Türkiye genelindeki kayıtlı çiftçilerin yüzde 6,8'ini oluşturmaktadır. Eylül 2023'ten Eylül 2024'e kayıtlı çiftçi sayısı değişiminde Konya, yüzde 7,0'lık azalış oranı ile kayıtlı çiftçi sayısı azalan 81 il arasında en yavaş azalışın gerçekleştiği 33'üncü il olmuştur.

Konya'da kamu çalışan sayısı yıllık olarak 1.512 arttı

SGK verilerine göre Eylül 2024'te kamu çalışanlarının (4/c) sayısı Türkiye genelinde 3.640.821 iken, Konya'da 96.649 olarak gerçekleşmiştir. Eylül 2023'ten Eylül 2024'e kamu çalışanı sayısı Türkiye'de 8627 (yüzde 0,2) azalırken, Konya'da 1.512 (yüzde 1,6) artmıştır. Türkiye geneli ve Konya'da kamu sektöründe çalışan sayılarında artış Mart 2023'te ivme kazanmış, Şubat 2024'ten itibaren artış hızı azalmıştır (Tablo 5 ve Şekil 6).

Eylül 2023'ten Eylül 2024'e kamu çalışanı sayısı değişiminde Konya, yüzde 1,6'lık artış oranı ile kamu çalışanı sayısı artan 31 il arasında kamu çalışanı sayısı en hızlı artan 10'uncu il olmuştur. Türkiye genelinde kamu çalışanı sayısı en fazla olan iller arasında Konya 5'inci sıradadır.

Konya'da iş yeri sayısı yıllık olarak yüzde 4,0 arttı

Konya'da kayıtlı iş yerlerinin Türkiye toplamındaki payı yüzde 2,5'tir. Eylül 2024 itibarıyla iş yeri sayısı Türkiye genelinde yıllık olarak 57.381 (yüzde 2,7) artarak 2.219.050 olurken, Konya'da 2.159 (yüzde 4,0) artmış ve 56.253'e ulaşmıştır (Tablo 6 ve Şekil 7).

Eylül 2023'ten Eylül 2024'e iş yeri sayısı değişiminde Konya, yüzde 4,0'lık artış oranı ile işyeri sayısı artan 76 il arasında 30'uncu il olmuştur. Konya, Eylül ayında iş yeri sayısı en fazla olan iller arasında 8'inci sırada bulunmaktadır.

Tablo 5. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı, Konya ve Türkiye (Eylül 2023 – Eylül 2024)

	Eylül 2024	Ağustos 2024	Eylül 2023	Aylık Değişim (Çalışan Sayısı)	Yıllık Değişim (Çalışan Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
Kamu Çalışanı - Konya	96.649	95.852	95.137	797	1.512	0,8	1,6
Kamu Çalışanı - Türkiye	3.640.821	3.637.223	3.649.448	3.598	-8.627	0,1	-0,2

Şekil 6. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı, Konya ve Türkiye (Eylül 2022 – Eylül 2024)

Tablo 6. İş Yeri Sayısı (4/a), Konya ve Türkiye (Eylül 2023 – Eylül 2024)

	Eylül 2024	Ağustos 2024	Eylül 2023	Aylık Değişim (İş Yeri Sayısı)	Yıllık Değişim (İş Yeri Sayısı)	Aylık Değişim (%)	Yıllık Değişim (%)
İş Yeri Sayısı - Konya	56.253	55.410	54.094	843	2.159	1,52	4,0
İş Yeri Sayısı - Türkiye	2.219.050	2.191.292	2.161.669	27.758	57.381	1,3	2,7

Şekil 7. İş Yeri Sayısı (4/a), Konya ve Türkiye (Eylül 2022 – Eylül 2024)

KONYA DIŞ TİCARET BÜLTENİ

EKİM AYINDA KONYA'NIN ÇİN'E İHRACATI 7 KATINA ÇIKTI

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Özel Ticaret Sistemine göre yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Ekim 2024'te Konya'nın ihracatı 334,80 milyon dolar, ithalatı ise 112,36 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 2,0 milyar dolar, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise yüzde 238 düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. Konya'da 2023 yılının ikinci yarısından itibaren ithalat artış hızı yavaşlarken ihracatın yükselmesine bağlı olarak ihracatın ithalatı karşılama oranı artış eğilimindedir ve Ekim 2024 itibarıyla yıllık artış 49 puana çıkmıştır. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Ekim 2024 itibarıyla yıllık ihracat gelirleri ithalat harcamalarının yüzde 74,0'unu karşılarken dış ticaret açığı da 82 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmiştir (Şekil 1 ve Tablo 1).

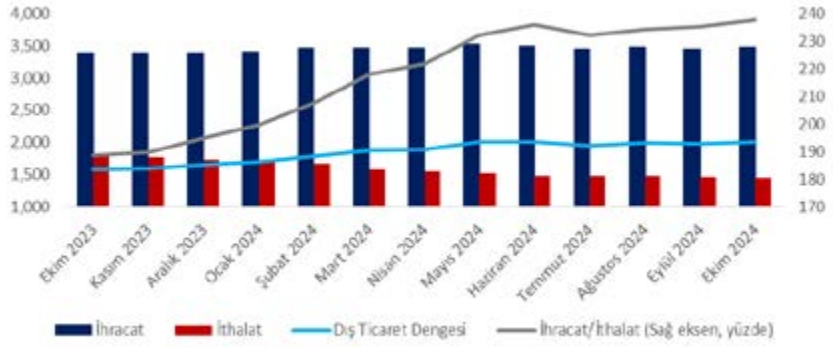
Konya'da ihracat geçen aya göre 43,4 milyon dolar arttı

Konya'da ihracat Eylül 2024'te 291,4 milyon dolar seviyesinde iken Ekim ayında bir önceki aya göre 43,4 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 25,5 milyon dolar artarak 334,8 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Diğer taraftan, Ekim ayında yıllıklandırılmış ihracatın yıllık yüzde değişimi yüzde 2,4'tür (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Konya'da ithalat geçen aya göre 8,4 milyon dolar arttı

Konya'da Eylül 2024'te 104,0 milyon dolar seviyesinde olan ithalat, Ekim 2024'te bir önceki aya göre 8,4 milyon dolar artarken, geçen yılın aynı ayına göre ise 3,9 milyon dolar azalarak 112,4 milyon dolar

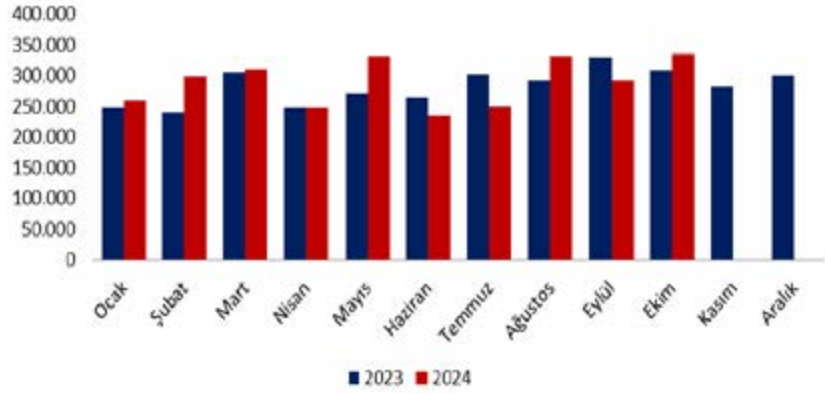
Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Ekim 2023 - Ekim 2024)

	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyon \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracat Değişim (%)	İthalat Değişim (%)
Türkiye	232.997	314.979	-81.982	547.974	74,0%	0,35%	-8,31%
Konya	3,472	1,461	2,011	4,932	238%	2,42%	-18,68%

Şekil 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2023-2024 (1000\$)

Tablo 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

	İhracat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	247.578	240.413	305.787	248.111	270.351	264.769	302.445	291.358	330.536	309.265	283.031	299.342
2024	260.033	298.542	309.751	247.183	331.541	235.011	248.382	332.523	291.387	334.802		

Tablo 3. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

	İhracat (1000 \$)											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	9,7%	6,8%	7,2%	3,4%	3,8%	3,2%	4,2%	3,2%	3,1%	4,3%	3,6%	3,6%
2024	2,9%	5,6%	5,1%	7,4%	8,3%	7,9%	4,2%	5,4%	3,1%	2,4%		

Tablo 4. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	133.732	154.823	197.523	147.843	186.960	145.289	145.772	125.394	127.772	116.260	128.197	129.503
2024	98.607	119.595	118.707	121.481	144.086	108.515	145.779	129.861	103.976	112.367		

Tablo 5. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

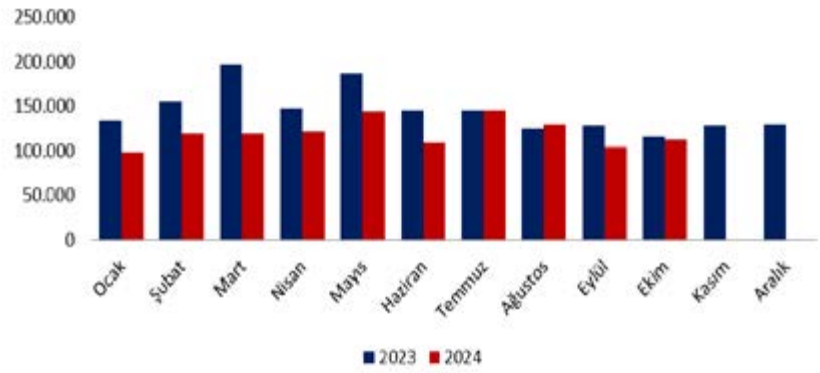
İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	26,7%	26,1%	34,9%	34,1%	34,7%	34,8%	32,9%	28,3%	21,3%	18,0%	16,8%	10,7%
2024	6,5%	2,2%	-7,4%	-10,5%	-15,8%	-18,8%	-19,9%	-19,0%	-19,0%	-18,7%		

seviyesinde gerçekleşmiştir (Şekil 3, Tablo 4 ve 5).

Ekim ayında "Metal cevherleri, cüruf ve kül" sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Ekim 2024'te ihracat içinde yüzde 3,7'lik pay ile yedinci sırada yer alan "Metal cevherleri, cüruf ve kül" sektörünün ihracatı geçen yılın aynı ayında 1,2 milyon dolar seviyesinde iken bu yıl 12,6 milyona ulaşmıştır (yüzde 942,27 artış). Diğer taraftan, bu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve toplam ihracat içinde yüzde 3,5'lik payı olan "Hububat" sektörü, ih-

Şekil 3. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2022-2023 (1000\$)

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Ekim 2024
	Ekim 2024	Ekim 2023		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	94.300.256	90.027.748	4,75%	28,17%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	71.637.920	62.267.532	15,05%	21,40%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	16.238.173	14.702.151	10,45%	4,85%
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	15.259.918	12.240.589	24,67%	4,56%
Demir veya çelikten eşya	13.275.641	3.260.516	307,16%	3,97%
Plastikler ve mamulleri	13.207.356	11.493.014	14,92%	3,94%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	12.555.396	1.204.626	942,27%	3,75%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	12.111.864	7.636.366	58,61%	3,62%
Kakao ve kakao müstahzarları	11.773.755	38.549.422	-69,46%	3,52%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	10.790.417	10.025.972	7,62%	3,22%
Toplam	334.802.407	309.097.651	8,32%	100,00%

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Ekim 2024
	Ekim 2024	Ekim 2023		
Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	31.591.698	31.431.545	0,5%	28,1%
Plastikler ve mamulleri	7.974.559	7.774.148	2,6%	7,1%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	5.572.687	2.607.509	113,7%	5,0%
Demir ve çelik	5.274.971	4.425.175	19,2%	4,7%
Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tipta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	5.034.083	7.141.854	-29,5%	4,5%
Hububat	4.923.855	3.999.519	23,1%	4,4%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	4.543.656	6.236.292	-27,1%	4,0%
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	4.170.343	1.060.911	293,1%	3,7%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	3.638.726	6.342.654	-42,6%	3,2%
Organik kimyasal ürünler	3.459.528	1.371.792	152,2%	3,1%
Toplam	112.367.510	116.259.740	-3,3%	100,0%

racatı en hızlı daralan sektör olmuştur. Ayrıca, "Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler" ve "Alüminyum ve alüminyumdan eşya" sektörlerindeki artışlar da dikkat çekmektedir (Tablo 6).

Ekim ayında "Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar" sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2023 Ekim ayında 1,1 milyon dolar düzeyinde olan "Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar" sektörünün ithalatı, 2024 Ekim ayında 4,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve toplam ithalat içindeki payı yüzde 3,7'ye ulaşmıştır ve bu ay en fazla ithalat yapılan sekizinci sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve yüzde 3,7 payı bulunan "Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı" ithalatı en hızlı daralan sektördür (Tablo 7).

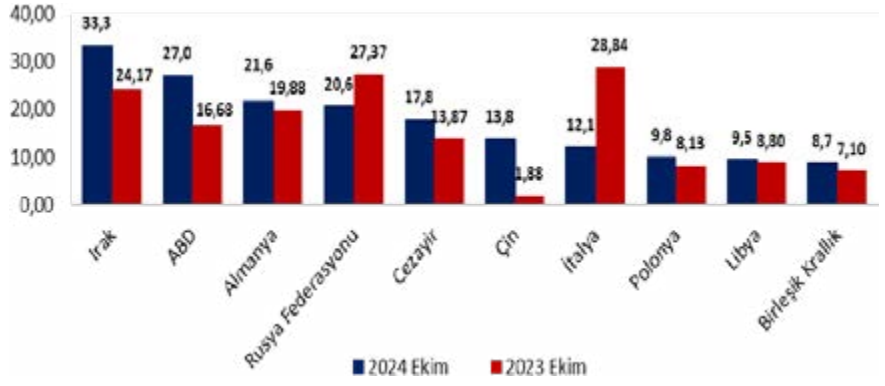
Ekim ayında Konya'nın İtalya'ya olan ihracatı yüzde 58,2 azaldı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Ekim ayında ihracatın en fazla azaldığı ülke İtalya olmuştur. Konya'nın İtalya'ya olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 58,2 azalarak 12,1 milyon dolara düşmüş, toplamdaki payı da yüzde 3,6'ya düşmüştür. Bunun yanı sıra, Konya'nın ihracatında ilk 10 ülke içerisinde bu dönem ihracat partnerlerinden Rusya Federasyonu'nda, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 24,8'lik bir daralma yaşanmıştır. Diğer taraftan, bu dönemde Çin'e yapılan ihracat 7 katına çıkarken ABD ve Irak'a yapılan ihracatta da yüksek artışlar gerçekleşmiştir (Şekil 4 ve Tablo 8).

Konya, Ekim ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 1,5 milyon dolar artarak 36,5 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 32,5 olmuştur. Eylül ayında Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 8,4'lük pay ve 9,4 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Almanya'dır. Bu dönemde, Konya'nın Ukrayna ve Danimarka'dan yaptığı ithalat miktarlarının yüksek yıllık artışları dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

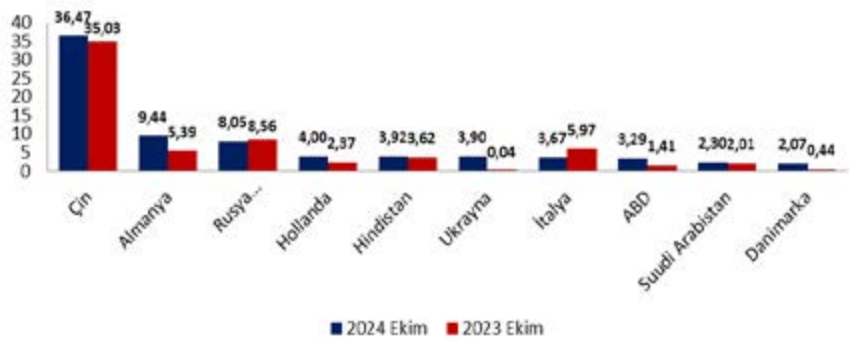
Şekil 4. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Ekim 2024, milyon \$)

Tablo 8. İhracat Partnerleri

Sıra	Partner Ülke	İhracat (\$) Ekim 2024	Değişim (%) Ekim 2023 - Ekim 2024	Pay
1	Irak	33.339.598	37,9%	10,0%
2	ABD	27.027.124	62,0%	8,1%
3	Almanya	21.635.717	8,8%	6,5%
4	Rusya Federasyonu	20.579.038	-24,8%	6,1%
5	Cezayir	17.828.520	28,6%	5,3%
6	Çin	13.779.462	632,7%	4,1%
7	İtalya	12.066.924	-58,2%	3,6%
8	Polonya	9.842.191	21,1%	2,9%
9	Libya	9.486.962	7,8%	2,8%
10	Birleşik Krallık	8.690.947	22,4%	2,6%
	Diğer	160.525.924	5,4%	47,9%
	Toplam	334.802.407	8,3%	100%

Şekil 5. Ülkelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Ekim 2024, milyon \$)

Tablo 9. İthalat Partnerleri

Sıra	Partner Ülke	İthalat (\$) Ekim 2024	Değişim (%) Ekim 2023 - Ekim 2024	Pay
1	Çin	36.468.422	4,1%	32,5%
2	Almanya	9.441.965	75,2%	8,4%
3	Rusya Federasyonu	8.053.736	-5,9%	7,2%
4	Hollanda	3.999.935	68,6%	3,6%
5	Hindistan	3.924.901	8,5%	3,5%
6	Ukrayna	3.898.438	8598,0%	3,5%
7	İtalya	3.671.702	-38,5%	3,3%
8	ABD	3.292.505	134,1%	2,9%
9	Suudi Arabistan	2.303.441	14,3%	2,0%
10	Danimarka	2.065.494	368,8%	1,8%
	Diğer	35.246.971	-31,4%	31,4%
	Toplam	112.367.510	-3,3%	100%

BİR ÜNİVERSİTE İKİ DIPLOMA

Onlarca programda geçerli **Ücretsiz** Çift Anadal Programı seçeneği ile ikinci bir meslek sahibi olma fırsatı KTO Karatay'da

Pilotaj

Makine Mühendisliği

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

KONYA TİCARET ODASI ÜNİVERSİTESİDİR

Erasmus+ Fırsatıyla

KTO KARATAY'LA AVRUPA DENEYİMİ

Erasmus+ Hibesini En Verimli Kullanan
Üniversiteler Arasında Zirvede

KTO KARATAY
ÜNİVERSİTESİ

444 1251
aday.karatay.edu.tr